

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXII • Núm. 1.119 • 250 ptes. / 1,50 euros

1 • març • 2001

«Quan es parla d'amor,
el silenci val més que la paraula»
William James

Catequesi d'adults

El Secretariat Interdiocesà de Catequesi presenta la primera etapa de l'«Itinerari d'iniciació cristiana per a adults»

Si bé en l'Església no hi ha ningú que dubti de la importància de la catequesi d'adults —el *Projecte global de pastoral catequètica* la defineix com «la forma principal de catequesi»—, tampoc no hi ha ningú que negui que continua sent una realitat per encetar. És amb l'objectiu que les bones intencions esdevinguin accions concretes que el Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) de Catalunya i les Illes acaba de presentar la primera de les tres etapes de què consta l'*Itinerari d'iniciació cristiana per a adults*, cridat a ser l'eina que necessitaven les delegacions diocesanes de Catequesi per impulsar, motivar i encarilar una veritable catequesi d'adults. Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa i president del SIC, ha indicat que «aquesta proposta és molt nova en el moment present, puix no es tracta d'oferir una gran informació sobre temes de fe, sinó de proposar aquells que provoquin la recerca, la conversa sobre el sentit de la vida, de la fe; que dugui a anar superant prejudicis, interpretacions no correctes; que convidi a posar-se en situació d'escolta, de pregària, en relació amb la Paraula». L'objectiu, al cap i a la fi, és formar cristians adults capacitats per donar testimoni cristià en la família, en la professió, així com en el món social i cultural.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

S'ha presentat la carpeta amb les fitxes per treballar la primera etapa de l'itinerari, que consisteix en un primer anunci de la fe.

Nova presidenta de la Fràter

Maria Amenós (situada a l'extrem esquerre) presideix la Fràter.

La tarragonina Maria Amenós Berenguer ha estat elegida per segon cop com l'encarregada de presidir la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids (Fràter) de Catalunya i les Illes. Diem per segona vegada perquè ja n'havia estat presidenta en el període del 1974 al 1980. En una entrevista feta des de Tarragona, Maria Amenós anuncia que els objectius imminents de la Fràter són impulsar en l'àmbit estatal una campanya adreçada a eliminar les barreres arquitectòniques, així com promoure la creació de delegacions de la Fràter a diòcesis de la seva competència, com la Seu d'Urgell, Eivissa i Mallorca.

Pàg. 17

Una Església compromesa amb la pau

La negativa dels bisbes espanyols a signar el pacte entre el Partit Popular i el Partit Socialista va produir una cascada de crítiques contra l'Església. Diversos dirigents polítics van acusar l'Església de mantenir una actitud neutral i despreocupada davant del gravíssim problema del terrorisme. El president de la Conferència Episcopal Espanyola, el cardenal Antonio M. Rouco, va sortir al pas d'aquestes afirmacions i va recordar que l'Església espanyola mai no ha estalviat paraules dures de condemna contra el terrorisme. L'episcopat espanyol va publicar una nota en la qual es mostrava dolgut per aquestes acusacions sense fonament i subratllava el compromís de l'Església per la pau. En aquesta mateixa línia es va expressar el bisbe de Tortosa, Xavier Salinas, mitjançant una carta que va demanar que es difongués per la seva diòcesi.

Pàg. 8 i 24

Sumari

- Pàg. 10 Càritas ha atès 72.000 famílies a El Salvador
- Pàg. 19 Puntualitzacions de l'abadia de Montserrat
- Pàg. 22 Dos bisbes ortodoxos visiten Mons. Camprodon
- Pàg. 23 Entrevista a José M. Caballero, missioner a Sierra Leone
- Pàg. 32 Nou llibre sobre l'obrerisme catòlic

Prínceps de l'Església

Joan Pau II institueix el consistori de cardenals més nombrós de la història

Pàg. 7, 20 i 21

Editorial

Catequesi per a tots

S'associa popularment la paraula *catequesi* al procés de formació dels nens per rebre l'Eucaristia el dia de la Primera Comunió. Però el terme *catequesi* és molt més ampli, implica tots els cristians, perquè tots els membres de l'Església necessiten contínuament ser formats i aprofundir en la seva fe.

Per això el Sant Pare i també molts bisbes aporten les seves catequesis per a la formació dels fidels de totes les edats. La publicació del Catecisme de l'Església catòlica com a eina per conèixer la doctrina i la moral que han de seguir els creients és un exemple més que la paraula *catequesi* no pot reduir-se a l'edat infantil.

Malgrat tot, encara és difícil el camí catequètic en els adults. Moltes són les excuses que els cristians al·ludeixen per rebutjar-la: «jo ja vaig fer catequesi de petit», «ara no tinc temps», «jo ja tinc les idees molt clares sobre la meua fe»... L'experiència pastoral de molts sacerdots i catequistes demostra que la realitat és molt diferent: la majoria de comunitats cristianes necessiten una catequesi d'adults que reforci la fe i els coneixements dels fidels, i alhora que sigui un fonament sòlid amb el qual transmetre aquesta fe en una societat cada dia més secularitzada on costa molt defensar els principis de la nostra Església si no es té una mica de preparació i formació catequètica.

Per això, és necessari transmetre a tots els cristians la necessitat de formar-se, de sentir-se sempre en un continu procés d'aprenentatge, que no es redueixi a l'escolta atenta de les homilies dominicals, sinó que inclogui moments específics de formació de continguts en tots els aspectes de la nostra fe.

També la mateixa Església ha de reconèixer que fins ara no s'ha plantejat a fons aquest tema, perquè es donava per fet la formació dels creients a la família, l'escola i la mateixa societat. Però en el nostre temps, molts cristians no reben cap tipus de formació fora de la comunitat eclesial, per la

qual cosa no pot pressuposar-se com en altres moments uns coneixements previs, ja que aquests són inexistents.

És per això que la catequesi d'adults ha de ser una de les grans preocupacions de l'Església del nostre temps. Han de trobar-se els mecanismes, perquè tots els cristians d'una manera actual i adaptada a les necessitats del moment, puguin rebre una oferta atractiva de formació. I és en aquest sentit que es necessiten uns bons materials catequètics que fins ara en moltes diòcesis han brillat per la seva absència.

Les diòcesis catalanes i les de les Illes Balears, s'estan prenent molt seriosament aquest tema; seguint la llarga trajectòria de treball en comú per elaborar diversos materials per a la catequesi infantil, ara ens proposen un projecte per als cristians adults, adaptat al nostre temps i a la nostra realitat concreta. És, certament, un bon punt de partida, ara és convenient que les parròquies i grups cristians busquin la manera d'aplicar aquests materials als seus fidels i infonguin la necessitat d'aquest tipus de catequesi.

El camí no serà fàcil. Costarà molt convèncer tots els creients de la necessitat de formació, però és una tasca que ja no pot tenir marxa enrere. En aquest projecte ens hi juguem molt, perquè els cristians del segle XXI han d'estar més compromesos, preparats i formats que mai, només així podran fer front a una societat cada dia més materialista i secularitzada.

El Concili Provincial Tarraconense i els moviments previs d'àmbit del SIC (Secretariat Interdiocesà de Catequesi) han impulsat aquest treball que compta ja amb uns materials per al seu desenvolupament. Ara arriba el més difícil: la seva aplicació i consolidació a les nostres diòcesis. Per això des de *Catalunya Cristiana* apostem clarament per promoure i difondre la catequesi d'adults o dit d'una altra manera, treballar perquè es consolidi una catequesi per a tots.

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Guillem Farré, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Lluis Serra i Miriam Díez, *ROMA*; Guillem Ferrer, *ILLES BALEARS*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iberinet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

en primer pla

El repte de la catequesi d'adults

■ Presentada la primera etapa del projecte «Itinerari d'iniciació cristiana per a adults»

La presentació en societat del projecte *Itinerari d'iniciació cristiana per a adults*, elaborat pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) de Catalunya i les Illes, és de ben segur l'oportunitat més adient per restituir de nou la catequesi d'adults al primer pla de l'actualitat religiosa. El material segueix les línies del

Director general per a la catequesi (1997) alhora que respon al doble desig formulat per la Conferència Episcopal Tarraconense, en el *Projecte global de pastoral catequètica* (2000), de resituar la catequesi al lloc que li correspon i de superar els entrebancs que acompanyen la seva aplicació.

«La catequesi d'adults és la forma principal de catequesi, perquè va adreçada a les persones que tenen les responsabilitats més grans i la capacitat de viure el missatge cristià en la seva forma plenament desenvolupada» (PGPC §23). La catequesi segons les diferents edats és, doncs, una exigència essencial per a la comunitat cristiana i, en aquest sentit, no hi ha excuses perquè la catequesi d'adults en sigui una excepció.

És més, tal com reconeixen els bisbes de la Tarraconense, «l'actual situació eclesial demana una participació més decidida dels adults, tant en la vida de la mateixa Església com en la societat». Idea que Montserrat Oriol, secretària del SIC, reafirma en paraules més planeres: «Si els adults tinguessin una formació més ferma en la fe, els infants a casa seva respirarien un altre ambient i, fins i tot, els pares podrien esdevenir els primers catequistes.» Ja tenim, per tant, les claus de la catequesi d'adults: donar testimoni cristià en la família, en la professió, així com en el món social i cultural.

Un cop assumida la importància de la catequesi d'adults en el si de l'Església i de la nostra societat, la següent pregunta a formular és: per què continua sent una assignatura pendent? Lluc Riera i Coll, cap del Departament d'Adults del SIC de

L'equip del Departament d'Adults, encapçalat per Lluc Riera, es troba al SIC: un cop al mes.

Catalunya i les Illes Balears, parla d'una dificultat interior i d'una d'exterior. D'una banda, posa de manifest la falsa creença de pensar que els adults ja estaven formats: «Una confusió que ha fet pòsit tant en els possibles destinataris de la catequesi d'adults com en capellans i agents de pastoral.» De l'altra i com a dificultat exterior, Lluc Riera, que forma part de la Delegació de Catequesi de Mallorca, recorda que, donat el nostre context de greu

indiferència religiosa, hi ha una dificultat real d'arribar a les persones allunyades: «Així, doncs, perquè avanci aquesta catequesi d'adults també s'ha de fer una tasca missionera i de primera evangelització.» En aquesta línia, per salvar un entrebanc més en la seva aplicació, s'ha optat per reemplaçar el terme *catequesi* per —podríem dir-ne— l'eufemisme *itinerari*. «D'aquesta manera evitem una paraula que, malauradament, té mala premsa, per-

què està únicament associada als infants», afirma Lluc Riera.

El projecte *Itinerari d'iniciació cristiana per a adults*, elaborat pel Departament d'Adults del SIC, pretén, doncs, respondre a la pregunta de com començar la pastoral d'iniciació cristiana dels adults. Ara s'ha presentat la primera carpeta amb les fitxes per treballar la primera etapa de l'itinerari, que consisteix en un primer anunci de la fe. Seguiran, després, dues etapes més d'aprofundiment —encara en fase d'elaboració— en què s'introduirà la presentació catequètica del missatge cristià mitjançant una visió sistemàtica i d'experiència completa de la vida cristiana, d'una banda, així com la formació espiritual i celebrativa, de l'altra. L'itinerari, amb una durada de tres anys, acaba amb el sagrament de la Confirmació o amb la renovació de les promeses baptismals en la nit de la vetlla pasqual.

Però qui són els destinataris d'aquest *Itinerari d'iniciació cristiana per a adults*? No està pensat ni per a agents de pastoral ni per a cristians compromesos, sinó que s'adreça a gent batejada: ja siguin adults que viuen amb coherència l'opció de fe però que no es consideren prou formats; ja siguin adults que no van rebre una catequesi adequada, que no van culminar realment la iniciació cristiana, o que s'han allunyat de la fe, fins al punt de ser considerats «quasicatecúmens». Especialment per a aquest segon grup de persones —els allunyats—, el sacerdot haurà d'aprofitar l'ocasió en què s'apropin a l'Església, per demanar, per exemple, els sagraments per als seus fills, per plantejar-los de fer aquest itinerari. (C.M.)

Els inicis de la fe

«La situació de tants batejats que han perdut el sentit viu de la fe, o que fins i tot ja no es reconeixen com a membres de l'Església i que viuen com si Déu no existís, requereix una nova evangelització, que es realitza a través del primer anunci de la fe i d'un procés catequètic d'iniciació, gradual i fonamentador» (PGPC §50). Aquesta breu però incisiva afirmació sobre la necessitat d'una catequesi dirigida als adults encara és en la nostra acció pastoral una realitat per encetar. Molt s'ha parlat de la necessitat de formar els adults, també molt s'ha fet en la formació d'aquells cristians que han cercat un aprofundiment de la seva fe, però encara queda un gran camp per atendre: la d'aquells que necessiten una nova iniciació en la fe.

Si en els anys setanta i vuitanta la catequesi dels adults va ser catequesi d'aprofundiment en la vida cristiana, de la gent més inquieta i preocupada, avui ha canviat l'accent i el destinatari. La catequesi d'adults, en les actuals circumstàncies, haurà de ser d'iniciació en la vida cristiana, és a dir, una catequesi que suscita i forma la fe. I el seu destinatari són aquells adults mínimament inquiets que cerquen

resposta al sentit de la seva vida o que volen acompanyar en el camí de fe els seus fills. Si en els últims anys s'ha dit que cal anar als nens per arribar als adults, avui, sense minimitzar aquesta proposta, caldrà anar canviant: anar als nens a través dels adults.

Tot això fa que l'orientació de la catequesi d'adults en aquest moment hagi d'accentuar des del primer moment l'anunci directe de la fe. En realitat, «cal insistir en la necessitat del primer anunci de la fe, ja que només a partir de la conversió a l'Evangelí és possible una catequesi pròpiament dita que pugui desenvolupar la seva tasca específica al servei d'una veritable iniciació cristiana dels adults que els porti a professar la fe d'una forma viva i responsable en l'Església i en la societat» (PGPC §50).

Per tot això, el Departament d'Adults del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears ha preparat un itinerari de catequesi d'adults que té com a punt de partida un primer anunci de la fe. Aquesta proposta és molt nova en el moment present, puix no es tracta d'oferir una gran informació sobre temes de fe, sinó de proposar aquells que provoquin la recerca, la conversa sobre el sentit de la

vida, de la fe; que dugui a anar superant prejudicis, interpretacions no correctes; que convidi a posar-se en situació d'escolta, de pregària, en relació amb la Paraula. Així, el primer és suscitar la fe, portar endavant un anunci de la Revelació de Déu, després vindrà un aprofundiment en la fe, és a dir, d'una catequesi d'iniciació a la vida cristiana.

La proposta d'una catequesi d'adults no pot ser la d'una acció més en el conjunt de la vida parroquial. La catequesi, i més la dels adults, construeix l'Església. Això demana un compromís de tota la comunitat parroquial i dels seus responsables en aquesta acció fonamentadora. Sense aquesta voluntat la catequesi d'adults acabarà essent un curset més de formació que no duu a la incorporació de cristians que viuen de forma responsable la seva fe.

Xavier Salinas Viñals
Bisbe de Tortosa i president del SIC

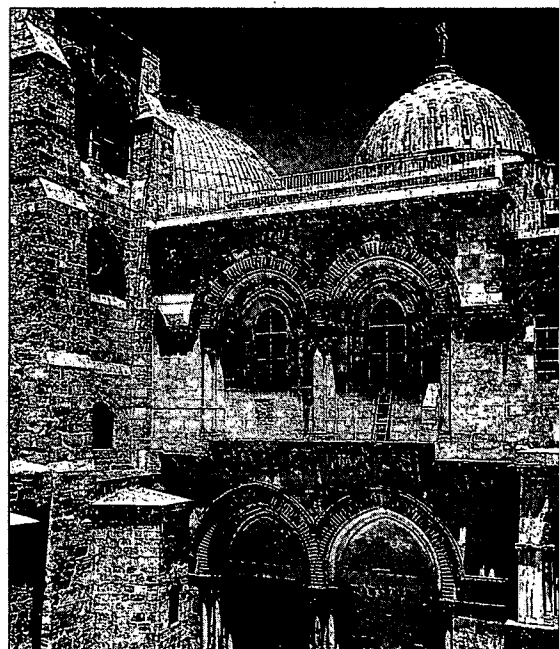
Pelegrinatges a

TERRA SANTA

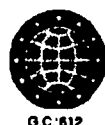
«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre **Especial contemplatiu**
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 17 al 22 d'abril ANDALUSIA

Sevilla / Còrdova / Jaén / Granada
Un repàs a la història del: Al Andalus.

RUTES RAIMONDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA CATALANO-OCCITANA

Del 30 de maig al
3 de juny

- Provença
- Llenguadoc
- La Selva
- Penedès

Sant Ramon en el seu temps...

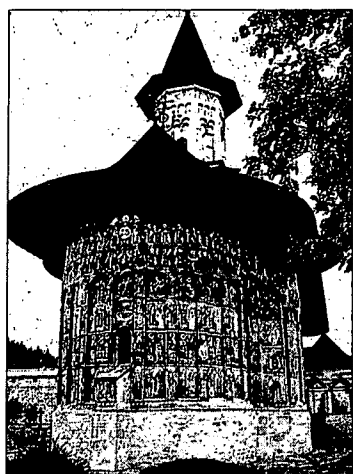
RUTA ITALICA

Del 19 al 26
d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant Ramon.

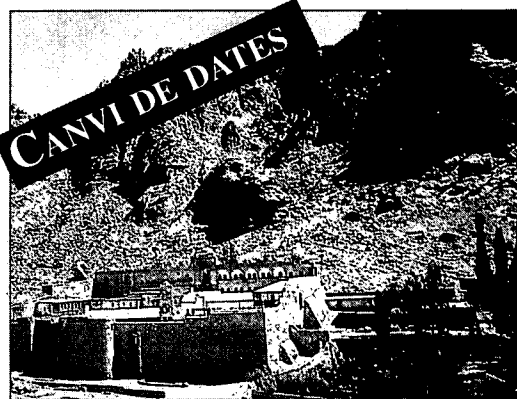
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs
Els testimonis de la més típica tradició oriental.

Del 16
al 23
d'agost

Del 16 al 28 de setembre ITINERARI BÍBLIC SINAI

Egipte i Jordània
La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

REP. SUD-AFRICANA ZIMBABWE

Parc Kruger / Catarates Victòria
A la descoberta dels contrastos més exòtics del món.

Del 19 al
30 de
novembre

L'assignatura pendent

El mallorquí Lluç Riera, cap del Departament d'Adults del SIC, ha definit la catequesi d'adults com «el procés sistemàtic i intencional adreçat als adults batejats d'oferir una experiència completa de vida cristiana en un àmbit d'iniciació o de formació bàsica de la fe». La

definició ve a tomb perquè ens ajuda a distingir la catequesi d'adults tant del catecumenat (període de preparació per al Baptisme) com dels anomenats «moments catequètics» (actuacions puntuals de formació que es donen en grups d'adults compromesos amb l'Església). Una

enquesta participada per les delegacions de Catequesi de Catalunya i les Illes ens permet veure que, tot i les múltiples realitats de formació d'adults, quan parlem amb propietat de la catequesi d'adults, parlem encara d'una assignatura pendent.

«La diòcesi de Barcelona és molt gran i amb molta diversitat de situacions. Això també es constata en la catequesi d'adults, ja que sota aquest nom trobem moltes i diferents iniciatives ja sigui de caire de «reiniciació» en la fe de les persones adultes o múltiples formes de formació permanent. Malgrat aquesta riquesa d'iniciatives i formes, a l'interior de les parròquies, moviments i associacions de la diòcesi, també constatem la necessitat d'un nou impuls a la catequesi d'adults, perquè sigui una realitat encara més viva i present en l'àmbit diocesà i així puguem respondre millor a una de les tasques essencials de tota comunitat cristiana: ajudar a introduir-se a la fe o aprofundir-la a totes les persones que ho demanin. Una dificultat important és la manca sovint de la dimensió evangelitzadora i missionera de les nostres comunitats, més enllà de l'àmbit més proper a la parròquia. Ens costa anar a l'encontre, comunicar la nostra experiència de fe, proposar sense imposar en aquells àmbits no pròpiament en què ens movem» (Enric Termes i Ferré, Barcelona)

«Actualment, al bisbat d'Eivissa i Formentera no hi ha pròpiament una catequesi d'adults orgànica i sistemàtica tal com ho entén el *Directori general per a la catequesi*. No obstant això, a l'illa d'Eivissa hi ha presents les Comunitats Neocatecumenals, que sí que segueixen una catequesi d'adults orgànica i sistemàtica. A més, cada any es presenten casos d'adults que volen confirmar-se i, fins i tot, rebre la Primera Comunió, o tots els sagraments de la iniciació cristiana» (Josep Lluís Miró, Eivissa i Formentera)

«El que considerem més difícil és a l'hora de posar en pràctica la catequesi d'adults és el tema dels catequistes, i en això estem, encara que costa molt trobar persones formades i disponibles. Sí que la solució fàcil seria recórrer al rector, però pensem que és millor que ho facin els seglars. De moment ja hi ha una coordinadora formada per persones interessades en aquest tema. Pel que fa a les persones que rebran aquest servei, tenim la mirada posada en la catequesi familiar i en els grups d'estudi dels evangelis de Marc, Lluc i dels Fets dels Apòstols, que ja funcionen amb solidesa a la diòcesi. Aquesta gent serien els primers a atendre. Seguidament, els pares que demanen sagraments per als seus fills i, en tercer lloc, les persones allunyades» (Joan Triadó, Girona)

«Com a impressió general, podem dir que realitats de catequesi d'adults, pròpi-

ament dita, a Lleida són en nombre molt reduït. Per això és important el *Projecte global de pastoral catequètica*, perquè presenta la catequesi com un aprenentatge de vida, que ha de portar l'adult a la professió de fe, a la celebració d'aquesta en la comunitat, al compro-

«Cal fer una campanya de promoció i de formació entre preveres i possibles catequistes i una de divulgació explicant en què consisteix la catequesi d'adults i a qui va dirigida, i suscitar-ne la necessitat, tot engrescant les persones. Al bisbat de Solsona es treballa en l'elaboració d'un

els de Riba-roja, Ascó, Cabassers... A l'arxiprestat de Móra-Tivissa, cal destacar les reunions mensuals de Bíblia que des de fa 26 anys dirigeix Mn. Joan Magí, de Tarragona, així com un grup de joves que, capitanejats per Mn. Joan-Enric Reverté, es troben mensualment i combinen el sopar-estudi de valors i pregària. Menció especial per a la parròquia de Tivissa, on una laica, Dolors Barceló, prepara tots els agents de pastoral. A Tortosa, destacariem la formació bíblica que quinzenalment imparteix Mn. Josep L. Arín al Patronat, i també podríem parlar de Roquetes i Jesús, de Campradó (Mn. Federico Allara dirigeix quinzenalment una catequesi d'adults sobre la relació «Déu-home»), d'Ampostà, d'Ulldecona o de Benicarló. (*Delegació diocesana de Tortosa*)

«Hem de crear mentalitat i prendre consciència que la catequesi no és tasca i servei adreçat únicament als infants; hem de conscienciar

els agents de pastoral que la catequesi d'adults és la forma principal de catequesi (serà tema d'estudi en les reunions de zona amb els responsables de les parròquies i altres agents de pastoral), i hem de donar a conèixer experiències i realitats de catequesi d'adults d'altres llocs i bisbats, com també els materials que es van publicant» (Pere Balagué, Urgell)

«Ens cal iniciar i evangelitzar de nou els cristians. Primer cal que es produeixi una acollida, seguida d'una instrucció catequètica, i després pot venir el compromís intern i potser, fins i tot, vocacional. Ens adonem que el catequista s'ha de formar, treballar de cara al futur, caminar cap a la nova evangelització de què parla l'Església i que parteix de la realitat d'aquest moment. En una Església formada per gent gran, hem d'incorporar gent nova i per això cal una catequesi no només per als nens o per a la gent gran, sinó adreçada a totes les edats. La catequesi ha de ser evangelitzadora per a tothom, però especialment per als adults, perquè la seva actitud resulta educadora d'infants i d'adolescents. D'altra banda, la catequesi ha de ser eminentment testimonial, ha de transmetre a través de la convivència, però també a través de sessions de catequesi. És això assolible? A curt termini no, però aquesta postura obre una perspectiva de futur que demana una nova visió en la manera d'entendre la catequesi i la fe» (Joan Sanglas, Vic)

L'Escola Activa de Pares del Clot és una de les múltiples realitats de formació d'adults present a la diòcesi de Barcelona.

més de viure-la en el món, i alimentar-la per la pregària. El *Projecte* presenta una catequesi que iniciï l'adult a fer-se persona cristiana» (Josep A. Lapena, Lleida)

«En el nou context de missió en què ens trobam, l'atenció pastoral als adults

«El que considerem més difícil és a l'hora de posar en pràctica la catequesi d'adults és el tema dels catequistes»

ha de ser preferent. Aquesta és una convicció que acompanya la reflexió de l'Església d'ençà del Vaticà II. Així ho ha expressat el *Directori general de catequesi* i, a Mallorca, el recent Sínode i el Pla de Pastoral de la diòcesi. En el camp de la catequesi, però, hem de reconèixer que encara hem avançat poc en l'atenció catequètica als adults. Tanmateix, són molts els adults que necessiten una formació bàsica de la fe, de catequesi d'adults, d'autèntica iniciació a la vida cristiana» (Llorenç Riera, Mallorca)

dossier de reunions trimestrals amb pares d'infants que demanen l'Eucaristia per als fills; tres cursos, amb un repàs a tot el missatge cristià. Això, sense ser catequesi d'adults, li ho podríem assimilar» (M. Mercè Toneu, Solsona)

«Massa sovint s'entén la catequesi com una mena de lliçó que cal aprendre i que va dirigida a la intel·ligència, al cap de la persona. Com proposa el *Projecte global de pastoral catequètica*, hem d'anar aprenent a entendre la catequesi com un aprenentatge de vida, a manera semblant com una persona aprèn un ofici. Semblantment, la catequesi pretén que la persona que la fa aprengui a ser persona cristiana. Ja s'entén de seguida que no va dirigida només al cap de les persones, sinó que pretén abraçar tota la persona, i per això la catequesi introdueix a la professió de la fe, a la celebració de la fe, a la vida que neix de viure la fe, a la pregària que sosté aquesta vida. Això viscut amb els altres cristians i amb l'encoratjament de ser testimonis vius, de paraula i d'obra, en l'anunci de la Bona Nova de l'Evangel·li» (Joan M. Banús, Tarragona)

«Al bisbat de Tortosa es poden esmentar determinats accents que ens permetrien parlar d'una catequesi d'adults pròpiament dita. Pot ser el cas de Flix, on grups de formació bíblica de ritme setmanal s'ajunten mensualment en la pregària eucarística. En la mateixa línia es mouen

«Cal mantenir la il·lusió de la pastoral catequètica»

■ El manresà Mn. Josep Bastardas ha conreat una llarga experiència en catequesi

Mn. Josep Bastardas Vilalta (Manresa, 1933) arrossega una llarga experiència en el món de la catequesi. Ha estat delegat diocesà de Catequesi de Vic; secretari del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), i cap del Departament de Catequesi d'Adults del SIC. Tal vinculació fa de Mn. Bastardas una veu qualificada per valorar la importància que el Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes, primer, i el Concili Provincial Tarraconense, després, van tenir a l'hora de potenciar la catequesi d'adults.

—La catequesi d'adults va rebre un impuls en el Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes (1994) i en el Concili Provincial Tarraconense (1995). Quin pas endavant van significar?

—Van reafirmar la urgència i la necessitat de la catequesi d'adults. Fa molts anys que el Secretariat Interdiocesà de Catequesi està impulsant la catequesi d'adults, però no acaba de reeixir, potser en les metodologies o potser a l'hora de trobar la manera que aquest procés d'aturada en la vida per reflexionar sobre la fe resulti engrescador. Durant els últims anys, han sortit documents que situen la catequesi d'adults en un lloc prioritari, i tant el congrés com el Concili Provincial Tarraconense van reafirmar la catequesi d'adults, i van significar un pas endavant cap al catecumenat d'adults.

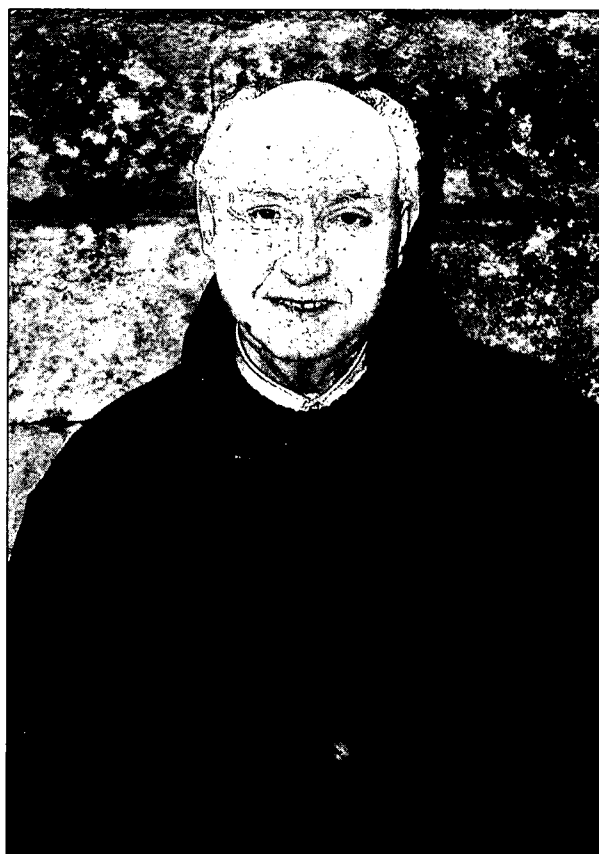
—Quina funció pròpia pot tenir el catecumenat d'adults, que no tingui la catequesi?

—En la societat ja trobem gent adulta que no està batejada, i en aquest cas no hem de parlar tant de catequesi d'adults com de catecumenat. El catecumenat és una institució de l'Església que s'estableix per acompanyar persones atretes per la figura de Jesucrist, i que volen fer un aprenentatge de què vol dir ser cristià i potser arribar a entrar a l'Església. Espanya enllà, no parlen tant de catequesi d'adults com d'un camí semblant al catecumenat, dic semblant, perquè el catecu-

menat suposa persones no batejades, no inserides a l'Església, mentre que en la catequesi d'adults es tracta de persones que formen part de l'Església, però que en un moment de la seva vida han perdut l'horitzó o senzillament s'han aturat a reflexionar. En el catecumenat s'obren uns altres horitzons diferents dels de la catequesi d'adults. La catequesi d'adults és irrenunciable, perquè sempre tindrem gent allunyada de la fe i que, això no obstant, són batejats. La comunitat cristiana se n'haurà de preocupar, haurà de buscar la manera de donar més vitalitat a la seva vida personal i a l'Església.

—Quins altres documents han definit la situació actual amb relació al catecumenat i a la catequesi d'adults?

—El *Directori general per a la catequesi*, que va sortir de Roma fa dos anys i que ja tenia els seus antecedents en el *Directori general de catequesi*, el qual va sortir pocs anys després del Concili i va ser molt ben rebut. En aquest document ja es donava a la catequesi d'adults un lloc prioritari dins la pastoral catequètica. Entremig va editar-se el *Catecisme de l'Església catòlica*, i també, la Conferència Episcopal Espanyola va fer una reflexió concreta sobre la catequesi d'adults i va treure el document *La catequesi de la comunitat*. Tots aquests documents presenten un element comú: la catequesi ha de tenir un component fort d'evangelització, es presenta la catequesi com un

Mn. Josep Bastardas i Vilalta.

En la seva trajectòria pastoral, Mn. Josep Bastardas i Vilalta, que ha cursat els estudis de Filosofia i Teologia a Vic i Comillas (Santander), ha estat també vicari episcopal de la zona nord del bisbat de Vic, rector de Ripoll, de Santa Maria de Manlleu i, actualment, de la parròquia de la Sagrada Família de Manresa.

moments. Crec que cal tenir en compte dues coses: primer, mantenir la il·lusió de la pastoral catequètica i, segon, donar un marc de referència a tota la pastoral catequètica,

procés d'explicació de la fe. Ara bé, a la pràctica, davant del fet que avui hi ha moltes persones que estan lluny de la figura de Jesucrist, porta a pensar que potser el que cal fer és anunciar Jesucrist.

—Què valora més del Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes?

—Va intentar mantenir la flama dels catequistes. A partir del congrés la gent es va il·lusionar a donar catequesi, va donar un toc d'il·lusió, i ara mirant-m'ho amb perspectiva, crec que han estat anys molt bonics. La major part són catequistes d'infants, i en general els costa mantenir la il·lusió per un treball que sembla que no porta enlloc, perquè són grups que més endavant es dissolen, però l'acció de l'Església ha de continuar independentment dels fruits que es recullen en aquests

en la qual se situen els continguts, la pedagogia, la metodologia..., una pastoral catequètica que, a la vegada, se situa dins de l'Església.

—Quina va ser l'aportació pròpia del Concili Provincial Tarraconense a aquest tema?

—El concili va mostrar-se d'acord amb el congrés, el va fer seu, i per aquest mateix motiu no va tractar el tema de la catequesi d'adults de manera especial, va demanar que s'anessin concretant les conclusions del congrés, com també s'ha fet ara amb el *Projecte global de pastoral catequètica*. Per tant, el congrés va fer una petició i el concili hi va donar una empena total.

Fàtima Alemany

«Moments catequètics»

El que sí que trobem a bastament a les nostres diòcesis són moviments d'adults que practiquen el que hem vingut definint com a «moments catequètics» o «catequesi d'aprofundiment», i que són un referent a l'hora d'establir la catequesi d'adults. Parlem de Vida Creixent, d'Escoles Actives de Pares o dels Equips de la Mare de Déu, per posar-ne un exemple.

Josep Maria Roig (Barcelona, 1927) es va casar l'any 1959 i dos anys més tard entrava a formar part juntament amb la seva dona dels Equips de Matrimonis de la Mare de Déu, fundats a París pel capellà francès Caffarel un cop acabada la Segona Guerra Mundial. El seu objectiu és l'organització de grups de matrimonis, constituïts per entre quatre i vuit parelles, que fomentin l'espiritualitat conjugal, a més de l'apostolat i el testimoniatge cristià dins la societat. Les reunions de grup tenen lloc un cop al mes i es basen en una estona de pregària, una posada en comú i un aprofundiment en un tema de fe.

Josep Maria Roig, que amb la seva dona integren el 86è dels més de cent equips que hi ha a la diòcesi de Barcelona, considera que la formació dels adults és clau per donar testimoni de l'existència i de l'amor de Déu. «Els adults», afirma, «hem de tenir l'afany d'anar endavant com a cristians, perquè millorant nosaltres millorarem el nostre entorn».

Història d'un congrés

El Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears es va celebrar entre l'octubre del 1992 i el maig del 1994 amb l'objectiu que els catequistes, juntament amb els bisbes, preveres i diaques, poguessin expressar el seu punt de vista sobre el moment catequètic de la seva diòcesi. En aquest congrés, on van participar nou mil catequistes, va sortir la proposta d'elaborar un *Projecte global de pastoral catequètica*, que el Concili Provincial Tarraconense va assumir com a resolució vinculant: «El CPT valora les constatacions i propostes del I Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes i, d'una manera especial, fa seva la proposta (...) que demana la creació d'un projecte global de catequesi.»

Finalment, el *Projecte* va sortir a la llum l'any passat i, juntament amb el *Directori general per a la catequesi* del 1997, «ofereix», tal com destaca Mn. Pere Balagué, delegat diocesà de Catequesi d'Urgell, «el marc i les orientacions oportunes perquè la catequesi es vagi estructurant a casa nostra a través de diversos processos dirigits als adults, als infants, als adolescents i als joves, en els quals es proposin d'una manera orgànica i sistemàtica els continguts de la fe, tenint en compte que la fe ha de ser coneguda, celebrada, viscuda i testimoniada».

Reportatge: Carme Munté

Vaticà

església en el món

El Papa demana als nous cardenals ser «màrtirs» d'avui

■ La plaça de Sant Pere va ser escenari del consistori

ROMA.— Unes 40.000 persones, entre familiars, amics i delegacions de les diòcesis a les quals pertanyen els 44 nous purpurats, van omplir la plaça de Sant Pere per assistir a la creació dels cardenals. El Papa va convidar els purpurats a ser defensors valents de la veritat.

El Pontífex va recordar que els purpurats han d'ajudar i col·laborar amb ell «per alleugerir l'esforç d'un ministeri que s'estén fins als confins de la terra»; el Summe Pontífex va destacar que juntament amb ell «heu de ser defensors valents de la veritat i custodis del patrimoni de fe i de costums que tenen el seu origen en l'Evangeli. D'aquesta manera, sereu guies segurs per a tothom, i en primer lloc, per als preveres, les persones consagrades i els laics compromesos». Joan Pau II els va dir que «us uneix des d'avui un lligam especialíssim amb el successor de Pere», cosa que els converteix en «signes eloqüents de comunió. (...) Per poder afrontar amb validesa els nous deures cal cultivar una comunió cada vegada més íntima amb el Senyor».

Un dels moments més emocionants va

ser quan el Papa els va dir: «El color púrpura de les vestidures que porteu us recorda que (...) és que potser no és símbol de l'amor apassionat per Crist? En aquell vermell lluent, és que no s'hi indica el foc ardent de l'amor per l'Església que ha d'alimentar la vostra disposició, si cal, al suprem testimoni de la sang?» El Papa els va demanar que fossin màrtirs d'amor en el món d'avui, «cada cop més complicat i canviant», on «la profunda consciència de les discrepàncies existents genera o augmenta contradiccions i desequilibris». En nom dels nous cardenals, el prefecte de la Congregació per als Bisbes, Giovanni Battista Re, va saludar el Pontífex: «El Poble de Déu encara té necessitat de l'exemple de lliurament de Sa Santedat, fins i tot quan les forces físiques minven, ja que alhora augmenta el signe de la paternitat i

el testimoni de la pregària i del patiment per a benefici de l'Església, i posa en relleu que, si bé és important fer coses, encara és més important ser; i que és Crist qui guia l'Església.»

Segons una antiga tradició, els cardenals també són rectors de Roma i juntament amb la creació cardenalícia reben

una parròquia o una diaconia que, a partir de la corresponent presa de possessió, portaran en el seu pòrtic l'escut distintiu del cardinal nomenat. El nomenament té un caràcter simbòlic, però estableix un lligam espiritual entre el purpurat i el seu ministeri amb la feligresia de la parròquia. Al cardinal de Toledo, Francisco Álvarez Martínez, li va correspondre el títol de Maria Regina Pacis a Monte Verde. (C.C.)

SIGNES D'AVUI

Birrets cardenalícs

Roma ha tornat a prendre el pols dels grans esdeveniments després d'una tranquil·litat gairebé monacal que ha seguit a la clausura del Jubileu. Joan Pau II va presidir el 21 de febrer un consistori per a la creació de 44 nous cardenals i l'endemà, amb motiu de la celebració de la Càtedra de Sant Pere, el Papa va presidir l'eucaristia i va fer lliurament de l'anell a cadascun dels que havien rebut el birret cardenalí el dia anterior.

En el fet de ser nomenat cardinal poden influir motius de tipus diferent. Un reconeixement a la persona o a la importància actual o històrica de la diòcesi que es presideix, una expressió de la universalitat de l'Església a través d'un ventall internacional cada cop més ampli, l'aprovació d'una sintonia amb la línia teològica i pastoral del Papa, etc. Més enllà del sentit honorífic que implica el birret cardenalí, el punt clau consisteix en el paper que desenvolupen els cardenals en l'elecció del Papa. Les condicions per ser elegible es redueixen pràcticament a estar batejat i a posseir majoria d'edat.

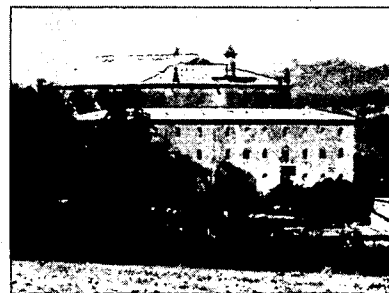
Actualment n'hi ha 184. Representen els cinc continents amb 68 països. Cal recordar que Itàlia té 40 cardenals, dels quals 24 són electors. Després d'Itàlia, els Estats Units, Alemanya i Brasil, l'Estat espanyol és el cinquè país amb el nombre més gran de cardenals, concretament 7, dels quals tan sols 4 són electors si comptem el recent nomenat Francisco Álvarez Martínez, de Toledo. Es pot observar el pes creixent d'Amèrica Llatina en la composició del col·legi cardenalí, malgrat que gairebé el 50% dels electors recau a Europa. Aquest ascens ha permès suggerir la possibilitat que el proper Papa sigui llatinoamericà. Entrem en el terreny de les conjectures, que s'aviven després dels recents nomenaments. No passen de ser meres especulacions perquè el comportament dels grups que parteixen de l'exclusiva llibertat individual en l'elecció sol ser difícilment previsible. No hi ha consignes de partit, sinó decisions fruit de la consciència personal, discernida a la llum de l'Evangeli i de fidelitat a l'Església.

Aquest consistori culmina probablement l'herència de Joan Pau II per a l'elecció del seu successor, però el Papa continua programant nous viatges pastorals. No hi ha renúncia a la seva acció actual sinó previsió de futur. Es vol descartar un sentit de provisionalitat en l'animació i govern eclesials, però el pas implacable dels dies ens acosta, només Déu sap quan!, a la celebració del conclave. Llavors, els cardenals tindran la paraula per a l'elecció del Papa.

Lluís Serra i Llansana

CASA D'ESPIRITUALITAT

Vista general del monestir

Detall claustre del monestir

Enguany el Santuari del Miracle celebra el CENTENARI DEL MONESTIR (1901-2001). Són 100 anys al servei de l'Església a Catalunya. També celebrem els 20 anys (1981-2001) de la Casa d'Espiritualitat. Més de 30.000 persones han participat en les seves activitats.

Setmana Santa

■ REFLEXIONS SOBRE EL MISTERI PASQUAL.

■ RECÉS PER A TOTHOM.

Del Dijous Sant, 12 d'abril a la tarda, fins el matí de Pasqua.

Director: G. Josep-Miquel Bauset, monjo.

La Setmana Santa és un temps ideal per dedicar uns dies de recés a pensar i meditar sobre nosaltres mateixos i sobre Déu que ens estima, en un ambient de silenci, de reflexió i de pregària.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:

CASA D'ESPIRITUALITAT

Tel: 973 48 00 45

Fax: 973 48 02 43

25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Espanya

Rouco defensa la llibertat de l'Església per predicar des de l'Evangelí

■ El president de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) respon al Govern central

BARCELONA.— Antonio M. Rouco Varela va respondre la setmana passada, des de Barcelona, a les crítiques del Govern central contra els bisbes per no haver signat el pacte antiterrorista impulsat pel PP i el PSOE. L'arquebisbe de Madrid va dir que, amb la seva posició, l'Església espanyola no desautoritza l'actual política de l'Estat contra ETA sinó que només decideix no signar un text on, per cert, ningú no li havia demanat posar la firma.

El cardenal Rouco va viatjar a Barcelona per fer una conferència organitzada per Tribuna Barcelona, sota el títol *L'Església i el futur de la Unió Europea*. En el col·loqui posterior també es van tractar temes com ara la decisió presa per la permanent de la CEE de no signar el pacte antiterrorista. Rouco va qualificar de desproporcionades les crítiques del vicepresident del Govern central Mariano Rajoy. «Jo no voldria entrar en polèmica sobre les declaracions d'una persona del Govern, sinó anar al fons de la qüestió, que és interpretar el fet que l'Església no hagi signat el pacte antiterrorista com una expressió d'ambigüitat o de manca de coherència a l'hora de defensar el dret a la vida. El que és més greu, però, és que s'acusi l'Església de ser infidel a l'exigència de mantenir la vigència dels manaments de la Llei de Déu, concretament el cinquè. Tot això és treure una conclusió desmesurada i injusta», va resumir. En aquesta línia, l'arquebisbe de Madrid va reclamar llibertat per actuar davant d'una situació com la del pacte. Per tancar la qüestió, va insistir que no signar l'acord no vol dir anar a favor del terrorisme, i va demanar que els creients preguin per la pau: «Ningú no ens ha demanat que signem el pacte. Per tant, no hem entrat pròpiament en una deliberació però, en qualsevol cas, no es poden oblidar els principis fonamentals de la relació entre l'Església i la comunitat política que expressa el Concili Vaticà II. Una cosa és predicar, testimoniar i educar en valors morals i ètics fonamentals, també per a la societat política i per al poble, i una altra haver d'articular aquella predicació, aquell testimoni i aquella vivència en actes de govern que són legítims i que, d'altra banda, poden ser molt positius.»

Bisbes catalans

La conveniència que els bisbes de casa nostra siguin catalans va ser un altre dels temes d'anàlisi. El president dels bisbes espanyols va assegurar que entén la preferència que les diòcesis catalanes estiguin dirigides per pastors de Catalunya. «Els processos de consulta es fan, segons les normes del dret canònic, en primer lloc al voltant dels bisbes de la província eclesiàstica corresponent, en aquest cas de Tarragona o de Barcelona, i després amb

els membres de l'Església d'aquelles diòcesis afectades per les vacants. En el cas dels arquebisbes, s'acostuma a fer una pregunta a tots els metropolitans d'Espanya, i el president de la Conferència Episcopal té dret a ser escoltat també. El que jo no puc fer és comprometre'm a res perquè no em correspon decidir si un bisbe ha de ser català», va explicar de forma clara el cardenal.

Rouco Varela es va referir a la qüestió dels immigrants sense papers i va justificar la posició dels bisbes davant la Llei d'Estrangeria dient que «la CEE no ha fet cap judici sobre la Llei d'Immigració. Hi ha diversos bisbes que, de forma aïllada, han expressat el desig que es respongui de la manera més generosa possible al problema de la regularització dels immigrants. I nosaltres hem recordat que l'immigrant és una persona i cal tractar-lo com el que és, amb els seus drets fonamentals anteriors a qualsevol ordenament jurídic positiu».

Dins del debat general sobre la relació

El cardenal Rouco va estar recentment a Barcelona.

entre l'Església i la política, va fer una crida a no confondre les coses. «El fet que s'hagi de distingir l'Església de la comunitat política no vol dir que aquestes dues realitats estiguin una a la Lluna i l'altra a la Terra. El criteri per viure cristianament en fidelitat a Nostre Senyor, que es el nostre principal deure, és el que estableix el Concili Vaticà II: que l'Església i la comunitat política són dues realitats diferents. L'Església es relaciona amb la política, per exemple, a través dels catòlics que hi viuen i hi treballen i que a l'hora d'escollir les seves opcions polítiques actuen sota la seva responsabilitat», va afirmar. L'Evangelí és el gran punt de partida per als cristians més enllà d'interpretacions sobre determinats pronunciaments per part

dels prelats. L'Església només demana llibertat per predicar l'Evangelí, per testimoniar-lo, per viure'l privadament i públicament. En el cas que actuacions legals, administratives i de govern vagin en contra dels drets fonamentals de la persona humana i del bé de les ànimes, l'Església té l'obligació d'exercir i utilitzar només aquells mitjans que estiguin d'acord amb l'Evangelí.»

El Sínode i la Carta dels Drets Fonamentals

La conferència va partir de dos fets recents: el Sínode dels Bisbes d'Europa, celebrat l'octubre del 1999, i l'aprovació per part dels caps d'Estat i de Govern de la Carta dels Drets Fonamentals per

a la Unió. Entre altres reptes de futur, el president de la CEE es va referir als morals i als espirituals com els més importants, però també va donar importància a la necessitat d'una unitat entre els cristians: «Respondre a aquest repte de l'ànima i de la consciència moral d'Europa, i per tant del futur en pau i en obertura al destí últim de l'home europeu, requereix també trobar fórmules d'unitat i de treball en comú amb els cristians no catòlics, sobretot els procedents de la reforma protestant.» El cardenal Rouco va reconèixer uns valors també importants per a Europa en la Revolució Francesa, però va afegir que no és l'únic moment històric en què ens hem de fixar.

Ignasi Miranda

Els bisbes, davant del pacte antiterrorista

Durant aquests últims dies hem sentit gravíssimes acusacions contra l'Església, per part de destacats polítics, en relació amb la negativa dels bisbes espanyols d'adherir-se formalment al pacte contra el terrorisme signat pel Partit Popular i el Partit Socialista. Per aquest motiu els prelats van redactar una nota on subratllen que «cap persona informada pot argumentar amb bona fe que la jerarquia de l'Església no hagi condemnat amb tot rigor, claredat i unanimitat el terrorisme en nombroses ocasions. Així ho va fer des dels primers assassinats d'ETA i així ho ha fet cada vegada que el terror d'ETA atempta sistemàticament i criminalment contra la vida i la llibertat dels espanyols». Un exemple és la condemna que va fer la Conferència Episcopal de l'últim atemptat d'ETA, el 22 de febrer a Sant Sebastià, que es va cobrar dues vides (en el moment de tancar l'edició tres ferits víctimes d'aquesta acció terrorista eren operats).

Els prelats notifiquen que ningú no els ha demanat formalment que subscriguin el pacte, «però davant d'insinuacions o de peticions indirectes de procedència diversa, els bisbes vam deliberar en el seu moment sobre aquesta eventualitat, i vam arribar a la conclusió que l'Església no ha de prendre part activa en les legítimes iniciatives que són competència dels actors de la vida política». Els bisbes

sempre han rebutjat la violència terrorista i ho han fet a través de declaracions i exhortacions, i també mitjançant la pregària pública i litúrgica, l'educació de les persones i de les consciències.

L'episcopat no va signar el pacte, tot i que l'aplaudeixen, perquè era un document polític i va recordar que «l'evangelització té implicacions i conseqüències polítiques, però no és una activitat política. L'Església sempre anunciarà l'Evangelí, tot i que comporti incomprendiments i fins i tot atacs». Els bisbes asseguren que la seva posició no s'ha d'interpretar com a signe de neutralitat o despreocupació, sinó que «mantenint-nos en l'àmbit de la nostra missió és com més bé podem contribuir a l'eradicació del terrorisme i de les seves causes. (...) Per això reclamem la llibertat i el respecte necessaris perquè l'Església s'expressi amb els gestos i paraules que li són pròpies». L'Església reconeix que davant del greu problema del terrorisme no és fàcil explicar i comprendre «la distinció entre la missió de l'Església i l'activitat política, però això no justifica les acusacions absolutament injustes i desproporcionades».

La nota acaba convidant les comunitats cristianes a acollir i servir fraternalment les víctimes del terrorisme i a pregar per la pau. (C.C.)

Sibèria

Retrat d'una Església necessitada

■ Els catòlics representen una petita minoria a Sibèria oriental

IRKUTSK.— L'administració apostòlica de Sibèria oriental i Orient llunyà, amb seu a Irkutsk, va ser fundada el 18 de maig del 1999. Abans, aquest territori havia pertanyut a l'administració apostòlica de Sibèria, amb seu a Novosibirsk. El Papa va nomenar com a bisbe d'aquesta nova administració pastoral un evangelitzador de la Divina Paraula, al bisbe Jerzy Mazur, que amb anterioritat havia estat bisbe auxiliar de l'administració apostòlica de Sibèria, governada pel bisbe Joseph Werth.

Actualment, hi ha quatre administracions apostòliques a Rússia: la de la zona septentrional de la Rússia europea, la de la part meridional de la Rússia europea, la de Sibèria occidental i la de Sibèria oriental.

Els catòlics representen una petita minoria a Sibèria oriental. En el passat va ser una regió de desterrament i molts dels actuals 16 milions d'habitants són descendents d'aquells deportats i desterrats. El bisbe Mazur estima que aproximadament un milió —d'origen polonès, alemany, lituà, bielorús o ucraïnès— té arrels catòliques. Entre els catòlics hi ha, a més, coreans. Es calcula que unes 50.000 persones estan batejades com a catòliques, la majoria, gràcies a les àvies. Uns pocs milers de creients han estat capaços d'unir-se per formar una associació parroquial, però la situació econòmica és difícil, especialment a la part oriental, i en algunes localitats s'han acabat dissolent.

A principis del 1999, l'Església catòlica d'Irkutsk va obtenir permís per construir un nou temple. L'antiga església edificada en el segle XIX continua en mans de l'Estat i és utilitzada com a magatzem d'instruments musicals i sala de concerts. A pesar de deu anys de lluita, l'Església té poques possibilitats de recuperar aquest temple en un futur proper. Gràcies al suport d'Ajuda a l'Església Necessitada ha estat possible construir un centre diocesà i una catedral a Irkutsk. Els edificis van ser solemnement consagrats el setembre del 2000.

Els reptes per a la nova administració apostòlica són, segons el bisbe Mazur: la falta d'instal·lacions, la formació de catequistes laics, la tasca social i caritativa, el diàleg ecumènic, el diàleg interreligiós, l'elaboració d'un pla pastoral, les sectes, l'atur, l'alcohol i les drogues, i l'obertura als habitants dels països veïns.

Ajuda a l'Església Necessitada dona suport a aquesta Església a través de diversos projectes: vehicle per al bisbe, a més d'altres projectes de motorització, ajuda a la subsistència per a religiosos, despeses corrents de l'administració de la diòcesi, formació, la *Bíblia del Nen* editada en rus i iacut, i edició d'un catecisme ortodox en llengua iacut, entre altres. (AIN)

Foto: Ajuda a l'Església Necessitada

Església destruïda a la regió de Kaliningrad (Rússia).

Llei de religions

L'1 d'octubre del 1997 va entrar en vigor a Rússia una nova llei de religions, que va suposar una retallada a l'anterior llei de religions del 1991. Només a l'Església russo-ortodoxa, al judaisme, al budisme i a l'islam els va ser reconegut el rang de «religions tradicionals». Això ha comportat un empitjorament de les ja de per si difícils condicions de treball de les altres comunitats religioses. Sota la nova llei, totes les comunitats religioses, tradicionals o no, es van haver de registrar si volien obtenir o mantenir el seu estatus d'institucions legals. Aquest estatus és la condició imprescindible per a la possessió d'esglésies i terrenys, així com per gaudir del dret a assemblea. Fins al moment, la immensa majoria de les institucions eclesials han estat registrades de forma oficial. Però la nova llei ha creat problemes a l'Església catòlica. Per exemple, els preveres i religiosos estrangers no van poder obtenir durant un cert temps un visat permanent, i cada renovació implicava una gran pèrdua de temps i de diners. Des d'aleshores, els visats tenen, en la majoria dels casos, una durada d'un any, després del qual cal sol·licitar un nou permís de residència.

COREA DE SUD

L'Església fa examen de consciència

SEÜL.— La Conferència Episcopal de Corea del Sud ha publicat un document en què sintetitza errors comesos pels catòlics en dos segles d'evangelització del país. Partint del període entre els segles XVIII i XIX, amb el títol de *Reforma i reconciliació*, el text fa referència al suport donat a les potències estrangeres per mirar de sortir al pas de la dura persecució a què eren sotmesos els catòlics. Així mateix, reconeix l'error d'haver condemnat, a principis del segle XX, els combatents per l'alliberament nacional durant el colonialisme japonès. Els prelatos també assumeixen els esforços

insuficients per la unitat i la reconciliació de tot el poble coreà, respecte de la divisió que va tenir lloc després de la Segona Guerra Mundial entre Nord i Sud. Els últims punts del document són un examen de consciència sobre la promoció d'una societat propera als pobres i en el camp de la promoció dels valors i la vida. El document dels bisbes conclou analitzant els desafiaments del compromís cristià en la societat d'avui.

Tot i que l'Església, sota la dictadura, del 1960 al 1990, va ser punt de referència per a la població, els prelatos subratllen «els

esforços insuficients per resoldre els conflictes entre regions, classes i generacions, i promoure els drets humans dels que estan marginats o discriminats a les nostres societats, com les persones amb minusvalideses o els treballadors estrangers». A més, reconeixen no haver fet obres de promoció i evangelització de manera que «tots els éssers humans creats a la imatge de Déu puguin viure en harmonia i cooperació fundades en autèntics valors morals, en una societat en què l'egoisme col·lectiu, el relativisme moral, les irregularitats i la corrupció estan àmpliament estesos». (Zenit)

VIETNAM

Continua la manca de llibertat religiosa

SAIGON.— El govern comunista de Vietnam ha ignorat la petició de llibertat religiosa formulada pels preveres catòlics Chan Tin i Tadeo Nguyen Van Ly, i els budistes Bhikkhu Thich Thien Hanh i Le Quang Liem. La petició recorda que «el Partit Comunista ha imposat un règim inhumà sobre les religions» a través de la confiscació i nacionalització d'institucions i propietats pertanyents a diverses religions; l'entrada en vigor de mesures jurídiques per limitar o suprimir activitats religioses; maniobres i falses acusacions per empresonar els líders religiosos que s'oposaven al règim, i l'enviament d'infiltrats a les files de les religions per polititzar els objectius. Les religions no han cessat de resistir de forma pacífica i no violenta, exigint el dret a la llibertat religiosa i estan decidits a lluitar fins que obtinguin una llibertat religiosa real. Per això, els signants de la petició demanen al govern: restituir les propietats confiscades, posar fi als complots i maniobres contra les religions, la no-ingrència en els afers interns de les religions; alliberar personalitats religioses condemnades i empresonades en centres de detenció, i respectar la Convenció Internacional dels Drets Humans, firmada també per Vietnam. (Fides)

POLÒNIA

El Parlament dedica el 2001 al cardenal Wyszyński

VARSÒVIA.— El Parlament polonès ha dedicat l'any 2001 al «primat del mil·lenni», el cardenal Stefan Wyszyński, figura clau de l'Església catòlica en temps del règim comunista. El cardenal Josef Glemp, actual primat de Polònia, ha escrit un missatge en què subratlla la relació entre el Jubileu i l'herència del seu gran predecessor, que va morir el 1981. Va ser Wyszyński qui va profetitzar, en salutar el recentment elegit Joan Pau II, que conduiria el vaixell de Pere al tercer mil·lenni, paraules que han quedat marcades en el Papa. El cardenal Glemp recorda que en els temps difícils de persecució, «el primat Wyszyński va dir que ho havia disposat tot en Maria, Mare de Crist. Desitjava una Polònia forta en la fe, forta moralment, fonamentada en la justícia i l'ordre social, conscient de la seva identitat cristiana, històrica i cultural». En glossar la seva figura, ha destacat el seu «respecte per la persona humana, fruit de viva fe i de cultura cristiana». (Zenit)

El Salvador

Càritas ha atès 72.000 famílies

■ Després dels terratrèmols arriben gestos de solidaritat d'arreu del món

SAN SALVADOR.— Joan Pau II va tornar a demanar «solidaritat internacional» per a El Salvador, flagel·lat per una sèrie de moviments sísmics que han posat a prova els seus habitants. L'últim terratrèmol va tenir lloc el 17 de febrer, de 5,3 graus en l'escala de Richter. En el moment del tancament d'aquesta edició, no hi havia víctimes mortals.

El sisme es va produir després dels terratrèmols del 13 de gener (de 6,6 graus) i del 13 de febrer (de 7,6 graus), que van provocar la mort de més de 1.200 persones. Càritas El Salvador ha atès més de 72.000 famílies damnificades. En la majoria dels casos tan sols s'ha pogut proporcionar una ajuda bàsica en l'emergència, i ha quedat pendent la fase de reconstrucció d'habitatges. Càritas assegura que «satisfer totes les demandes és una tasca que resulta impossible», encara que «l'Església continua esforçant-se per arribar als més desemparats». Els responsables de Càritas El Salvador asseguren que «la intensitat de la història de dolor que viu el país tan sols és superada pels gestos de solidaritat i d'amor de molts salvadorencs». Així, el lema elegit per Càritas per a la campanya de reconstrucció és «Solidaris en el dolor i units en

l'esperança».

Les accions de suport als damnificats, que han implicat 200 treballadors i més de 5.000 voluntaris de l'organització, han estat possibles gràcies a la solidaritat de la xarxa internacional de Càritas, que ha canalitzat més d'un milió de dòlars cap a Càritas El Salvador. Càritas espanyola ha organitzat a més una col·lecta popular en què ha recaptat uns 7 milions de dòlars. Qui vulgui col·laborar pot fer-ho a "la Caixa", 2100-0965-58-02-00080909.

Ajuda per a l'Índia

Com a El Salvador, Càritas ajuda l'Índia després del terratrèmol que el 26 de gener va destruir bona part de l'estat de Gujarat, va provocar la mort d'entre 60.000 i 100.000 persones i va deixar-ne

L'ajuda internacional s'aboca amb El Salvador.

més d'un milió sense llar. El programa de Càritas arriba actualment a unes 50.000 famílies en 170 nuclis de població. Entre els voluntaris hi ha, a més de religiosos, religioses, sacerdots i treballadors socials, 25 metges i 100 infermeres. Càritas ha distribuït 100.000 mantes, 50.000 peces de teixit plàstic per a la construcció de refugis i 50.000 equips d'estrís domèstics essencials, acompanyats de racions d'aliments per a 30 dies.

La pregària interreligiosa i la cooperació humanitària uneix els creients de les diferents religions davant de les necessi-

tats causades pel sisme. La frase que se sent més aquests dies és que «els hindús, els musulmans, els *sikh* i els cristians són germans.»

La xarxa internacional de Càritas es continua mobilitzant i 25 de les 154 Càritas nacionals que en formen part ja han aportat 2.326.620 dels 2.600.000 dòlars que Càritas Índia ha reclamat per poder desenvolupar les tasques d'atenció als damnificats per la catàstrofe en la primera fase d'emergència. Per col·laborar: "la Caixa", 2100-2208-31-0200200799. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** 28.200 ptes. ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data

Entitat	Oficina	DC	Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 C/Puiggarí, 5 • 08014 Barcelona • Tel.: 934 905 988 • Fax: 934 902 035

VATICA

El Papa destina mig milió de dòlars als orfes de la sida

ROMA.— La Santa Seu dedicarà de manera especial la Quaresma d'enguany a l'assistència dels malalts de sida a Uganda. Per això el Papa ha posat a disposició dels petits malalts 435.000 dòlars, que ha rebut com a donatiu de l'Ajuntament de Milà, amb motiu del Jubileu. L'objectiu principal del programa és oferir assistència integral (a nivell terapèutic, educatiu, formatiu i d'apropament humà) als nens orfes de sida a Uganda. La iniciativa apunta en la línia plantejada per Joan

Pau II en l'exhortació *Església a Àfrica* en què assenyalava que «la lluita contra la sida ha de ser afrontada per tothom» i exigeix als agents de pastoral que portin «als germans i les germanes contagiats per la sida tot el consol possible ja sigui material, moral o espiritual». Amb aquesta estratègia, l'Església afronta el problema en la seva globalitat, considerant la totalitat de la persona. Uganda ha estat el país elegit perquè és un dels més afectats per la sida. (Zenit)

PERÚ

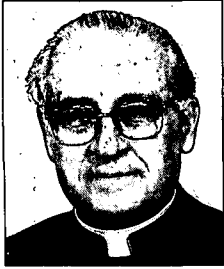
Adéu al coordinador general del Moviment de Vida Cristiana

LIMA.— El 15 de febrer passat, Lima va fer un comiat emotiu a Germán Doig Klinge, vicari general de Sodalitium Christianae Vitae i coordinador general del Moviment de Vida Cristiana, fundat al Perú el 1985, i estès a nombrosos països d'Europa i Amèrica. Nascut a Lima el 1957, Doig Klinge, iniciador i director de l'Institut Vida i Espiritualitat i de la revista VE, va morir sobtadament el 13 de

febrer. El Consell Pontifici per als Laics va publicar una carta en què afirma: «Temim molt viu i present el generós, fidel i intel·ligent testimoni cristià, catòlic de Germán. Tota la seva vida va ser un signe de lliurament a Crist i d'amor a l'Església, especialment en la seva pertinença al Sodalicio i al Moviment de Vida Cristiana, en els quals va desenvolupar a més responsabilitats tan importants.» (ACI)

Carta Dominical

La correspondència entre Maritain i el seu amic Villard

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La darrera setmana, parlant de la Sagrada Escriptura vaig dir que aquesta ens descobreix que «Déu estima els homes». Vaig sentir en aquell moment que no podia expressar una veritat tan gran d'una forma tan breu. Havia de tornar a parlar-ne, encara que el tema estigui present sovint en els meus escrits.

«Tot el que puc dir-vos —d'una manera molt imperfecta— és que jo sento molt vivament i molt profundament que Déu us estima.» Aquesta afirmació de l'amor de Déu és el primer paràgraf d'una carta que Jacques Maritain escriu a Pierre Villard, un estudiant que s'acosta a la fe amb molts dubtes, però amb una gran netedat d'ànima, que havia iniciat feia només cinc mesos una

relació epistolar amb Maritain. Aquest no dubta a dir-li ben aviat quelcom tan rotund com l'afirmació esmentada. Era el 7 de setembre del 1917 i Villard era al front, a primera línia.

La correspondència és molt freqüent entre tots dos. Però només vull destacar un aspecte molt concret: Maritain no s'entreté a portar-lo a la totalitat de la fe; i després veurem per què això fou providencial. D'altra banda, el punt d'arrencada ha estat en les paraules «Déu us estima».

Al mes següent Villard ja li escriu: «Us estic infinitament agraït, benivolgut senyor, de no haver tingut por de parlar-me amb el llenguatge de la fe i de la caritat, malgrat el meu allunyament tan gran.» I el 13 de novembre fa un pas decisiu: «En va he intentat fins avui enfortir el meu cor feble que es devora a si mateix en la seva aridesa. Tanmateix comprenc ja quines transformacions podrien fer en mi aquestes dues petites paraules: Déu existeix.» I encara afegeix: «Una proposició així, si es creu, però si es creu amb totes les conseqüències d'una creença absoluta i total, hauria de transformar el món.»

La seva maduració és tan ràpida que el 4 de gener del 1918 el seu esperit ja està prompte per expressar que «sostreure's a Déu un sol moment és pròpiament morir. I per això el cristianisme dels nostres moderns, que fan

dues parts de la seva vida, una per a Déu i una altra per al món, és un cristianisme mort i infecund».

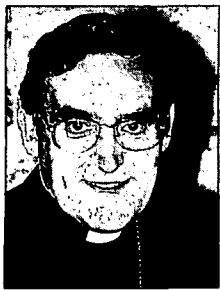
El 18 de juny del 1918 escriu a Maritain que en el darrer combat han mort molts dels seus companys i oficials, i afegeix: «Durant aquestes hores horribles, m'he sentit totalment en les mans de Déu; i jo somniava a quin preu infinit hauria de ser valorat el temps, concedit per a l'obra de Déu, per aquests a qui la mort esquivava.»

El 27 de juliol del 1918 parla de «conèixer aquesta confiança serena, aquest tendre abandó en les mans de Déu. Oh!, sí, estic obert. Que la Tota Substància vessi en el meu cor un desig sempre creixent del seu Amor i de la seva Llum. Sóc més fraternalment vostre que mai».

És estremidor el fet que ja no hi ha més cartes. Tres dies després, el dia 30, el capellà militar que atenia Villard escriu a Maritain, comunicant-li que, en el moment d'un relleu, un obús el va colpir mortalment. «Com a sacerdot —escriu— us diria que aquest estimat desaparegut havia fet una gran marxa vers Jesucrist. La gràcia li havia treballat l'ànima, molt recta i àvida de perfecció moral. En nom de l'Església, vull agrair-vos la caritat espiritual que heu tingut amb ell, perquè moltes vegades em va parlar de vostè i em va deixar entendre fins a quin punt vostè ha estat l'instrument d'aquest treball interior de la gràcia en ell.»

Paraula i vida

Quaresma

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primat

El dimecres passat molts de nosaltres vam assistir al ritu de la imposició de la cendra sobre el nostre cap. Aquest gest anava acompanyat d'aquestes paraules bíbliques que n'expliquen el significat: «Convertiu-vos i creieu en l'evangeli.»

Amb aquest ritu hem començat el temps litúrgic de la Quaresma. És un temps de preparació per celebrar la Pasqua. Comencem unes setmanes que ens ajuden a progressar en la nostra vida humana i cristiana, perquè la conversió als valors de l'evangeli sempre és un autèntic progrés.

La Quaresma és un camí vers la Pasqua passant per la passió i la mort de Jesús. Qui vol ser deixeble del Crist «ha de prendre la seva pròpia creu i ha de seguir-lo». El cristià ha d'acceptar, com el Mestre, que cal que el gra de blat caigui a terra i mori perquè esdevingui fecund. Són paraules de Jesús. És la realitat diàfana de la vida humana més autèntica.

Per això la conversió que hem de realitzar especialment en la Quaresma és creixement i és progrés. Fona-

mentalment consisteix a morir a l'egoisme i a obrir-nos més i més a l'amor. És, per tant, el camí de la vida, de la joia i de l'autèntica felicitat. Això sembla una paradoxa: morir a un mateix per a viure; donar-nos per a trobar-nos; empobrir-nos per a enriquir-nos. Tanmateix no és una paradoxa, sinó una sàvia realitat.

La Quaresma és un temps propici per a afermar la nostra identitat cristiana, retornant un xic més a les nostres arrels cristianes. Això demana cercar moments de silenci, d'interiorització i també un major coneixement dels continguts de la nostra fe. Necessitem aprofundir en les nostres conviccions cristianes. Ens cal omplir el nostre interior de la saviesa de Déu continguda en la seva Paraula, la qual cosa ens demana viure moments de «desert» enmig del soroll i el frenesí de la vida moderna. Les estones de pregària, d'escolta de Déu i de diàleg amb Ell han de ser més generoses durant aquest temps quaresmal.

La conversió no pot ser només interior, per bé que cal primer convertir el cor i les actituds. Avui especialment ens hem de convertir a una major solidaritat que ens porti a compartir els nostres béns i la nostra vida amb els pobres i necessitats. La solidaritat és una virtut humana i cristiana molt necessària davant un món marcat profundament per la desigualtat en la distribució dels béns i recursos materials. Joan Pau II afirma que aquesta virtut de la solidaritat «ens fa considerar el pròxim no solament com un ésser humà amb els seus drets i la seva igualtat fonamental amb tothom, sinó també com una imatge viva de Déu

«Cal que el gra de blat caigui a terra i mori perquè esdevingui fecund.»

Pare, rescatada per la sang de Jesucrist i posada sota l'acció permanent de l'Esperit Sant».

La conversió a l'amor i a la solidaritat ens uneix a Jesucrist mort i ressuscitat i fa que passem pel món fent el bé i que treballem per tal que tothom participi de la taula de la creació que Déu ha parat per a tots els homes i dones. Aquesta és la voluntat de Déu, que ens ha creat sociables i solidaris els uns dels altres.

opinió

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta
Escriptor i teòleg

«Crec en l'Esperit Sant, la Santa Mare Església...»

Seguint el meu periple pel *Símbol dels Apòstols*, avui faré una reflexió sobre l'article de fe de l'encapçalament.

La fórmula és antiquíssima i, tal com ens ha vingut transmesa, afirma que Esperit Sant i Església són mútuablement indissociables. Això, durant el primer mil·lenni, quan l'Església encara era indivisa, no costava gens d'entendre, però, més endavant, sobretot a partir del cisma d'Orient, les coses van començar a canviar. L'Església romana emprèn l'anomenada «reforma gregoriana» que apunta a dos fronts. En primer lloc, acabar amb el nomenament de bisbes i papes per reis i emperadors i aconseguir la *libertas Ecclesiae*, és a dir, l'alliberament de l'Església del domini dels poders temporals. Recordem aquí el conflicte de les *investitures*, amb les picabaralles entre el papa Gregori VII i l'emperador Enric IV. En segon lloc, i com a conseqüència, l'enfortiment del poder pontifici amb la instauració del centralisme romà. Tot això comporta, vulgues que no, un cert allunyament de la pneumatologia eclesial, és a dir, de la visió d'una Església íntimament vinculada amb l'acció universal de l'Esperit Sant. En comptes d'això, es tendeix a accentuar l'autoritat de la jerarquia, la qual arribarà a monopolitzar la mateixa infusió de l'Esperit i, de retop, la titularitat del magisteri. La idea, originària de sant Agustí, de l'Església com a comunitat dels justos «ab

Abel iusto usque ad ultimum electum» («Des del just Abel fins al darrer dels elegits») s'esmortirà en el si d'una mentalitat jurídica i canònica, i no tornarà a emergir fins a la constitució *Lumen Gentium* del Concili Vaticà II.

Tot això s'ha d'entendre per les condicions difícils en què es trobava l'Església de començaments del segon mil·lenni, en les seves relacions amb uns poders polítics ambiciosos i sense escrúpols. Sense els papes i els teòlegs que van auspiciar la reforma gregoriana, potser l'Església de Roma hauria acabat amb un nivell de dependència respecte al Sacre Imperi semblant al de les esglésies orientals respecte als monarques i tsars. El principi de la *libertas Ecclesiae*, que va inspirar la reforma, ha mantingut la seva validesa fins als nostres dies, i gràcies a ella, avui el Romà Pontífex pot ostentar el títol de Pastor Universal sense interferències polítiques externes.

Tanmateix, això no exclou el fet que cal retrobar, dins l'Església catòlica, aquell sentit pentecostal dels orígens.

«La vinguda de l'Esperit Sant», taula de Jaume Serra al Museu d'Art de Catalunya.

nostra fe, en «L'Esperit Sant, la Santa Mare Església» vol dir creure en l'estreta interpenetració de totes dues figures, i creure en una crida joiosa, que és prèvia a qualsevol norma o precepte. Així ho expressa, amb gran bellesa, el vident de l'Apocalipsi:

«L'Esperit i l'esposa diuen: «Vine!». Els qui escolten, que diguin: «Vine!» Qui tingui set, que vingui. Qui vulgui, que prengui aigua de la vida sense pagar res.» (Ap 22,17).

Altrament dit, cal harmonitzar la necessària fidelitat a la tradició apostòlica amb l'acceptació d'aquells carismes que existeixen moltes vegades en els llocs més impensats. En aquest sentit, el papa Joan Pau II s'hi ha mostrat sensible en múltiples ocasions; però hem de reconèixer amb tota sinceritat que encara queden molts focus de malfrances entre la base i la jerarquia, dualitat que —convé repetir-ho— era completament estranya en l'Església primitiva. Per això, professar la

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La tasca dels catequistes i docents de religió

El Papa, en el Jubileu dels Catequistes i Docents de Religió, el 10 de desembre del 2000, va expressar la seva estimació a tots dos estaments. I els va dir que la seva tasca era summament necessària i que requeria «una fidelitat constant a Crist i a l'Església». Ho raonava: els fidels tenen dret a rebre dels responsables de la catequesi i de la predicació «respostes... que es corresponguin amb el magisteri constant de l'Església, amb la fe que ensenyen des de sempre amb autoritat els qui estan constituïts mestres i els que han viscut de forma exemplar, els sants.»

Els catequistes i docents col·laboren amb els bisbes per tal de poder comunicar la fe als homes i les dones contemporanis. No basta el coneixement intel·lectual de Crist i del seu Evangelí. Per què? Perquè creure en el Senyor és seguir-lo. Per això mateix, el Sant Pare remarca que «hem de seguir els ensenyaments dels apòstols, dels confessors de la fe, dels sants i santes de tots els temps que contribuïren a difondre i a fer estimar el nom de Crist a través del testimoniatge d'una vida lliurada generosament i joiosament per Ell i per als germans.»

El Pontífex subratlla sempre com la catequesi incideix en la vida. És suscitar deixebles, gent que fa l'experiència de la intimitat amb Jesucrist. Preparació de testimonis que hagin

sentit, vist i palpat l'amor de Déu en Crist i en les accions que ell realitza mitjançant la seva Església. De fet, la catequesi, en les últimes dècades, ha rebut un impuls molt fort amb la llum del Concili Vaticà II. Això mateix fa que l'Església, en l'entrada del nou mil·lenni, «se senti impulsada pel Senyor a comprometre's, amb renovat lliurament, a l'anunci del missatge evangèlic».

Joan Pau II, amb amor entranyable, vol animar tots els qui duen a terme tasques catequístiques en els diversos camps eclesials. I constata una dada experimental: la catequesi és fecunda quan els sacerdots, amb afecte i cordialitat, són presents en aquest camp. El rector, especialment, ha de tenir un rol important en l'itinerari de la iniciació cristiana i la formació dels catequistes. Han d'estar al costat dels catequistes, els han d'acompanyar. «Es tracta d'un servei molt important que l'Església els demana.»

L'homilia pontificia clou amb un gran clam d'esperança: «Que tots puguin veure, en Crist, la salvació de Déu. Per tal que això succeeixi l'han de trobar, conèixer-lo i seguir-lo. Heus aquí la missió de l'Església; la missió dels catequistes i docents de religió. El Papa us diu: Aneu! Com el Baptista, prepareu el camí del Senyor que ve.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà (ynaraja@retomail.es)

La barca de sant Pere (II)

En el número 49 de l'encantadora carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, el Papa cita la *Gaudium et spes* que diu: «Amb l'Encarnació, el Fill de Déu s'ha unit en certa manera a cada home.» La «unió hipostàtica», un tema aspre de la meua època d'estudiant de teologia, que es troba al cor de la fe cristiana, es converteix en una visió apassionant de la nostra realitat personal. Quan l'unigènit del Pare es va fer home, va santificar l'espai i el temps i, tot i que parlem de Terra Santa i d'Any Sant, en veritat, per al creient, tota la seva realitat espai-temporal, està santificada, en qualsevol banda viva i on transcorri. Aquesta consideració provoca en el cristià una gran sorpresa. No és que els barrots que l'empresonen s'hagin fet d'or, sinó que s'han allunyat tant, i encara que no deixin d'existir, a unes cotes tan llunyanes, que ja no se sent empresonat.

Aquests dies que es parla tant del genoma humà, tan semblant, segons diuen, al d'altres animals, hom se sorprèn de com de diferents ha volgut Déu que fóssim. Amb uns fonaments tan comuns, amb una base somàtica tan semblant a la d'ells, la nostra entitat resulta ser sorprenentment diferent i meravellosa. La publicació del genoma humà i les equivalències amb els d'una senzilla mosca del vinagre, ens patentitzen, paradoxalment, la gran distància entre aquest insecte i nosaltres. I el Verb es va fer genoma humà i va transformar la realitat i la visió que teníem de nosaltres mateixos, dic això parafrasejant sant Joan i Teillard de Chardin.

L'animal examina, mesura, treu conclusions, però és incapaç de remuntar-se mitjançant el símbol, a coneixements superiors. L'home, sí, i aquí rau una de les seves originalitats i grandeses.

Les restes de la barca antiga trobada a prop del kibbutz de Guinosar, d'uns 8,20 x 2,35 metres, van ser sotmeses a processos químics complexos per a la seva conservació a fora de l'aigua del llac. També es va estudiar la procedència de la fusta i van comprovar que pertanyia a onze espècies de vegetals diferents. Alguns no es coneixen a casa nostra, i d'altres són ben comuns. Qui no ha vist alzines al bosc? Qui no s'ha aixoplugat sota un pi? Qui no té bigues a casa seva, o taules o prestatgeries de cedre? Doncs, d'aquestes fustes senzilles estava fabricada la major part de la barca trobada, que, segurament, era semblant a la dels fills del Zebedeu. Així que, jo que tinc a prop arbres d'aquests, elevant-me a través del símbol a realitats superiors, aconseguixo unir-me a les experiències dels apòstols: sentir les seves inquietuds i les seves pors, les seves sorpreses i les seves alegries i sentir paraules de Jesús: tu que tens por, tu que vius enmig de les dificultats i incomprensions; tira mar endins (*Novo millennio ineunte*, núm. 15), no et quedis a la riba, a la riba del teu entorn, de la teua història, dels teus egoismes personals o col·lectius, de la visió miop de l'Església i dels seus pastors. Rema, endinsa't en aigües profundes, cerca uns horitzons més amples, progressaràs tu i els teus, viuràs l'aventura més sorprenent, sempre estaré al teu costat i seràs feliç. (I jo estaré content de tu, perquè, gràcies a aquest esforç, la meua Església, que no és tan sols teva, creixerà esponentosa.)

Notes insignificants

Germà Adrià

La telefonista

Suposo que molts de vosaltres coneixeu la «telefonista» de la Rambla. Sempre va de pressa. Sempre amb cara de preocupació. Va a una cabina, no hi tira cap moneda, però despenja l'auricular, marca dos o tres números i parla.

Ahir deia: «Escolta, alcalde, a veure si fas fora de les esglésies tots aquests que hi dormen, perquè les esglésies no són per dormir.»

Després va anar a un altre telèfon i va repetir l'operació. «Escolta, Pujol, perquè ets president? Envia els mossos d'esquadra perquè aquí hi ha molts lladres.»

No fa gaire trucava al cardenal: «Escolta, cardenal, a veure si envies alguns capellans perquè aquí hi ha moltes dones perdudes.»

Una vegada estava al Cosmos, m'hi vaig acostar per convidar-la, però em va defugir. Ella només parla amb les autoritats i només per telèfon.

Actualment està de moda trucar per telèfon. Ella veu que tothom parla pels mòbils. Fins i tot, les cabines presenten

la publicitat d'una noia jove molt elegant que hi parla.

També és curiós apropar-nos als que parlen pel mòbil. Moltes vegades són converses interminables i insignificants que podrien esperar.

Però, no he vist mai ningú, ni la telefonista de les Rambles, que truqui a Déu.

Ridícul; però, no necessitem parlar amb Déu en qualsevol lloc? No ens hauríem d'acostumar a parlar amb Ell també de coses insignificants?

Algú pot pensar que per això ja hi ha les esglésies. Sí; però, tan sols podem parlar amb Déu a les esglésies?

M'agradaria que tots ens acostumésim a parlar amb Déu com ho fem amb qualsevol amic, i així no ens caldria el telèfon.

I Déu sempre està disposat a escoltar-nos, encara que diguem disbarats.

Parlar amb Déu, sense demanar-li res, simplement exposar-li els nostres desitjos o les nostres esperances.

Que la telefonista sabés dir:

«Escolta, Déu, hi ha massa pobres a la ciutat;

»escolta, Déu, tinc ganes de cantar i no ho puc fer al mig de les Rambles;

»escolta, Déu, les coses em surten malament i podries ajudar-me una mica;

»escolta, Déu, m'agradaria menjar bé, i ja ho veus, només puc menjar el que em donen, i ja estic avorrida de tanta sopa i tanta llet. I encara gràcies;

»escolta, Déu, em sap greu que els nostres governants estiguin tan lluny de les necessitats dels milers de persones que han de viure per sota del sou mínim;

»escolta, Déu, els metges ja no saben com tornar-me una mica de joventut;

»escolta, Déu, tinc ganes de cridar pel carrer que Tu continues estimant-nos encara que no pensem en Tu, que Tu sempre ets al nostre costat, encara que ens obstem en allunyar-nos-en;

»escolta, Déu, no hauries de tolerar que la Imma dormi en una casa abandonada. Almenys, podries enviar-li un àngel perquè li posés el llum i l'aigua...»

Si aconseguixo fer-me amic de la telefonista de la Rambla, li diré que Déu necessita les seves trucades, i que Ell sí que les escoltarà.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Quinze milions de persones segueixen una missa

Certament, la informàtica pot ser també un mitjà extraordinari d'evangelització, de pastoral i de culte. A vegades pot arribar on no arribaria la litúrgia de la Paraula de Déu i del Sagrament amb la presència física del sacerdot que presideix l'Eucaristia.

L'anomenada «Missa d'Amèrica», que se celebra al temple catòlic més antic dels Estats Units, la veuen i la segueixen per la pantalla uns quinze milions de persones.

Els missioners espanyols que fa 270 anys van col·locar les primeres pedres de la catedral de San Fernando de Texas (EUA), mai no haurien pogut imaginar que aquest temple es convertiria en una plataforma capaç d'arribar a tot el continent

americà. Cada diumenge, el temple més antic dels Estats Units, és la seu d'una Eucaristia que es transmet per televisió per via satèl·lit des d'Alaska, al nord, fins a la Patagònia, al sud, amb una audiència calculada en milions de fidels.

El pare David García celebra la «Missa d'Amèrica» i passa de l'anglès a l'espanyol per tal que els oients dels dos idiomes més generalitzats puguin seguir la celebració sense problemes.

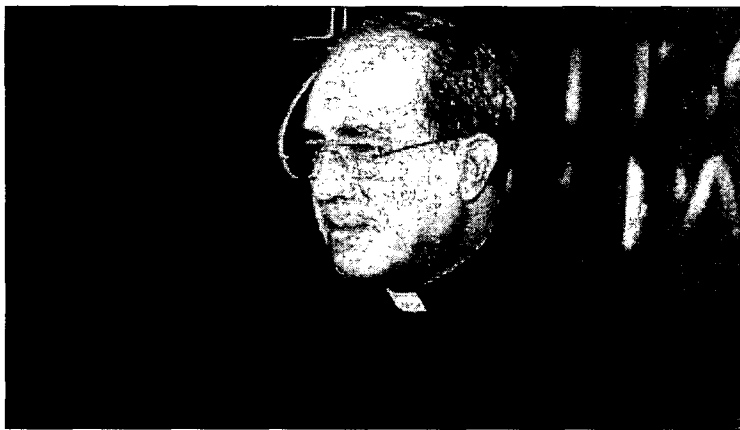
No coneixem l'audiència de la missa que cada diumenge es transmet en català per TV2 i que presideix mossèn Manuel Valls, com tampoc la que es transmet per la mateixa cadena des de Madrid. Seria interessant tenir-ne les xifres.

És veritat que la celebració de l'Eucaristia vista per televisió no és igual a la que s'assisteix personalment, com tampoc no és igual anar a un concert al Liceu o a un partit de futbol al Camp del Barça o veure'l per la pantalla des de casa. Fins i tot, els moralistes primmirats discuteixen si una missa per televisió és vàlida i supleix el compliment dominical. Amb tot, no es pot negar que la «Missa d'Amèrica» beneficia milions de fidels que altrament no participarien físicament a les misses celebrades als temples, sigui per les llargues distàncies, per altres dificultats, o per manca de sacerdots.

Zoom

Eduard Brufau

La negativa de la Conferència Episcopal Espanyola a signar un acord polític contra el terrorisme ha motivat crítiques injustes cap a l'Església. S'ha titllat els bisbes d'insolidaris i covards, donant a entendre que volen fugir de tot compromís. Aquesta falsetat ja ha estat denunciada pel portaveu de la Conferència. Però ens hem de preguntar quina causa última ha originat aquestes calúmnies tan violentes i desmesurades, tenint en compte que potser algun dia s'haurà de recórrer a l'Església per establir la pau al País Basc.

Mons. J. J. Asenjo, portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola.

La columna

A. Coll Gilabert

Luka Brajnovic, professor inoblidable

Trenta generacions de periodistes que van cursar la carrera a Pamplona van tenir la sort que un croat exiliat, Luka Brajnovic ens fes classe. Professionals il·lustres, com Iñaki Gabilondo, Pedro J. Ramírez, Lluís Foix, Enric Sopena i tants d'altres van ser alumnes seus. Però el més il·lustre en aquelles classes era el professor, i a més sabíem que era un heroi. L'admiràvem per la seva biografia tant com l'apreciàvem per la seva simpatia. La seva mort ha traït la seva humilitat, perquè tots ens hem llançat a escriure elogis sobre ell, com no podia ser d'una altra manera coneixent-lo.

La seva vida va ser de pel·lícula, des que va néixer en un poblet croat fins a rebre, ja de gran, la més alta condecoració que el govern de Croàcia pot concedir a un civil. Va ser presoner, successivament, dels feixistes italians, dels comunistes de Tito i dels anglesos. Es va escapar d'un camp de concentració i d'un vaixell, llançant-se per la borda i nedant fins a la costa. Però el més dramàtic va ser quan, sent presoner de Tito, van portar el grup de presos a un lloc apartat, els van fer despullar, cavar una fossa comuna i posar-s'hi al davant per ser afusellats. Un oficial el va salvar a l'últim moment, per provar d'utilitzar-lo per a la propaganda política, i quan se'l van emportar va sentir les descàrregues. Pel que fa a la propaganda política no van aconseguir comptar amb ell, tot i torturar-lo.

Es va estar dotze anys sense poder-se reunir amb la seva dona. Al final, quan Ana va obtenir el permís per sortir del país, la va esperar a l'estació de Munic amb dotze roses vermelles, símbol de dotze anys de separació forçosa.

La Facultat de Periodisme va instituir el premi Luka Brajnovic, per premiar persones que, com ell, van demostrar personalitat pròpia i van saber posar la consciència per davant de qualsevol compromís. Miguel Delibes i Violeta Chamorro van ser entre els premiats.

Amb ocasió d'algun dels homenatges que va rebre en l'última etapa de la seva vida, un dia va ser entrevistat per TVE. El va acompanyar una filla seva, també periodista, que relata el fet que el periodista li va preguntar al final: —Amb tot el que heu passat a la vida, no senti odi contra els qui us van fer tant de mal?

La seva resposta va ser:

—Des de llavors, cada dia he lluitat positivament per no tenir odi.

Cartes del lector

Amb Andrea Riccardi

Donen valor a la persona per molt humil que sigui la seva condició social. No pensen mai que res no té solució; al contrari, lluiten per posar remei a tot. Són la Comunitat de Sant Egidi i el seu fundador, Andrea Riccardi, que ha estat guardonat amb el Premi Internacional Catalunya. Des del l'any 1968 la seva actuació a favor dels marginats, els malalts desatesos, els immigrants sense papers i els infants desvalguts porta el segell evangèlic: viure en la pau i practicar el diàleg religiós interconfessional.

Estatem amb ells el 15 de maig d'enguany, quan Andrea Riccardi, catedràtic de la Terza Università degli Studi di Roma, «un intel·lectual de discurs senzill», vingui a Barcelona a recollir la distinció. I l'animarem a seguir la seva tasca solidària i de mediació.

MARIA LANFRANC
Castellcir

La immigració

És un cas molt llastimós que la humanitat en el segle XXI hagi de patir aquesta falta de solidaritat dels països rics i desenvolupats envers els països pobres. Aquesta pobra gent està afectada de manca de recursos econòmics, culturals i també polítics. Si els països desenvolupats se sentissin veritablement humans i fossin solidaris, no

deixarien que aquesta situació anés progressant. Farien el que fos perquè aquestes persones no haguessin d'immigrar dels seus pobles en unes condicions tan desastroses com ho fan.

En primer lloc, els països rics haurien de donar un exemple de solidaritat i humanització, i ajudar els països pobres a evolucionar econòmicament i culturalment perquè no hagin d'emigrar de les seves terres i se sentin capacitats per anar progressant amb pauta i seguretat, en companyia dels seus familiars.

Això és el que s'hauria d'intentar que passés, en bé de tota la humanitat, i desenvolupar un món on tots ens sentíssim germans per formar una benaurada família.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

«Lourdes» a Can Sardà

El diumenge 11 de febrer, amb motiu de la festivitat de Nostra Senyora de Lourdes, es va inaugurar la nova capella en el bell paratge de Can Sardà. És la primera vegada que hi vaig, avui centre religiós, on es cons-

tata un nou lloc de veneració a la Mare de Déu amb l'aire de Lourdes. Més de mil persones van assistir a l'acte, presidit pel bisbe Dr. Carles Soler Perdigó. En acabar l'eucaristia, Mn. Josep Roser, rector de la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola, va dirigir unes paraules molt encertades que van ser aplaudides per tots.

Segons sembla, temps passats van ser de confusió en aquest indret. Això no obstant, a partir d'ara fa la impressió que Can Sardà esdevindrà un nou lloc de culte marià. Val la pena arribar-se a Can Sardà (carretera d'Horta a Cerdanyola, quilòmetre 4), especialment els dies 11 de cada mes i primer diumenge de mes. Felicitats a tots els qui han fet possible aquest nou espai de recolliment espiritual.

MANUEL ALCOLEA MARÍN
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi el DNI, l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Estimem el sacerdot?

En altre temps era corrent trobar-se amb un sacerdot a la plaça o al carrer. Fins i tot algunes torres o cases benestants, capelles, hospitals i residències tenien gairebé el seu capellà particular. Això, però, ja és història. Fa molts anys, dissortadament, que estem mancats de sacerdots. Unes tres dècades: des de la fi del Concili Vaticà II. Això ha provocat que algunes parròquies es vegin privades de la seva presència, àdhuc els diumenges i, per tant, de la veritable celebració eucarística, així com del sagrament de la penitència, per esmentar dues de les funcions essencials del seu ministeri. És clar que Déu de les pedres en pot fer pans, però no és menys cert que l'absència de valors que patim, en la societat i en el si de moltes famílies, no és precisament el millor medi de cultiu de noves vocacions.

D'altra banda, ser capellà no és gens fàcil: requereix una gran exigència i una donació total. Tampoc no és cap negoci ni cap bicoca. Aquí l'atur és inexistent ja que, en termes de mercat laboral, la demanda és molt superior a la l'oferta, per la qual cosa no es poden jubilar —llevat, òbviament, per motius de salut— fins als setanta-cinc anys, i encara no pas sempre.

Els sacerdots, evidentment, no són perfectes. No-

més són persones com nosaltres, amb els seus defectes, limitacions i errors. Tots som fets del mateix fang. Ara bé, estimem el sacerdot? Som comprensius i indulgents amb les seves misèries com ho som amb aquelles persones que estimem de veritat? O, al contrari, ens complaem a propagar i esbombar les seves faltes? Si és així, podem fer molt de mal, fins i tot a persones creients però amb una fe poc aprofundida.

Crec sincerament que la nostra estima vers el sacerdot, ni que fos per egoisme, hauria de ser semblant a la que sentim pels nostres pares. Si d'ells, col·laboradors en l'obra de Déu, n'hem rebut la vida natural; del sacerdot n'hem rebut, pel Baptisme, la Vida Sobrenatural, que podem continuar rebent, si volem, fins a l'últim dia de la nostra existència. Les paraules de sant Agustí, plenes d'admiració i respecte, no poden ser més eloqüents: «Si em trobés amb un àngel i un sacerdot, la primera salutació seria per al capellà.»

La invitació feta per Jesús fa dos mil anys continua plenament vigent i actual. Preguem, doncs, al Pare perquè hi hagi joves que sentin la seva crida i, per la nostra part, respectem, compreguem, disculpem, ajudem i estimem els nostres sacerdots.

JOAN GASULL i CASTELLS
La Garriga

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

El Dr. Joan Antoni Mateo García és prevere del bisbat d'Urgell. Nascut a Tremp (Pallars Jussà) el 1962, ha cursat estudis de Filosofia i Teologia a la Facultat de Teologia de Barcelona (Secció Sant Francesc de Borja de Sant Cugat del Vallès) i a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, on va obtenir la llicenciatura i el doctorat. Especialista en Cristologia i Mariologia, imparteix cursos com a professor titular a l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona i a la Fundació Balmesiana de la mateixa ciutat. També és membre de la Societat Mariològica Espanyola. Alhora, du a terme diverses activitats pastorals a la seva diòcesi.

—Quina impressió li mereix la pel·lícula «The body» on es qüestiona la resurrecció de Jesucrist?

—La pregunta central que planteja la pel·lícula és decisiva: què passaria si Jesús no hagués ressuscitat? La resposta de la fe és clara, ja ho va dir sant Pau: vana seria la nostra fe. En canvi el missatge de *The body* ve a dir que en el fons no passaria res. La fe en un Crist diví i ressuscitat és presentada com un instrument de poder d'una Església catòlica maquiavèlica que viu del somni de milions de persones. Com diu un dels protagonistes, Moshé Cohen, el cristianisme seguiria existint encara que Jesucrist no hagués ressuscitat. El film és portaveu (penso que força conscient) de les noves tendències religioses i sincretistes de la *new age*. Veient aquesta pel·lícula em vaig tornar a adonar de la gran oportunitat de la declaració *Dominus Iesus* de la Congregació de la Fe. Com ha dit un bon comentarista, Juan Orellana (*Alfa y Omega*, 18/01/2001) ens volen arrabassar l'esdeveniment de l'Encarnació en nom d'una era espiritualista, universal, còsmica, parapsicològica, de valors tan abstractes com comuns, on Orient i Occident es fonen en l'harmonia de l'ànima més al·lucinant que l'home hagi pogut mai imaginar.

—És veritat que les noves normatives litúrgiques han suprimit definitivament el gest d'agenollar-se en la missa durant la consagració?

—En la Institució General del Missal Romà per la tercera edició típica, promulgada a Roma l'any 2000 es diu (tradueixo literalment del llatí perquè encara no hi ha traducció catalana): «Que els fidels s'agenollin durant la consagració si no ho impedeixen raons de salut, o de l'estretor del lloc, o pel gran nombre d'assistents o per altres causes raonables. Aquells que no s'agenollen durant la consagració que facin una profunda inclinació quan el sacerdot s'agenolla després de consagrar.»

Des de fa molt de temps i sobretot a les nostres terres patim una greu epidèmia d'artrosi espiritual. A les nostres diòcesis tothom s'agenollava durant la consagració sense cap problema, com a signe d'adoració i reverència a nostre Senyor Jesucrist. Després vingueren els que ho problematitzen tot i sembraren la confusió. És un error pensar que el gest d'agenollar-se és exclusivament un gest penitencial. Agenollar-se durant la consagració (i fer la genuflexió ben feta quan es passa davant del Santíssim) és una meravellosa professió de fe feta amb el nostre cos.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: iohannes@terra.es - catcris@idgrup.iber.net - www.balmesiana.org - Catalunya Cristiana, c/ Puiggarí, 5, 4rt - 08014 Barcelona, fax 93 490 20 35. Cal indicar sempre «Consultori».

Preparar la Pasqua, aquest any

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una mateixa celebració a través dels temps

Ja sabem que la Pasqua és una celebració anual que no té variacions en el seu contingut. No en pot tenir! La Pasqua de Jesucrist és l'esdeveniment realitzat una vegada per sempre. Ell, Jesucrist el Senyor, ha donat a la seva Església la forma de celebrar-lo a través dels temps, perquè tothom qui creu en ell pugui entrar en comunió amb la seva Pasqua. Aquesta forma és, en primer lloc, l'Eucaristia i, de maneres diverses, els altres sacraments i tota la litúrgia de l'Església.

Però precisament perquè celebrem la Pasqua a través dels temps—dels anys—és legítim que les celebracions quedin ambientades de maneres diverses segons el temps en què es fan. Passa com en els aniversaris de matrimoni, per exemple. Encara que els esposos siguin sempre els mateixos, les festes d'aniversari de nocces no tenen cada any el mateix aire. Els esdeveniments familiars afecten la celebració.

Per a nosaltres, fidels de ritu romà, la celebració pasqual d'enguany està asseñalada per una memòria important: fa cinquanta anys que el papa Pius XII va proposar—no fou encara obligatòria a la pràctica—la restitució de la Vetlla Pasqual a les seves hores pròpies, és a dir, a la nit entre el dissabte sant i el diumenge de Resurrecció. Després, l'any 1955, vingué la reforma de tota la Setmana Santa, tal com actualment la celebrem.

Un fet important

Per als qui fórem testimonis d'aquell moment, el seu record ens fa reviure'n l'alegria. La litúrgia romana recuperava, tot d'una, la plena significació ritual de la celebració central de l'Església. No és pas que aleshores comencéssim a celebrar la Pasqua, ben cert. L'Església no ha deixat mai de fer-ho, àdhuc en formes litúrgiques menys expressives. El que aleshores es recuperava era la plena veritat dels signes tradicionals de la Vetlla: l'entrada en processó per part de tota

l'assemblea, precedida pel ciri pasqual il·luminat; quan es lloa la nit de Pasqua, estem realment en la nit de Pasqua, i no pas al matí del dissabte sant; quan es llegeixen les lectures els fidels les escolten (començava aleshores la lectura en llengua del poble); la celebració del sacrament del Baptisme, i en el seu cas de la Confirmació, es considerava com a normal i desitjable, i s'introduïa la renovació de les promeses baptismals com a síntesi de la conversió quaresmal; la celebració de l'eucaristia era la culminació solemne de tota la Vetlla.

No pensem pas que estava només en joc una qüestió rubrical. L'Església, en la teologia i en l'espiritualitat, havia fet passos endavant en la comprensió del misteri pasqual de Crist, i això trobava el seu ressò i el seu ambient propi en la Vetlla Pasqual renovada. La celebració que sant Agustí anomenava «mare de totes les vetlles» tornava a ésser realment una nit de vetlla. No una «vigília» en el sentit bastant habitual d'una preparació per una festa, sinó una «vigília» (terme en llatí) que significa «vetlla», és

a dir, nit en què no es dorm perquè es prega, s'escolten les Escripures, se celebren els sacraments de la iniciació cristiana, i sobretot s'acull amb joia renovada la presència eucarística del Senyor ressuscitat.

Després de cinquanta anys de celebrar la Pasqua d'aquesta manera, però, hem de reconèixer que sembla que encara no hagi arribat a tot arreu, àdhuc entre nosaltres, la recuperació plena que Pius XII va introduir. Hi ha massa cristians, encara, que no han comprès la força d'aquesta celebració en la qual el cor mateix de la nostra fe adquireix tota la seva actualitat. Massa vegades veiem encara la Vetlla Pasqual situada, en els programes de Setmana Santa, com una celebració pròpia del dissabte sant, i no com una autèntica celebració dominical: el primer diumenge de l'any! Sense massa motiu, la Vetlla Pasqual és avançada d'horari a les últimes hores de la tarda, com les misses del dissabte habituals, i perd el seu relleu propi...

Per què no proposar-nos una Quaresma particularment encarada a la Vetlla?

petites homilies

L'agonia

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Agonia, en grec, vol dir lluita. També significa angoixa. Als nostres verals, el mot agonia ens porta la imatge del qui es bat en la darrera lluita de l'existència. De qui es troba la mort al davant agafat per l'angoixa del vençut. Però l'agonia—la lluita—ve de lluny. Arrenca del néixer. Tota la vida transcorre en plena agonia. També la vida cristiana. El baptisme ens fa néixer en l'aigua per l'Esperit Sant i el foc. I comença la lluita—l'agonia—contra el tenallament de la mort. En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Lluc ens presenta la vida pública de Jesús com una ascensió cap a la Pasqua. Pujar rost amunt costa esforç, lluita. És l'agonia de l'home nou que no acabarà, però, en l'angoixa de la mort, sinó en la joia de la resurrecció.

Per primera vegada en la història de la humanitat, la lluita contra la mort deixa de ser un intent desesperat de defensa, per esdevenir un atac frontal de victòria. Però la lluita hi és. I aferrissada. L'evangelí d'aquest primer diumenge de Quaresma ens en mostra un exemple. És el panorama cristià de la lluita per la vida. Que no s'esgota en quaranta dies, sinó que ens acompanya fins al final de l'existència. Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell—simple estratègia de perspectiva per passar al contraatac—, esperant que arribés l'oportunitat. I, tornem-hi.

La Quaresma vol ser també el panorama de la lluita del cristià. Som a la brega. Temptats—provats i provocats—per tots costats. A la lluita, doncs. Amb quines armes? *Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.* La temptació del consumisme—més val tenir que ser—, del poder—l'explotació dels altres—, de la idolatria—la manipulació fins al desbaratament de Déu—, ens assetja per tot arreu. No se n'escapa ningú. Ni Jesús. Ni l'Església. No es pot fugir. S'ha de plantar cara. Amb el cor i amb els llavis. Perquè *la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis.* Llavis i cor—la vida entera—amarats de fe. La Paraula ens arma—*cap dels qui creuen en ell no serà defraudat*—i se'n enduu—*tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat.*

Si la Quaresma és l'agonia, Pasqua és la victòria joiosa de la collita de la vida. Crist ressuscitat és la primícia de tots els qui han mort. Ell és el qui inicia la corrua dels qui, penetrant al santuari del cel, deixen davant Déu la cistella on hi ha les primícies dels fruits de la terra—l'ofertori de tots els qui han mort—i proclama la salvació. *El meu pare era un arameu errant*—és tota la història dels segles que conflueix en Jesús—i el Senyor ens va fer sortir d'Egipte... i ens va introduir en aquest lloc. Agonia de la humanitat. Salvació de Déu. La Paraula alliberant les paraules. La Vida foragita la Mort. Pasqua.

Les tres temptacions de Jesús, obra de Nicolás Florentino, s. xv (retaule de la catedral vella de Salamanca).

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 1)

MARÇ

4. Diumenge

I de Quaresma. Morat. Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluç 4,1-13. (Es pot commemorar: *Sant Casimir, príncep*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Casimir, princ.; Luci, p. mr.; Agatodor, Elpidi, Capitó i Efrem, bs.

5. Dilluns

Fèria. *Morat.* Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòfil, b.; Geràsim, anac.; Adrià i Focas, mrs.; Joan Josep de la Creu, franc.;

6. Dimarts

Fèria. *Morat.* Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15. BARCELONA i TARRAGONA: es pot commemorar *Sant Oleguer, bisbe*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor i Victorí, mrs.; Santa Coleta Boylet, vg.

7. Dimecres

Fèria. *Morat.* Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 50 / Lluç 11,29-32. (Es pot commemorar: *Santa Perpètua i Santa Felicitat, mrs.*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gaudiós, b.; Eubul, mr.; Teòfil, b.; Santa Teresa Margarida Reddi, vg.

Festa Major: a Santa Perpètua de Mogoda.

8. Dijous

Fèria. *Morat.* Lectures: Ester 4,17ss / Salm 137 / Mateu 7,7-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Déu, fund.; Julià, arq.; Veremon d'Irache, ab.; Filemó i Arià, mrs.; Santa Aurèlia de Niça, mr.

9. Divendres

Fèria. *Morat.* Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26. (Es pot commemorar: *Santa Francesca Romana, vda.*). BARCELONA: es pot commemorar, *Sant Pacià, bisbe de Barcelona*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori, b.; Dagobert, rei; Santa Caterina, vg.

10. Dissabte

Fèria. *Morat.* Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Melitó, Dionís i Gai, mrs.; Macari, b.; Simplicí, p.; Atalas, ab.

Lectures bíbliques

Diumenge I de
Quaresma

Cicle C

Lectura primera

Dt 26,4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat."

Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l.»

Salm responsorial

90

Tu que vius a recer de l'Altíssim
i passes la nit a l'ombra del Totpoderós,
digues al Senyor, «sou la muralla on
[m'emparo,
/el meu Déu, en qui confio».

R. *Estigueu vora meu en els perills, Senyor.*

No et passarà res de mal,
ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia,
perquè ha donat ordre als seus àngels
de guardar-te en els camins. R.

Et duran a les palmes de les mans
perquè els teus peus no ensopeguin amb les
[pedres,
trepitjaràs lleopards i escurçons,
passaràs sobre lleons i serpents. R.

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré,
el protegiré perquè coneix el meu nom.
Sempre que m'invoqui, l'escoltaré,
estaré vora d'ell en els perills,
el salvaré i tothom l'estimarà. R.

Lectura segona

Rm 10,8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat».

Al·leluia

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangeli

Lc 4,1-13

L'Esperit el conduïa pel desert i era temptat.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç:

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol".» Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu".»

Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Tarragona

diòcesis

«Ens satisfà que cada cop siguem més coneguts i valorats en el si de l'Església»

■ Maria Amenós és la nova presidenta de la Fràter de Catalunya i les Illes

TARRAGONA.— La persona malalta i minusvàlida és primer de tot un ésser individual, amb una gran capacitat per superar les seves limitacions. Aquesta és una de les conviccions altament assumides per la gran família del Moviment de la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids (Fràter). El testimoni de la gent que pateix minusvalideses físiques és la raó de ser d'aquesta organització que té la sort de comptar entre els seus integrants amb persones de gran fortaleza.

Maria Amenós Berenguer, recentment escollida presidenta de la Fràter a l'àrea de Catalunya i les Illes, és una d'aquestes persones fortes que integren el moviment. Té 56 anys, va néixer a Belltall (poble del municipi de Passanant, Conca de Barberà) i des dels 14 anys pateix una minusvalidesa física. Va treballar com a administrativa a la delegació de l'ONCE a Tarragona fins al 1990.

—Té una llarga experiència en el si de la Fràter, oi?

—En l'àmbit diocesà, vaig ser la responsable d'aquesta organització entre els anys 1970 i 1972 i del 1974 al 1980, en l'àmbit de Catalunya i les Illes. Ara, i des del 1996, exerceixo altre cop aquesta responsabilitat supradiocesana, tot i que el nomenament no s'ha fet efectiu fins ara. De bell nou, doncs, treballo en estreta col·laboració amb el consiliari de

Catalunya, que ara és Mn. Pere Lluís Ramon Martori.

—Quines són les àrees de treball de la Fràter?

—En primer lloc, l'àmbit de formació de la militància; l'àrea social, que és la que lluita per la desaparició de les barreres arquitectòniques; la de difusió, per divulgar la tasca que es fa des d'aquest moviment i sensibilització de la societat, al voltant de la problemàtica que es viu i, per últim, l'àmbit que correspon a l'oci i temps de lleure, com ara les colònies, visites i excursions. El nostre és un moviment d'Acció Catòlica que gestionem directament els mateixos malalts i minusvàlids físics, amb esperit d'evangelització mitjançant el testimoni.

—Necessiten paternalisme?

—De cap de les maneres. Cal que l'Església entengui que som persones

Maria Amenós, presidenta de la Fràter.

evangelitzades i evangelitzadores, amb el nostre testimoni de sofriment. Però ens sentim persones lliures, com tothom que necessita un cop de mà, com tantíssima

gent angoixada o que passa tribulacions. Sí que resem i preguem, com persones de fe que som, però a més volem sentir-nos integrats en la societat. Ens satisfà que cada cop siguem més coneguts i valorats en el si de l'Església.

—És més suportable el patiment des de la vivència de la fe?

—Sense dubte que per als creients la fe ajuda força, si bé conec persones que no la comparteixen i també superen els problemes. Estic convençuda que la força humana que traspuen és també una gràcia que ve donada per Déu, que es manifesta com un rerefons sovint imperceptible.

—Quins són els reptes de la Fràter, a curt termini?

—Per un cantó, engegar en l'àmbit estatal una campanya adreçada a l'eliminació de les barreres arquitectòniques (i aquí també caldrà sensibilitzar les parròquies). Altrament, també estem treballant per tal de promoure la creació de delegacions de la Fràter a diòcesis de la nostra competència, com la Seu d'Urgell, Eivissa i Mallorca. Ara com ara som vuit les diòcesi, entre Catalunya i les Illes, on la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids és present.

Joan Boronat

VI Trobada de Portants del Sant Crist de Catalunya

EL VENDRELL.— El 31 de març vinent tindrà lloc a la població del Vendrell la VI Trobada de Portants del Sant Crist de Catalunya. Els organitzadors, en aquest cas el Cos de Portants del Sant Crist de la parròquia de Sant Salvador del Vendrell, ha volgut per a l'ocasió recuperar l'esperit de les trobades que s'havien fet abans de l'any 1936 i d'entre elles, principalment, de la celebrada a Montserrat. Aleshores, les confraries que hi van participar ho van fer evidentment amb la seva vestimenta característica i moltes d'elles van portar la seva imatge del Sant Crist. És en aquest sentit, que des del Vendrell es convida «ail·lusionar-nos per recuperar les nostres tradicions i d'aquesta manera donar continuïtat a un esdeveniment cristià i pietós molt arrelat al nostre país. Així, aquesta trobada serà la 6a de l'època actual, però no de la història, i amb la col·laboració de tots els participants donarem a conèixer una forma de ser pròpia, una manera nostra d'entendre la fe i podrem mostrar unes imatges que formen part del nostre patrimoni cultural». (C.C.)

XIII Fòrum diocesà i XV Trobada de Joves

TARRAGONA.— El dissabte 10 de març, a partir de les 16 h, a l'edifici del Seminari de Tarragona tindrà lloc el XIII Fòrum diocesà de representants de grups de joves de parròquies, moviments, comunitats educatives, agrupaments o esplais, organitzat per la Delegació diocesana de Joventut. D'altra banda, l'endemà, diumenge, es durà a terme la XV Trobada diocesana de Joves, que enguany tindrà com a punt de reunió la vila del Vendrell.

En la present edició, tal com la delegació va anunciar a principis de curs, el treball dels grups serà dedicat al tema explícit de Jesucrist. Per aquest motiu l'equip de la delegació va demanar a Llum Delàs, de la Pastoral Universitària de Barcelona, que preparés un possible esquema de treball per als grups, tenint en compte que aquest material ha de servir per a tots els grups de joves cristians de l'arquebisbat de Tarragona. Es tracta, doncs, d'anar al fons, a allò que realment és difícil d'experimentar del Crist i que costa de comunicar.

Aquesta jornada de treball es fonamentarà en tres grans eixos: partir de la realitat en què vivim, partir del que sabem de Jesucrist i deixar que sigui Ell mateix qui alligoni, parli, a través d'un ampli ventall de reflexions i preguntes.

La Trobada diocesana de Joves tindrà com a lema «Jesús batega amb tu!». El punt de concentració serà la Rambla del Vendrell, a les deu del matí del diumenge 11 de març. La trobada tindrà com a seu el col·legi del Sagrat

Cor de la capital del Baix Penedès, emmarcada dins del context del coneixement, la descoberta i el testimoni de la fe; també de la gresca, l'acompanyament i el diàleg. A les cinc de la tarda, a la parròquia de Sant Salvador del Vendrell hi haurà la celebració de l'eucaristia i a la sortida es farà el comiat, a la plaça de l'Església.

Aquesta trobada es presenta força reeixida, com ho fou la de l'any passat, celebrada al monestir cistercenc de Santes Creus. L'organització recomana que els participants portin postres per compartir la taula a l'hora de dinar. (J.B.)

- Què és la reflexoteràpia podal
- Qualitats i deontologia del reflexòleg
- Aplicació concreta i familiar
- La simplicitat i la forma original de demostració d'aquest llibre facilitarà tant als reflexòlegs com al públic en general la seva aplicació.

El trobareu a
Fundació Montjoia
08180 Moià
Tel. i fax 938 300 784
correu electrònic: montjoia@terra.es

A Barcelona: Llibreria Claret,
Roger de Llúria, 5

Em demaneu un escrit de presentació d'un llibre. L'he llegit i em fa il·lusió de poder-lo recomanar. És un llibre escrit per Mn. Sebastià Fàbregas que ha tractat en reflexoteràpia milers de pacients i ha corregut molt món per estendre aquesta teràpia. Es tracta d'un llibre senzill però certament profund i, essent així, força entenedor. L'experiència aconseguida en un treball immens i incansable de l'autor la veig certament plasmada en aquestes pàgines més que interessants i certament recomanables.

Mercè Clèries
Professora de ioga, quiromassatge i reflexoteràpia

Lleida

Nou peces restaurades del Museu Diocesà

■ Les obres, exposades fins a l'abril, abasten des del romànic fins al barroc

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, acompanyat pel delegat diocesà de Patrimoni Cultural, mossèn Jesús Tarragona; el delegat de Cultura de la Generalitat, Francesc Vidal, i la responsable del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, Montserrat Macià, va inaugurar al Palau Episcopal una mostra en la qual es poden admirar nou obres que han estat darrerament restaurades en la seva majoria al taller del Museu Diocesà.

També se n'exposen d'altres procedents del Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat, a Sant Cugat del Vallès. És el cas de la predel·la d'un retaule que, en ser restituïda, descobria la primera imatge que es coneix pintada sobre fusta de la Mare de Déu de Montserrat.

La mostra ofereix fins al proper mes d'abril nou obres que abasten des del romànic fins al barroc: una mènsula del segle XII, procedent de l'església de Sant Joan; una escultura de la Verge amb l'infant, de fusta daurada, del segle XIV; el sepulcre de fusta i pintat a l'oli de la priora Francisquina d'Erill, procedent del monestir de Sixena; una pintura sobre tela del segle XVII dedicada a Eliezer i

Rebeca; el retaule de santa Waldesca, pintat a l'oli sobre fusta procedent també de Sixena; una creu processional del segle XVI; l'arqueta de fusta de sant Ramon de Roda d'Isàvena, del segle XVIII i una imatge singular del Nen Jesús adormit de terra cuita, datat dels segles XVIII-XIX.

Els responsables del museu han assenyalat que aquesta mostra respon a l'acció que l'entitat està portant a terme quant a la documentació, recerca, investigació, estudi i difusió de les obres d'art religiós que integren el seu fons patrimonial: «Un

Dues de les obres restaurades al Museu Diocesà.

dels aspectes més importants del museu és la restauració i conservació de les obres que custodia. I aquest és l'objectiu de l'exposició: donar a conèixer als ciutadans la tasca de restauració i recuperació d'unes obres d'art que són part del seu patrimoni col·lectiu.»

Jordi Curcó

Trobada dels Grups d'Oració i Amistat

LLEIDA.— Lleida ha acollit la trobada anual dels Grups d'Oració i Amistat, així com la Festa de la Unió Eucarística Reparadora (UNER).

La trobada dels Grups d'Oració i Amistat va tenir lloc el diumenge 18 de febrer, per celebrar el 25è aniversari d'aquest encontre. La seu de la residència universitària del P. Coll, de les religioses dominiques, va aplegar el seus membres i, entre ells, el bisbe emèrit de Sogorb-Castelló Josep M. Cases, fundador del grup, que va voler venir a Lleida per participar en la trobada. Els actes s'iniciaren a dos quarts d'onze del matí amb el rès de laudes i van finalitzar a les sis de la tarda amb les vespres i l'eucaristia.

D'altra banda, la Unió Eucarística Reparadora va commemorar la propera beatificació del seu fundador, el bisbe de Palència Manuel González García, que tindrà lloc a Roma el proper 29 d'abril.

El dissabte dia 24 de febrer es van iniciar els actes amb una xerrada celebrada a la residència del Cor de Maria sobre el tema *Anunciem el do que hem rebut*, a càrrec d'una germana missionera eucarística. A la tarda del diumenge 25, a la catedral va tenir lloc una hora de pregària i a les vuit del vespre, l'eucaristia solemne presidida pel bisbe de la diòcesi de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. (J.C.)

Dos milions i mig de pessetes per a El Salvador

LLEIDA.— La Delegació de Càritas de Lleida ha recollit 2.416.800 pessetes per als damnificats en el terratrèmol de El Salvador mitjançant la seva campanya «Ajuda al Salvador».

La majoria d'aquests diners s'han obtingut com a resultat de diverses col·lectes parroquials; actes solidaris com la xocolatada celebrada a Torregrossa, en què van recollir-se 133.480 pessetes, així com les aportacions anònimes al compte que l'entitat té obert a "la Caixa": 2100-0508-06-02005530.

L'entitat humanitària ha recollit alhora 1.120.000 pessetes per als damnificats del terratrèmol de l'Índia. El delegat de Càritas, Mn. Jaume Rubió, ha manifestat la seva satisfacció per la resposta dels lleidatans tot afirmant: «Això ens demostra que la gent té confiança en Càritas.» (J.C.)

La Capella de Música de Sant Llorenç canta a la Colònia Güell

Foto: Montserrat Virgili

La Capella de Música de Sant Llorenç, a la capella de la colònia Güell.

SANTA COLOMA DE CERVELLÓ.— La Capella de Música Religiosa de la parròquia de Sant Llorenç de Lleida va oferir el diumenge 11 de febrer un concert de música religiosa a la cripta de la Colònia Güell (Santa Coloma de Cervelló, Baix Llobregat) que presideix una imatge de la Moreneta. La Capella de Música Religiosa de la parròquia de Sant Llorenç està formada per una dotzena de cantaires sota la direcció de Lluís M. Virgili. Va estrenar-se el 21 de gener passat amb una missa cantada per promocionar i potenciar la música religiosa.

Els cantaires van viatjar fins al temple gaudinià per oferir un concert que es va

emmarcar dins de les conferències que la Secció d'Història Barcelona de l'Associació del Personal de "la Caixa", amb seu a la Ciutat Comtal, fan per donar a conèixer i alhora commemorar l'Any Gaudí 2002. Al matí va celebrar-se una conferència del professor Rojo sobre la cripta ideada per Gaudí.

A la tarda, la capella lleidatana va oferir un selecte programa de música religiosa, amb les següents peces: *Ave Maria*, de Victoria; *Ave Regina Coelorum*, de Pau Villalonga; *Missa Aeterna Christi Munera* (Kyrie-Gloria), de Palestrina; *O Magnum Mysterium*, de Victoria, i finalment la *Missa Brevis Sancti Joannis*, de Haydn. (J.C.)

DOLORS ARMENGOL I ARMENGOL (Sra. Lola)

Cervelló 16/3/1905
† Barcelona 15/2/2001

La tindrem present en l'Eucaristia el proper divendres 2 de març a les vuit del vespre a la parròquia de Sant Esteve de Cervelló.

(Última oració de la Lola)

El Bon Déu pren per mare la Verge Maria
per pare sant Josep
per padrí doneu-me una bona fi.

Barcelona

Puntualitzacions de Montserrat

■ El prior insisteix que «a l'interior de la comunitat no hi ha especials tensions»

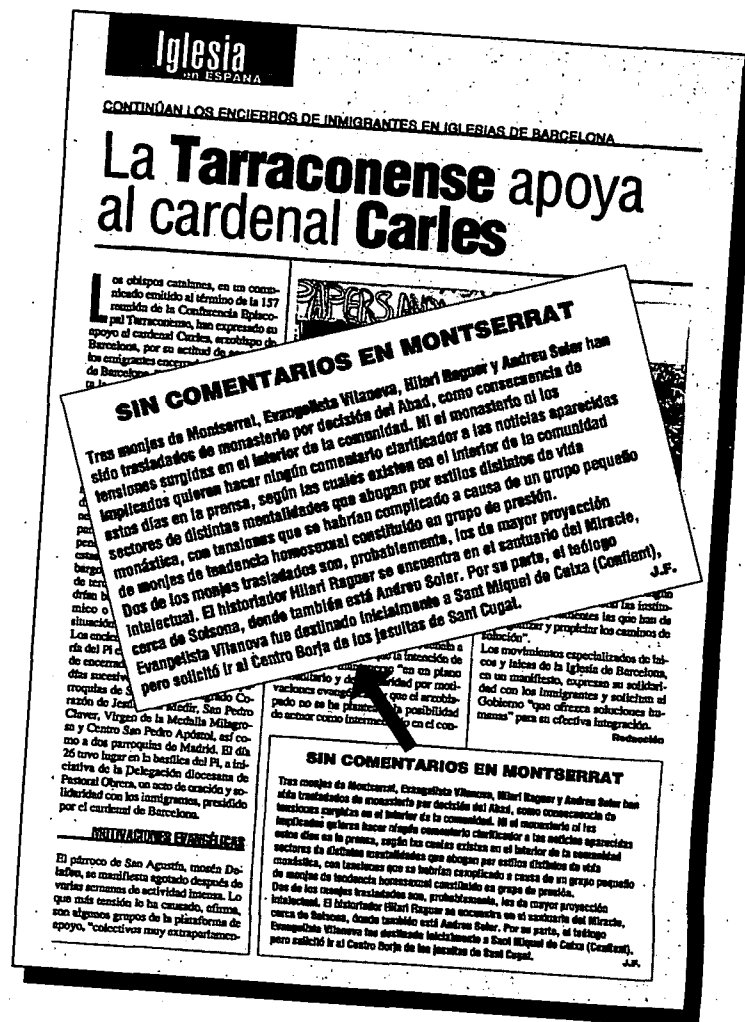
MONTSERRAT.— L'abadia de Montserrat se sent dolguda per la publicació d'unes informacions per la revista d'Església *Vida Nueva* en la seva edició del 17 de febrer passat i fa públiques unes puntualitzacions que reproduïm íntegrament.

Arran de la informació apareguda a *Vida Nueva* n. 2269 del 17 de febrer, pàgina 12, el monestir de Montserrat desitja fer les següents puntualitzacions:

- 1.— Lamentem profundament que una revista d'Església s'hagi fet ressò d'unes informacions periodístiques recents sense abans haver-les contrastat directament amb el monestir.
- 2.— Al seu dia el monestir desmentí oficialment les informacions que originaren tota aquesta campanya mediàtica teixida de despropòsits. En tot moment ens hem remès a aquests desmentiments del 29 i del 31 d'octubre i de l'1 de novembre, en els quals es pronunciaven clarament els abats Thierry Portevin i Denis Huerre, actual i antic president de la Congregació Benedictina de Subiaco, i que al seu moment realitzaren la visita canònica ordinària a Montserrat. Posteriorment ens ha semblat que no havíem de desmentir allò que eren simples conjectures, moltes vegades difamatòries.

- 3.— A l'interior de la comunitat no hi ha especials tensions, tal com queda palès pel normal desplegament de les activitats del santuari i de la mateixa vida comunitària. No es pot parlar, ni de bon tros, de lluites entre sectors de distintes mentalitats al si de la comunitat. Ens deixa francament perplexos que, després dels desmentiments i de les entrevistes que concediren a la premsa tant el pare abat [Josep M. Soler] (*La Vanguardia* 05/11/2000) com jo mateix (*El Periódico de Catalunya* 03/11/2000), hom doni crèdit a l'existència d'un suposat grup petit de monjos de tendència homosexual constituït en grup de pressió.
- 4.— La comunitat, que compta amb un bon grup de monjos de formació humana i intel·lectual elevada, desitja continuar vivint a fons i amb la màxima serietat la vocació monàstica i el servei als pelegrins.

P. Ramon Ribera
Prior de Montserrat

Veus del Pirineu a la catedral

BARCELONA.— El diumenge 18 de febrer a la catedral de Barcelona, i en l'eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles i concelebrada per Mn. Joan Benito i Mn. Pere Farnés, el Quartet Veus del Pirineu va ajudar a viure la celebració d'una manera més profunda i solemne amb el cant gregorià i polifonia clàssica.

Veus del Pirineu va néixer ara fa quinze anys, fruit d'una il·lusió compartida per tots els components del grup: gaudir i fer gaudir del cant gregorià, de la polifonia clàssica i de la polifonia popular religiosa del Pallars. Ramon Escalles va ser el creador del grup i n'és el coordinador. Els components del quartet, Antoni Joanmartí, Severo Isus, Ramon Escalles i Alfons Vilà, van tenir el mateix bressol musical: la catedral de la Seu d'Urgell.

El seu objectiu no és altre que el de donar a conèixer tant com sigui possible aquest cant tan singular i tan adient per recobrar, moltes vegades, l'equilibri i aquella pau que manca prou sovint. Els llocs preferits d'actuació són les esglésies romàniques i gòtiques, tot i que no són pas descartats altres llocs on l'acústica sigui adient.

El grup s'ha batejat com a Veus del Pirineu perquè tots quatre són oriünds d'aquelles terres i perquè, estimant la seva terra, volen posar a l'abast de tothom la bellesa musical dels cants religiosos dels pobles on van néixer. Ara resideixen a Barcelona i és aquí on sovintegen més les seves actuacions, però el grup ha actuat exitosament en altres indrets de Catalunya, Andorra, el País Basc francès, etc. (Magda Marqués)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

93 217 56 07

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

CURIALS

Giovanni Battista Re. Va néixer a Borno (Itàlia) el 30 de gener del 1934. Ordenat sacerdot el 1957 i consagrat bisbe el 1987. Prefecte de la Congregació dels Bisbes.

François Xavier Nguyen Van Thuan. Va néixer a Hue (Vietnam) el 17 d'abril del 1928. Ordenat sacerdot el 1953 i consagrat bisbe el 1967. President del Consell Pontifici de Justícia i Pau.

Agostino Cacciavillan. Va néixer a Novale (Itàlia) el 14 d'agost del 1926. Ordenat sacerdot el juny del 1949 i consagrat bisbe el 1976. Arquebisbe president de l'Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica.

Sergio Sebastiani. Va néixer a Montemonaco (Itàlia) l'11 d'abril del 1931. Ordenat sacerdot el 1956 i consagrat bisbe el 1976. Arquebisbe president de la Prefectura d'Assumptes Econòmics de la Santa Seu.

Zenon Grocholewski. Va néixer a Bródki (Polònia) l'11 d'octubre del 1939. Ordenat sacerdot el 1963 i consagrat bisbe el 1983. Prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica.

José Saraiva Martins, c.m.f. Va néixer a Gagos (Portugal) el 6 de gener del 1932. Ordenat sacerdot el 1957 i consagrat bisbe el 1988. Arquebisbe president de la Congregació per la Causa dels Sants.

Crescenzo Sepe. Va néixer a Carinaro (Itàlia) el 2 de juliol del 1943. Ordenat sacerdot el 1967 i consagrat bisbe el 1992. Secretari general del Comitè del Gran Jubileu de l'Any 2000.

Jorge María Mejía. Va néixer a Buenos Aires (Argentina) el 31 de gener del 1923. Ordenat sacerdot el 1945 i consagrat bisbe el 1986. Arxiver i bibliotecari de la Santa Romana Església.

Ignace Moussa I Daoud. Va néixer a Meskané (Síria) el 18 de setembre del 1930. Ordenat sacerdot el 1954 i consagrat bisbe el 1977. Prefecte de la Congregació per a les Esglésies Orientals.

Mario Francesco Pompèdda. Va néixer a Ozièri (Itàlia) el 18 d'abril del 1929. Ordenat sacerdot el 1951 i consagrat bisbe el 1998. Arquebisbe prefecte del Tribunal Suprem de la Signatura Apostòlica.

Walter Kasper. Va néixer a Heidenheim/Brenz (Alemanya) el 5 de març del 1933. Ordenat sacerdot el 1957 i consagrat bisbe el 1989. Secretari del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians.

ÀSIA I ÀFRICA

Ivan Dias. Va néixer a Mumbai (l'Índia) el 14 d'abril del 1936. Ordenat sacerdot el 1958 i consagrat bisbe el 1982. Arquebisbe de Bombai (l'Índia).

Varkey Vithayathil, c.ss.r. Va néixer a Parur (l'Índia) el 29 de maig del 1927. Ordenat sacerdot el 1954 i consagrat bisbe el 1997. Arquebisbe major d'Ernakulam-Angamaly dels Siris-Malabars (l'Índia).

Stephanos II Ghattas, c.m. Va néixer a Cheikh Zein-el-Dine (Egipte) el 16 de gener del 1920. Ordenat sacerdot el 1944 i consagrat bisbe el 1967. Patriarca d'Alexandria dels coptes (Egipte).

Joan Pau II institueix el vuitè consistori de cardenals del seu pontificat

Prínceps de l'Església

El papa Wojtyla ha tornat a trencar totes les previsions. En aquest inici del tercer mil·lenni acaba de crear 44 nous cardenals que converteixen el vuitè consistori del seu pontificat en el més nombrós de la història. El conegut com a «senat» del Papa passa a es-

tar constituït per 184 cardenals, dels quals 133 serien actualment electors en un conclave hipotètic. Entre ells també hi ha un nou cardenal espanyol, l'arquebisbe de Toledo i primat d'Espanya, Francisco Álvarez Martínez.

Des del 21 de febrer passat, vigília de la festivitat de la càtedra de Sant Pere, l'Església disposa de 44 cardenals nous. 44 nous prínceps de l'Església, com se'ls coneixia antigament, en les vestimentes dels quals destaca un color vermell purpura intens, símbol de la seva disponibilitat total, «fins al vessament de sang, per l'increment de la fe cristiana, per la pau i la tranquil·litat del poble de Déu i per la llibertat i la difusió de la Santa Església Romana».

Joan Pau II acaba de constituir així el col·legi cardenalici més gran de la història, amb 184 membres, i ha trencat una altra vegada amb els canons i els costums dels seus predecessors. El nou consistori, el vuitè del seu pontificat, és un reflex clar

de la universalitat de l'Església i confirma el seu desig creixent per dotar les Esglésies del Tercer Món d'una influència més gran.

Davant de la configuració del nou consistori també han sortit a la llum nous candidats per succeir el papa Wojtyla. No hi ha cap indici que faci pensar que aquesta successió es produeixi a curt termini, però la posada en escena de 44 purpurats nous fa inevitable la inclusió d'alguns d'ells en les travesses de «papables». De tota manera, els cardenals no tan sols són candidats i electors en un futur conclave, sinó que porten a terme una missió important en la direcció de l'Església com a col·laboradors i assistents principals del Sant Pare. De fet, la paraula *cardenal* prové en el seu ori-

gen del terme llatí *cardo*, que significa eix o frontissa, i ja indica el seu paper fonamental i decisor en el govern de l'Església. Fins i tot, poden arribar a presidir en nom del Papa grans celebracions pastorals o litúrgiques, fet que passa sovint en aquests últims temps.

UN TÍTOL AMB MOLTA HISTÒRIA

El títol de cardenal existeix des del pontificat de Silvestre I (314-335), tot i que en un principi s'atribuïa genèricament a les persones al servei d'una església o una diòcesi. Més endavant va passar a referir-se als responsables de les esglésies titulars de Roma i les esglésies més importants d'Itàlia. Amb el temps i especialment a partir del 1150 els cardenals i el seu col·legi cardenalici van anar adquirint la forma i el prestigi actuals. Des del 1059 són els electors exclusius del nou Papa. En el canón 349 del Codi de Dret Canònic s'estableixen amb claredat les seves funcions: «Els cardenals de la Santa Església Romana constitueixen un col·legi especial la responsabilitat del qual és proveir a l'elecció del Romà Pontífex, d'acord amb la norma del dret peculiar; així mateix, els cardenals assisteixen al Romà Pontífex, tant col·legialment —quan són convocats per tractar plegats qüestions més importants—, com

Bernard Agré. Va néixer a (Costa d'Ivori) el 2 de març del 1941. Ordenat sacerdot el 1968. Arquebisbe de (Costa d'Ivori).

Wilfrid Fox Napier. Va néixer a Swartberg (Sud-àfrica) el 1941. Ordenat sacerdot el 1968. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Durban (Àfrica del sud).

ESTATS

Theodore Edgar M. M. Va néixer a Nova York (EUA) el 1930. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1976. Arquebisbe de Washington (EUA).

Edward Michael L. Va néixer a Oak Park (EUA) el 1930. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de (EUA).

Avery-Robert Dulles. Va néixer a (EUA) el 1918. És un dels més importants d'Estat nord-americà. Professor emèrit de la University of Notre Dame. Comissió Teològica Internacional (1997).

AMÈRICA

Antonio José González. Va néixer a Pujilí (Ecuador) el 1925. Ordenat sacerdot el 1950. Consagrat bisbe el 1978. Arquebisbe de Quito (Ecuador).

Geraldo Majella. Va néixer a Juiz de Fora (Brasil) el 1933. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de San Salvador do Sul (Brasil).

Pedro Rubiano S. Va néixer a Cartago (Colòmbia) el 1932. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Bogotá (Colòmbia).

Francisco Javier E. Va néixer a Santiago de Chile el 1933. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Santiago de Chile.

Óscar Andrés Rodríguez. Va néixer a Teheran (Iran) el 29 de desembre del 1927. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1978. Arquebisbe de Teheran.

Ignacio Antonio S. Va néixer a (Argentina) el 17 de gener del 1927. Ordenat sacerdot el 1955 i consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Caracàs.

Juan Luis Cipriani. Va néixer a Lima (Perú) el 28 de març del 1943. Ordenat sacerdot el 1968. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Lima (Perú).

Claudio Hummes. Va néixer a Montenegro (Brasil) el 1934. Ordenat sacerdot el 1957. Consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de São Paulo (Brasil).

Jorge Mario Bergoglio. Va néixer a Buenos Aires (Argentina) el 17 de desembre del 1936. Ordenat sacerdot el 1969 i consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Buenos Aires.

Julio Terrazas Saenz. Va néixer a Valleguayguay (Uruguai) el 1936. Ordenat sacerdot el 1961 i consagrat bisbe el 1985. Arquebisbe de Santa Cruz de la Sierra (Bolívia).

néixer a Monga
de març del 1926.
1953 i consagrat
bisbe d'Abiyán

er. Va néixer a
(a) el 8 de març del
dot el 1970 i con-
1. Arquebisbe de
(ud).

UNITES

McCarrick. Va néi-
(A) el 7 de juliol del
dot el 1958 i con-
7. Arquebisbe de

gan. Va néixer a
d'abril del 1932.
1957 i consagrat
bisbe de Nova York

es. Va néixer el 24
fill de l'antic secre-
tericà John Foster
èrit de la Fordham
ork. Membre de la
internacional (1991-

LLATINA

ález Zumárraga.
cuador) el 18 de
at sacerdot el 1951
1969. Arquebisbe

gnello. Va néixer
(l) el 19 d'octubre
acerdot el 1957 i
78. Arquebisbe de
ia (Brasil).

enz. Va néixer a
el 13 de setembre
acerdot el 1956 i
71. Arquebisbe de

rrázuriz Ossa. Va
e Xile (Xile) el 5 de
ordenat sacerdot el
be el 1991. Arque-
e Xile.

iguez Madariaga,
gucigalpa (Hondur-
re del 1942. Orde-
i consagrat bisbe
de Tegucigalpa.

Velasco García,
carigua (Veneçue-
l 1929. Ordenat sa-
grat bisbe el 1990.
as (Veneçuela).

Thorne. Va néixer
de desembre del
dot el 1977 i con-
8. Arquebisbe de

o.f.m. Va néixer a
) el 8 d'agost del
dot el 1958 i con-
Arquebisbe de São

oglio, s.j. Va néi-
(Argentina) el 17 de
Ordenat sacerdot
bisbe el 1992. Ar-
Aires.

doval, c.ss.r. Va
e (Bolívia) el 7 de
at sacerdot el 1962
1978. Arquebisbe
Sierra (Bolívia).

Tradició toledana

Mons. Francisco Álvarez Martínez, arquebisbe de Toledo des del 1995, ha estat l'únic espanyol inclòs en la nova fornada de cardenals creats per Joan Pau II. L'arxidiòcesi toledana conserva així la seva gran tradició cardenalícia.

Mons. Álvarez va ser nomenat bisbe de Tàrragona el 1973 i des d'aleshores ha estat al capdavant de les diòcesis de Calahorra i La Calzada-Logronyo, Oriola-Alacant i Toledo. A aquesta última hi va anar com a successor d'un altre cardenal, Mons. Marcelo González Martín, actualment arquebisbe emèrit de Toledo. El nou cardenal ha ocupat també càrrecs importants dins de la Conferència Episcopal, com a membre de la Comissió Permanent i del Comitè Executiu i com a president de la Comissió Mixta de Bisbes i Superiors Majors. Entre el 1989 i el 1994 també va ser membre de la Sagrada Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica.

Mons. Álvarez Martínez, rebent el birret cardenalici de mans del Sant Pare.

El cardenal Álvarez acaba de complir recentment 75 anys, per la qual cosa n'hi queden 5 com a elector en un conclave hipotètic. Així acompanyaria en aquesta responsabilitat als altres tres cardenals espanyols: Mons. Rouco Varela, arquebisbe de Madrid, Mons. Carles Gordó, arquebisbe de Barcelona i Mons. Martínez Somano, cardenal camarlengo i prefecte de la congregació per a la Vida Consagrada.

Espanya disposa de tres cardenals més en actiu, encara que més grans de 80 anys i, per tant, sense la possibilitat de participar en el conclave: Mons. González Martín, Mons. Javierre i Mons. Suquía.

La nova elecció aporta també algunes curiositats. Mons. Álvarez serà el cardenal espanyol número 200, i el trenta-dosè arquebisbe de Toledo. La seu primada és la que disposa de més cardenals en la història, seguida per Sevilla, Burgos i València. A Catalunya, la diòcesi que n'ha tingut més és Barcelona amb cinc.

deures». Actualment són creats cardenals els bisbes i els arquebisbes de les diòcesis més importants del món, a més de comptar també amb un bon nombre d'eclesiàstics que presten o han prestat els seus serveis a les institucions més importants de l'Església, a la diplomàcia vaticana o a la Cúria romana. També poden rebre el birret cardenalici els eclesiàstics distingits simplement per mèrits particulars.

El tractament que reben els cardenals és d'*eminència*, i els que treballen per a la Cúria i viuen al Vaticà o

personalment, mitjançant les diferents funcions que desenvolupen, i ajudant sobretot el Papa en el seu govern quotidià de l'Església universal.»

La creació de purpurats es porta a terme per decret del Sant Pare, i aquests tan sols han de complir el requisit de ser «homes que han rebut l'ordenació sacerdotal i es distingeixen per la seva doctrina, pietat i prudència en el desenvolupament dels

a Roma se'ls considera ciutadans de la Ciutat del Vaticà. Juntament amb la dignitat cardenalícia el Papa atorga el títol d'una església de Roma de la qual el purpurat ha estat fet titular, signe de la participació dels cardenals en la sol·licitud pastoral del Papa, Bisbe de Roma, amb la ciutat, i evocant al mateix temps l'ori-

gen primer del cardenalat.

El nombre de cardenals s'ha anat incrementant progressivament durant la història de l'Església, i si Pau VI va deixar el llistó en 144, Joan Pau II l'ha sobrepassat amb escreix amb aquests 184 actuals. Durant aquest últim pontificat, a més, s'ha portat a terme un procés d'universalització important del mateix col·legi pel fet d'entrar-hi un gran nombre de purpurats procedents de les Esglésies extraeuropees, especialment d'Amèrica Llatina.

Dels 184 cardenals vigents en l'actualitat, 133 tenen menys de 80 anys, amb la qual cosa serien electors en un conclave hipotètic. No obstant això, tot indica que aquesta xifra disminuirà i que s'aproparà cada vegada més als 120 electors decretats per Pau VI. Mentrestant, la seva missió continuarà sent la de constituir el suport més proper del Sant Pare, i assessorar-lo i aconsellar-lo en la difícil tasca al capdavant de l'Església, i arribar, fins i tot, si cal, a «vessar sang per l'increment de la fe». (C.C.)

Universalitat de l'Església

El col·legi cardenalici actual disposa de 184 membres, dels quals 96 són europeus, 51 del continent americà, 17 d'Àsia, 16 d'Àfrica i 4 d'Oceania. Itàlia continua sent el país més representat, amb 40 cardenals, seguit a gran distància pels EUA, amb 13, i Alemanya i Brasil, amb 9 i 8 respectivament. En aquesta última fornada cardenalícia ha estat, no obstant això, Amèrica Llatina la qual ha incrementat de manera més notable el nombre de purpurats, tenint en compte que és el continent llatinoamericà el que aporta el nombre de catòlics més gran. Entre els 44 cardenals nous 11 són de Sud-amèrica, 23 d'Europa, 3 dels Estats Units, 23 africans i 4 asiàtics.

EUROPA

Desmond Connell. Va néixer a Dublín (Irlanda) el 24 de març del 1926. Ordenat sacerdot el 1951 i consagrat bisbe el 1988. Arquebisbe de Dublín.

Audrys Juozas Backis. Va néixer a Kaunas (Lituània) l'1 de febrer del 1937. Ordenat sacerdot el 1961 i consagrat bisbe el 1988. Arquebisbe de Víliaus (Lituània).

Louis-Marie Bille. Va néixer a Fleury-les-Aubrais (França) el 18 de febrer del 1938. Ordenat sacerdot el 1962 i consagrat bisbe el 1984. Arquebisbe de Lió (França).

Francisco Álvarez Martínez. Va néixer a Santa Eulàlia de Ferroñes (Espanya) el 14 de juliol del 1925. Ordenat sacerdot el 1950 i consagrat bisbe el 1973. Arquebisbe de Toledo (Espanya).

José Da Cruz Policarpo. Va néixer a Alvorninha (Portugal) el 26 de febrer del 1936. Ordenat sacerdot el 1961 i consagrat bisbe el 1978. Patriarca de Lisboa (Portugal).

Severino Poletto. Va néixer a Salgarèda (Itàlia) el 18 de març del 1933. Ordenat sacerdot el 1957 i consagrat bisbe el 1980. Arquebisbe de Torí (Itàlia).

Cormac Murphy-O'Connor. Va néixer a Reading (Gran Bretanya) el 24 d'agost del 1932. Ordenat sacerdot el 1956 i consagrat bisbe el 1977. Arquebisbe de Westminster (Gran Bretanya).

Jean Honoré. Va néixer a Saint-Brice-en-Coglès (França) el 13 d'agost del 1920. Ordenat sacerdot el 1943 i consagrat bisbe el 1972. Arquebisbe emèrit de Tours (França).

Roberto Tucci, s.j. Va néixer a Nàpols (Itàlia) el 19 d'abril del 1921. Ordenat sacerdot el 1959. Organitzador dels viatges pontificis de Joan Pau II i president del Comitè Gestor de Ràdio Vaticano.

Leo Scheffczyk. Va néixer el 21 de febrer del 1920. Teòleg de l'arxidiòcesi de Munic i Feising (Alemanya). Va ser nomenat prelat d'honor de Sa Santetat el 1978.

Lubomyr Husar. Va néixer a L'viv (Ucraïna) el 26 de febrer del 1933. Ordenat sacerdot el 1958 i consagrat bisbe el 1977. Arquebisbe major de L'viv dels Ucraïnesos.

Johannes Joachim Degenhart. Va néixer a Schwelm (Alemanya) el 31 de gener del 1926. Ordenat sacerdot el 1952 i consagrat bisbe el 1968. Arquebisbe de Paderborn (Alemanya).

Karl Lehmann. Va néixer a Sigmaringen (Alemanya) el 16 de maig del 1936. Ordenat sacerdot el 1963 i consagrat bisbe el 1983. Bisbe de Magúncia (Alemanya).

«IN PECTORE» DES DEL 1998

Marian Jaworski. Va néixer a L'viv (Ucraïna) el 21 d'agost del 1926. Ordenat sacerdot el 1950 i consagrat bisbe el 1984. Arquebisbe de L'viv dels Llatins (Ucraïna).

Janis Pujats. Va néixer a Riga (Letònia) el 14 de novembre del 1930. Ordenat sacerdot el 1951 i consagrat bisbe el 1991. Arquebisbe de Riga (Letònia).

Girona

Dos bisbes ortodoxos visiten Mons. Camprodon

■ Hi ha la intenció d'obrir una capella de culte ortodox a Girona

GIRONA.— El metropolità de Montenegro, Mons. Amfilojie, i el bisbe responsable d'Europa occidental del patriarcat serbi, Mons. Luka, van entrevistar-se amb el bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, el divendres 11 de febrer. El motiu de la trobada va ser

el de tenir un contacte directe, ja que aquesta Església ortodoxa desitja implantar-se a la diòcesi gironina a partir de la presència que ja té a Catalunya a la parròquia de la Protecció de la Mare de Déu a Barcelona, que ja fa anys que funciona.

El metropolità Amfilojie va declarar que «havia estat un plaer saludar el bisbe, fet que també és un costum en la cristianitat: el primer que hem de fer arribant aquí és homenatjar el cap de la diòcesi». Mons. Camprodon també en va treure una impressió molt positiva, i va subratllar que el fonament de les dues esglésies és Jesucrist, i que per això considera important que «puguin haver-hi relació tot i mantenir la fidelitat a les respectives tradicions».

En la mateixa línia, Amfilojie reconeixia que «existeix una unitat perquè hi ha un mateix Senyor, una mateixa fe en la crucifixió i la resurrecció, una mateixa salvació possible, regne celeste, evangeli i deure missioner, a més a més de la invitació de Déu a ser un en la fe en el Senyor». El metropolità serbi va assegurar que «en la crisi de fe actual, necessitem tornar a les arrels evangèliques». La trobada va acabar amb el rès conjunt d'un Pàrenostre.

Immigració ortodoxa

Al marge del contacte ecumènic, el motiu formal, segons Camprodon, era

Mons. Camprodon, amb els bisbes ortodoxos.

informar directament de la intenció que hi ha de poder obrir una capella de culte ortodox a Girona. La raó és que des de fa uns quants anys ha augmentat molt a les comarques gironines el nombre d'immigrants de països de l'Est que pro-

fessen la fe ortodoxa i que es veuen obligats a baixar a Barcelona per poder celebrar la divina litúrgia a la parroquia de la Protecció, que està dirigida pel pare Joan Garcia, un català ordenat sacerdot, amb un equip de quatre preveres més.

La mirada està posada sobre una capella particular en desús, però l'Ajuntament ha demanat temps per veure l'interès públic del lloc. Per això hi ha la intenció de poder usar també els locals com a centre cultural on s'oferirien tallers d'iconografia i de cants. Fins ara, en una masia del municipi de Corçà hi havia una capella de culte ortodox, on se solen celebrar les vespres solemnes de la Resurrecció, però els responsables de Barcelona preveuen orientar-la més aviat cap a un centre monàstic.

Destrucció d'esglésies

Mons. Amfilojie va aprofitar la seva presència a Girona per donar a conèixer la destrucció i profanació d'esglésies a Kosovo i Metònia per grups de descontrolats des del 1999, malgrat la presència de les forces de la KFOR. Fins ara s'han destruït 76 llocs de culte, entre parròquies, capelles i monestirs, que sovint ha comportat el pillatge de tresors, icones i mobiliari. El patriarca serbi Pavla declara en un informe redactat en eslau i francès que era «lamentable» rebre la notícia, en l'any del gran Jubileu cristià, a la fi del segon mil·lenni de la cristianitat, que a Europa es continuen destruint les esglésies, i no en temps de guerra, sinó quan regna una pau garantida per la comunitat internacional».

Guillem Farré

La immigració centra la trobada d'Apostolat Seglar

BANYOLES.— La Delegació diocesana de l'Apostolat Seglar va reunir els responsables de la majoria de moviments inscrits en la trobada conjunta anual. El tema escollit va ser la immigració, i el ponent va ser el responsable del Servei de Migracions diocesà, Mn. Joaquim Giol. La seva reflexió va posar l'accent en el fet que el fenomen de la immigració és estructural i que per tant «durarà molts anys, fins que no se solucioni la distribució de la riquesa». Giol va reconèixer que encara que s'administri correctament generarà problemes com qual-sevol moviment social, però que no ha de ser una amenaça.

El responsable de Migracions va fer notar que la situació dels emigrants tancats a les esglésies a Barcelona ha estat generada per la nova llei d'estrangeria i la consegüent expulsió, però també perquè «la regularització de l'estiu va funcionar molt malament, mentre que a Girona no va haver-hi problemes». Així i tot espera que si s'aconsegueixen resultats puguin beneficiar-se'n tots els immigrants.

Josep Puit, delegat de l'Apostolat Seglar, va manifestar la seva satisfacció pel desenvolupament de la trobada. També va explicar que el tema va ser escollit abans de la polèmica recent, i que sobretot es presentava com una qüestió de reflexió, encara que no descarta que puguin sorgir compromisos concrets en l'àmbit de moviment o personal. (G.F.)

BARCELONA

Agraïment als voluntaris de la Jornada Diocesana

BARCELONA.— Dies passats, el cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, va rebre al Palau Episcopal els monitors, voluntaris i personal que va fer possible la Jornada Diocesana del 31 de desembre al temple expiatori de la Sagrada Família. El cardenal Carles els va manifestar el seu agraïment. Així mateix, va manifestar les felicitacions que havia rebut de fora de Catalunya pel bon funcionament i ordre en què va transcórrer la celebració eucarística.

Fou una trobada fraternal, propera i joiosa, on es va respirar l'esperit eclesial que viuen moltes persones que fan un treball desinteressat i coratjós per a l'Església local i universal. Carles va felicitar personalment cadascun dels assistents pel treball ben fet abans i durant la celebració, així com els mitjans de comunicació a través dels quals milers de persones van poder seguir la celebració religiosa.

Com molt bé afirma el papa Joan Pau II en el missatge per la XXXV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, «tant de bo que els catòlics compromesos en el món de les comunicacions socials prediquem la veritat de Jesús amb més valor i alegria, de forma que tots els homes i dones puguin sentir a parlar de l'amor que és el centre de l'autocomunicació de Déu en Jesucrist, el mateix ahir, avui i sempre». (Magda Marqués)

El cardenal va felicitar personalment els organitzadors de l'acte.

Foto: Samuel Gutiérrez

Girona

«Comprar un nen costava dos sacs d'arròs»

■ El missioner José M. Caballero dirigeix a Sierra Leone un centre de rehabilitació de nens soldat

GIRONA.— José M. Caballero, missioner xaverià, és director d'un centre de rehabilitació de nens soldat a Sierra Leone. El projecte va començar fa dos anys gràcies al sosteniment econòmic de Mans Unides de Girona. De mo-

ment hi han passat uns cinc mil infants i adolescents que formaven part dels comandos guerrillers que van protagonitzar les matances que des de fa deu anys es repeteixen periòdicament en aquest país de l'Àfrica occidental. El repte era

oferir la possibilitat de recuperar la seva vida conjuntament amb els orfes dels pobles cremats. La resposta ha estat tan positiva que ara Caballero presentarà un nou projecte a Mans Unides perquè financi l'ampliació del centre escolar.

—En què ha consistit el projecte finançat per Mans Unides?

—Estic dirigint un centre de rehabilitació de nens i nenes soldat. Quan vam començar al 1999 ningú no creia en el projecte, però Mans Unides ens va ajudar a posar-lo en marxa. Això va demostrar que funcionava i després s'hi van sumar altres ONG com Unicef. El gran projecte mira d'ajuntar els nens soldat amb les víctimes dels pobles, i construir una escola de primària i secundària on puguin estudiar. També s'hi ha ajuntat un projecte de pesca en el qual participen 24 famílies que venen el peix al poble i a la ciutat, i així guanyen diners per poder pagar l'escola. D'aquesta manera, vénen més nens. El resultat ha estat tan positiu que ja falten cinc aules i ara tornarem a presentar un altre projecte a Mans Unides perquè el pugui finançar. Com he dit no es tracta sols d'educació, sinó també de la integració entre els nens soldat i les seves víctimes dels pobles que n'han sofert les conseqüències.

—D'on surten aquests nens soldat?

—De la guerra civil que el mes que ve complirà deu anys. Es tracta d'un conflicte que no té ideologia política, social o ètnica, sinó que l'únic que hi ha al darrere és el control dels diamants, ja que Sierra Leone n'és el segon productor mundial.

Sobre el terreny es veuen negres que es maten, però darrere hi ha potències occidentals que donen diners i armes. A més, és una guerra amb un nivell de violència que s'ha classificat dels més cruels del segle xx per les matances i mutilacions a civils, i la destrucció de pobles i sembrats per atemorir la població. I finalment per l'ús d'infants a partir fins i tot de 5 anys que són segrestats i entrenats com a soldats, i que solen passar per iniciacions com matar o mutilar els seus pares o beure sang humana. I les nenes s'utilitzen com a esclaves sexuals.

—Aconseguiu recuperar aquests nens i nenes?

—És un treball molt complicat perquè cada nen és un cas diferent. El primer és que se sentin segurs, que compreguin

José M. Caballero.

que no necessiten la violència per aconseguir el que volen. Al principi és dur perquè sovint prenen drogues i han d'aprendre nous valors. Per això cap als tres mesos passen per crisis que no tots

les superen, n'hi ha que tornen a drogar-se o s'escapen per anar de nou a la selva, que és el que coneixen. En adonar-se del que han passat alguns treuen molta ràbia i agressivitat, mentre que d'altres fan com una regressió a la infància i et trobes adolescents de 17 anys jugant amb cotxes de joguina. Sols després d'aquest procés ja es pot començar una rehabilitació tornant a l'escola o apren-

nent un ofici.

—No és perillós viure i treballar amb 300 nens acostumats a matar?

—Des de l'abril del 1999 fins al desembre del 2000 han passat per les nostres mans uns 2.500 infants, i hem viscut moments molt difícils amb baralles que convertien el centre en un camp de batalla, però fins ara sempre m'han respectat i mai no he sentit por. Potser pel color o pel fet de ser sacerdot, però en canvi els treballadors socials que treballen amb nosaltres no s'atreveixen a ficar-se en els problemes perquè ho han sofert més en la seva pròpia carn.

—Com contacteu amb ells?

—Al principi els nens sovint es compraven a la guerrilla; un nen podia costar

dos sacs de 50 kilos d'arròs. Després hi va haver un moment en què semblava que es podia firmar la pau, i es va fer una treva a l'agost del 1999 durant la qual Unicef va aconseguir que amb l'excusa de rentar la imatge internacional s'alliberessin els infants. Aleshores se'n van deixar anar molts que no eren soldats, sinó seguidors, nenes embarassades, i els més petits que estaven malalts. En canvi des del març del 2000 es van trencar les converses i va tornar a començar el conflicte, i els que ens arriben són guerrillers que s'escapen, presoners o arplegats per l'ONU. També des de fa quatre mesos acollim com a mesura temporal d'emergència molts orfes dels camps de refugiats de Guinea.

—Se sap quants nens soldat pot haver-hi?

—Es treballa amb xifres fictícies de fins a 20.000. Voldríem que en realitat fossin molts menys, però en dos anys hem contactat amb més de 5.000 infants, de manera que potser el nombre és molt més nombrós.

—Quina ajuda es pot donar des d'aquí?

—A més de donar suport a Mans Unides, la solució per a Sierra Leone i per a moltes guerres africanes és a occident. Mentre es treguin diamants de for-

ma il·legal es podran comprar armes, i sabem que per exemple Espanya és una font molt important de tràfic d'armes. S'ha de participar en campanyes contra aquest comerç o boicotejar el comerç de diamants il·legals. Aquests dies per Sant Valentí la publicitat incitava a regalar un diamant, però el que aquí significa «t'estimo» allà és mort i destrucció. Caldria exigir un certificat de garantia dels diamants als principals centres distribuïdors, que són Bèlgica, Israel i els Estats Units, com s'ha fet amb l'ivori i s'ha aconseguit així aturar la matança d'elefants.

—En un context tan dur, d'on treu les forces per perseverar?

—Una vegada per setmana vaig a dormir fora del centre. Però el que em manté és saber que això és la meva missió, i que la meua opció de vida és compartir la sort d'aquesta gent. M'imagino Jesús cansat que arriba a una ciutat i que tothom surt a tocar-lo i a demanar-li que el guareixi... és una mica la mateixa situació i una ocasió d'imitar Crist i d'estar a prop de qui ho necessita. També hi ha l'oració i moltes petites coses que t'ajuden. De vegades m'he trobat amb nois amb un matxet al davant, però aleshores he sentit una força que no venia de mi per plantar-los cara, o d'altres vegades, malgrat el meu caràcter fred, he pogut manifestar signes de tendresa amb uns altres. Després hi ha la preocupació constant perquè saps que són persones concretes que han sofert molt i que els ha costat molt sortir-se'n, però que qualsevol tonteria els pot trencar perquè són molt fràgils.

Guillem Farré

JARDÍ RESIDÈNCIA PEDRALBES

Residència assistida, totalment nova, adaptada a tot tipus de discapacitats i sense barreres arquitectòniques.

Ens avalen 18 anys d'experiència en geriatría.

Situada en una zona privilegiada. Habitacions dobles i compartides, amb bany. Cuina pròpia que permet adaptar-se a les necessitats dietètiques de cada persona.

c/ Bisbe Català, 14 - 08034 Barcelona
Tel. 932 051 103
932 036 095

Tortosa

El bisbe Salinas parla del terrorisme

■ «Acusar l'Església de mantenir una actitud no compromesa és jugar a favor dels mateixos terroristes»

TORTOSA.— Seguint la línia de la nota emesa per la Conferència Episcopal Espanyola *L'Església davant del pacte terrorista*, Mons. Xavier Salinas en va redactar una de més breu amb la següent consigna adreçada als capellans de la diòcesi de Tortosa: «Davant les declaracions que alts responsables de

l'Estat han fet respecte a la no-adhesió de l'Església al pacte del PP-PSOE en relació amb el terrorisme d'ETA i el futur polític al País Basc, et proposo la següent reflexió, que recomano que llegeixis a la comunitat parroquial, en finalitzar la missa dominical [del 25 de febrer].»

1.— L'Església, els seus bisbes, sacerdots i laics han manifestat al llarg del temps la seva rotunda i inapel·lable condemna del terrorisme d'ETA, com una acció intrínsecament perversa que provoca la mort d'innocents i la privació de la llibertat de les persones. No signar el pacte que, legítimament, han elaborat dos partits polítics no vol dir de cap manera la manca de compromís de l'Església en la condemna del terrorisme d'ETA.

2.— Les víctimes del terrorisme són sempre una memòria vivent d'un camí errat. La pregària per elles i el suport als seus familiars són elements fonamentals. Les víctimes del terrorisme no són només les que pateixen físicament les seves conseqüències violentes, és també tota la societat la que és agredida en la seva llibertat i en el seu dret a la seguretat i a la pau.

3.— L'Església no es confon en la societat política, té la seva forma pròpia de contribuir a la superació del flagell del terrorisme: formant les consciències, impulsant els comportaments respectuosos en la vida, promovent el respecte a les diverses valoracions de la realitat, convidant tothom a la pregària que ens fa transcendir les nostres diferències retrobant-

Els bisbes del País Basc i Navarra van encapçalat una manifestació a favor de la pau el 13 de gener a Vitòria.

nos tots com a germans. Un catòlic en la seva conducta no sols té com a punt de referència les lleis que la societat s'ha donat a si mateixa perquè la pau sigui possible, sinó que també ha de recordar en la seva consciència la invitació que Jesús ens fa a un amor sempre misericordiós cap a tota persona: «Sigueu misericordiosos, com ho és el vostre Pare» (Lc 6,36).

4.— Acusar l'Església, els bisbes, de mantenir una actitud tèbia, equidistant, no compromesa respecte de la condemna i la superació del terrorisme d'ETA, és jugar a favor dels mateixos terroristes, puix és

debilitar la proposta que l'Església fa en aquest camp.

5.— Un catòlic, si aprecia el que això significa, no pot valorar l'actuació dels seus bisbes d'una forma tan desconsiderada com s'està fent. Els bisbes dediquen la seva vida a servir l'Evangeli de la Pau i de la Vida, seguint l'ensenyament i el testimoni de Jesús. No deu ser que el terrorisme també produeix una confusió del nostre pensament i dels nostres criteris? En aquest moment cal fer memòria de l'ensenyament de l'Església i del testimoni de tantes persones que intenten, de veritat, trobar camins de pau.

URGELL

Ordenació de dos diaques

LA SEU D'URGELL.— Els dies 17 i 18 de febrer, el bisbe d'Urgell, Mons. Joan M. Alanís, va ordenar dos diaques al servei de l'Església d'Urgell. Maurici Triana Millan va ser consagrat diaca el 17 de febrer a l'església parroquial de Sant Julià de Lòria. Ivan David Ayala Pastor va ser ordenat diaca el 18 de febrer a la basílica de Nostra Senyora de Valldelfors, a Tremp. Tots dos fan el curs d'iniciació pastoral a les referides parròquies.

En la cerimònia litúrgica els acompanyaven els preveres dels respectius arxiprestats, una representació del presbiteri diocesà i nombrosos fidels i amics. Les ordenacions van ser una festa parroquial i popular.

Maurici Triana Millan, nascut a Bogotà l'any 1969, va estudiar batxillerat i un curs de filosofia a Colòmbia. Va manifestar la seva vocació sacerdotal i va ingressar al Seminari d'Urgell el 1995. Ha residit al Seminari Major Interdiocesà de Barcelona, ha acabat els estudis i el setembre del 2000 va iniciar el treball pastoral a la parròquia andorrana de Sant Julià de Lòria.

Ivan David Ayala Pastor va néixer a Tolúviejo, Sucre (Colòmbia), l'any 1972. Després d'estudiar el batxillerat, va ser professor i coordinador pastoral de l'Institut Tecnològic del Sud, fundat i dirigit per Sebastià Bonjorn, prevere d'Urgell. Va ingressar al Seminari d'Urgell el 1996. Cursà els estudis eclesiàstics a la Facultat de Teologia de Catalunya i es va incorporar a la parròquia de Tremp el setembre del 2000.

Tots dos joves viuen amb il·lusió la seva etapa diaconal, se senten estimulats pel presbiteri diocesà, van ser ben acollits a les parròquies i hi són ben estimats. Possiblement, l'estiu proper seran consagrats preveres de l'Església d'Urgell. (A.M.)

MALLORCA

IX Jornada Mundial del Malalt

PALMA.— La diòcesi de Mallorca va celebrar la IX Jornada Mundial del Malalt amb una missa, organitzada per la Delegació de Pastoral de la Salut, que va tenir lloc el 10 de febrer a la residència de la Bonanova. El bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda, va presidir l'eucaristia, en

què van participar malalts, familiars, voluntaris i personal del món sanitari.

L'Església volia d'aquesta forma agrair els esforços de voluntaris i professionals per millorar les condicions de vida dels malalts, acompanyar-los en el seu dolor, i desvetllar la sensibilitat social

envers els que pateixen per manca de salut.

La IX edició de la Jornada Mundial del Malalt es presentava sota el lema «La nova evangelització i la dignitat de l'home que pateix». En aquest sentit, el missatge del Papa per a aquest dia recordava que, malgrat els gran avenços de la ciència i la inversió en recursos, no tots els homes gaudeixen de les mateixes oportunitats. Per això Joan Pau II demana que es treballi per afavorir el desenvolupament necessari dels serveis sanitaris als països, encara nombrosos, que no poden oferir als seus habitants unes condicions de vida dignes i una tutela adequada.

La Delegació diocesana de Pastoral de la Salut s'encarrega de coordinar el servei d'atenció als malalts que preveres, religiosos, religioses i voluntaris fan en clíniques, hospitals, residències de la tercera edat, presó i domicilis particulars. La delegació s'ocupa de la formació del personal voluntari i amb freqüència organitza conferències i retirs. També és la responsable del funcionament del Casal Balear, casa d'acollida per a persones que s'han desplaçat del seu lloc habitual de residència per acompanyar un familiar ingressat en un centre hospitalari. (C.C.)

Els seminaristes d'Oriola visiten Mallorca

PALMA.— Els onze alumnes del seminari menor d'Oriola (País Valencià), acompanyats de dos dels seus formadors, van visitar la diòcesi de Mallorca del 14 al 18 de febrer. Corresponien així a la visita que els seminaristes menors mallorquins els van fer durant el mes passat de desembre, concretament durant el pont de la Immaculada. Intens i variat ha estat el programa d'activitats previstes en aquests dies d'estada a Mallorca: el dijous 15 van visitar el santuari de Lluç i es van entrevistar amb el bisbe de la diòcesi, Mons. Teodor Úbeda; el divendres van passar el matí a Valldemossa i després van compartir activitats esportives i lúdiques al seminari menor. Dissabte van fer una excursió al barranc de Binirai de Sóller i després van participar en una eucaristia celebrada a la parròquia del Beat Ramon Llull. El diumenge, dia de la partida, encara hi va haver temps per conèixer Cura i compartir el dinar que les famílies dels seminaristes de Mallorca els van preparar. (C.C.)

VINE A CANTAR AMB MN. SOLER

«Catalunya Cristiana» et convida a assajar cants

- A la casa de les Dominiques de la Presentació, al carrer Rosselló, 240 (entre Passeig de Gràcia i Pau Claris). El dimarts 6 de març, de les 19.30 a les 21.00 h.
- Cants molt apropiats per als que gaudiu pregant tot cantant.
- Si teniu el cantoral *Una veu exultant*, porteu-lo. Si no el teniu, a l'assaig hi trobareu exemplars.

Us hi esperem!

Per a més informació:
Setmanari Catalunya Cristiana
Tel. 934 905 988 (Victòria)

Inscripcions gratuïtes

Tortosa

«Em considero un amic íntim de Ciceró»

■ D. José Guillén acaba de publicar «Teología de Cicerón»

TORTOSA.— D. José Guillén Cabañero (88 anys), prevere, membre de la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans, és aragonès per naixement però de Salamanca per la seva vida docent. Va estudiar la carrera eclesiàstica a

Saragossa, Tortosa i Burgos. Va començar com a professor de llengua i literatura llatina i espanyola a Burgos, a Roma i amb plena dedicació a la Universitat Pontifícia de Salamanca (1948-1983). Es tracta en síntesi d'un personatge amb vocació

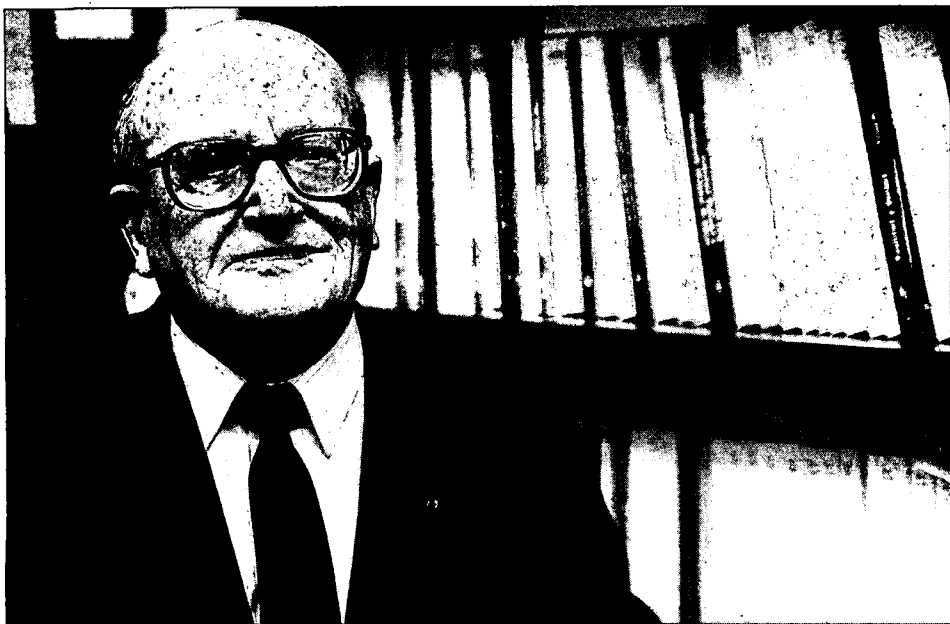
i dedicació exclusiva a la recerca per després ensenyar i escriure desenes de llibres i articles. Ara viu el *Jubilum* de la seva jubilació oficial a la residència d'operaris jubilats de Tortosa. Estudia deu hores diàries. En sóc testimoni.

—Quants anys fa que estudia la llengua, la vida, la història i els costums dels romans?

—Ai, els anys! No ho sé. Vaig començar els estudis al Seminari de Saragossa en el curs 1926-27 i des de llavors, quan ja em va suggestionar la literatura llatina i espanyola, no he parat mai de llegir i treballar en tot el que fa referència al món de Roma.

—També en els anys en què va estudiar Filosofia i Teologia a Tortosa?

—Sempre vaig tenir la inclinació i de força de voluntat d'estudiar a fons la matèria escolar de cada curs, però durant l'any hi havia diumenges i vacances en

D. José Guillén.

«Totes les ciències constitueixen una unitat quan saben integrar-se en profunditat»

què em podia entregar lliurament a la meua inclinació literària. D'altra banda, la Filosofia, la Teologia, el Dret Canònic i la Sagrada Escripura em servien de fonament per aprofundir més en els meus pensaments humanístics. Penso que totes les ciències constitueixen una unitat quan saben integrar-se en profunditat.

—Quan es va poder dedicar completament a la seva formació humanística?

—Quan va acabar la guerra civil i em van llicenciar de l'exèrcit, la germandat va establir a Burgos el Seminari Mestre Àvila, i el meu superior general, quan em va nomenar professor de Literatura i Llatí, em va dir: «Vostè, a estudiar llatí fins a nova ordre.» I ni ell ni cap dels superiors generals de la germandat m'han revocat l'ordre. Fins i tot ara, als meus 88 anys, em sento amb forces i treball de nou a deu hores diàries en la correcció incessant de les nombroses obres d'estudis llatins que tinc preparades.

—No omplien prou el seu temps les nombroses classes que feia al Seminari i a la Universitat?

—Sí, però vaig veure que la classe de llatí no es podia reduir a ensenyar *Musa, musae* o el *Quosque tandem Catilina*, de Ciceró. Vaig pensar que l'ensenyament del llatí m'exigia conèixer no tan sols la llengua, sinó també la història, el dret, la filosofia, les maneres i costums de viure dels romans. Tots aquests camins servien de vehicle de la llengua que alhora relaci-

onava amb el nostre idioma, que al capdavant és el llatí que, evolucionat, ara es parla en la que va ser província de la Hispània romana. En aquest sentit, vaig mirar d'anar component els textos que necessitaven els meus alumnes. Quan vaig arribar a la Universitat de l'Estat i em vaig doctorar en Filosofia i Lletres i vaig intentar absorbir la condició de tota la vida dels romans. Vaig dividir tota la seva història en èpoques i regions i vaig mirar de «viure» un quant temps amb els romans primi-

tius, després amb els de l'època de la República, i finalment a l'Imperi. Va ser llavors quan vaig compondre l'obra *Vrbs Roma (Vida y costumbres de los romanos)* en quatre volums que van ser ben rebuts. Vaig estudiar i comentar gran nombre de les seves obres literàries i després vaig escriure *La historia de la literatura latina*, en sis volums que tinc ben guardats en els meus prestatges. Amb ella guardo els estudis i comentaris dels grans escriptors romans, especialment del segle I abans i després de Crist, als qui considero com als meus mestres i amics.

—Però, quan va aprofundir més en Ciceró?

—Vaig distingir Ciceró com el tipus exemplar del ciutadà romà, perfecte per la seva personalitat, els seus grans dots naturals i les seves exímies virtuts humanes. Tant em va cridar l'atenció el caràcter i la manera de ser de Ciceró, que vaig arribar a sentir enveja del grec Diodot, que des que va arribar a Roma fins a la seva mort va viure amb Ciceró, com a membre de la seva família. No vaig poder viure amb ell, però sí espiritualment, i em considero íntim amic seu, la naturalesa del qual, caràcter, idiosincràsia, maneres de comportar-se i reaccions he mirat d'assimilar, identificant fins i tot els nostres interessos, el nostre temperament i fins i tot els nostres amics i enemics. Per això goso dir-li a la carta que li adreço com a pròleg de l'obra *Teología de Cicerón*: «He viscut afectivament amb tu durant molts anys en els quals he adequat la meua vida a la teua, de forma que ja no et queda cap secret per a mi, i no has sentit goig ni patiment en el qual no m'hagis tingut al costat teu.»

—Llavors és natural que hagi escrit

tant sobre ell!

—Ja l'any 1950 vaig publicar la meua obra *Cicerón, su época, su vida y su obra* a l'Editorial Escélicer, Cadis. El 1981, dos volums gruixuts, *Héroe de la libertad (Vida política de M. Tulio Cicerón)* a la Universitat Pontifícia de Salamanca, que alguns crítics van considerar «com l'obra definitiva sobre la vida de Ciceró». Després han seguit molts articles en revistes, i finalment fa uns mesos, la mateixa Universitat ha publicat la meua obra *Teología de Cicerón*, nom que va estranyar no pas poc a uns quants que, no havent llegit les obres de Ciceró, no el consideraven ni com a filòsof. «I fins i tot el presentarà com a teòleg?», em preguntaven.

—Com han rebut la seva obra en les facultats de Teologia?

—Meravellosament. Anoti per exemple el que diu E. Olivares, de la Facultat de Teologia de Granada: «És l'obra cimera d'un mestre, d'un especialista en llengua llatina, en Ciceró.»

—I què farà amb aquesta pila de manuscrits d'estudis llatins que veig en aquests prestatges?

—Si amb el pas del temps arriba una època en què es renovin en els instituts i universitats els estudis humanístics i hi hagi algun aficionat que vulgui fer servir aquestes obres preparades per a la publicació i les corregeixi..., hi trobarà idees i situacions que donaran a conèixer al món tota el valor científic de Ciceró. No tan sols en la seva personalitat, sinó per a l'educació de la joventut, la gent gran i fins i tot per a la direcció i el govern de les famílies i dels estats.

Ningú, ni tan sols Plató, va escriure normes de govern dels pobles tan pràctiques i reals com les que llegim als llibres *De la República* i *De las leyes*. També aquestes dues obres ciceronianes les tinc traduïdes, anotades i caminen airosament pel món de parla espanyola.

J. Blanc i Bahima

Pinzellades

D. José Guillén diu que té enveja del grec Diodot, que sempre va viure amb Ciceró com a membre de la seva família. Es considera amic íntim de Ciceró. Fa servir lupa per llegir i bastó per caminar ràpid. Treballa deu hores diàries. «Els llibres no em deixen sortir de l'habitació», afirma.

És veritat el que diuen els metges neuròlegs que com més estímuls en les neurones..., més lucidesa. És veritat que l'estructura de la sintaxi llatina estimula el creixement del talent. També és veritat que els estudis humanístics seran la base i el complement per als nostres estudiants que van desequilibrats perquè toquen exclusivament les tecles de l'ordinador i Internet. Aconsegueixen infinites dades d'informació, però no saben organitzar-les ni interpretar-les en la cultura d'un humanisme integral.

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.

Dirigida per Psicòloga col·legiada.

Garantia JAC Generalitat de Catalunya.

Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó) 08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148

<http://www.agenciamatrimonial.com>

Missions

Reconeixement civil a la tasca de Mn. Jordi Mas al Camerun

■ El Rei d'Espanya li ha atorgat la Creu d'Isabel la Catòlica

MADRID.— Joan Carles I ha atorgat la Creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica al sacerdot de la diòcesi de Barcelona Mn. Jordi Mas, fill de la Garriga, que des de fa 36 anys treballa al Camerun. El guardó li ha estat atorgat a proposta de l'ambaixador d'Espanya en aquest país africà «en reconeixement a la gran tasca que està fent al Camerun».

Mn. Jordi Mas treballa al nord del Camerun, en una regió molt pobra del país i de majoria musulmana. Mn. Jordi Mas ha fundat escoles, ha creat dispensaris i ha construït pous d'aigua, entre altres activitats. Per a aquesta tasca que realitza a la diòcesi de Blangowa compta amb l'ajut de dos capellans més de Barcelona, Mn. Fèlix Miquel i Mn. Siscu Pausas, i un grup de laics, nois i noies, que han creat el Secretariat General de Coordinació d'Organismes i Entitats Catalanes per a la regió Makary-Blangowa des de la Missió del Nord Camerun. Des de Barcelona impulsa aquesta entitat, que funciona com una ONG anomenada Makary-Blangowa, el periodista Joan Barcon i Prevosti, que recentment ha presentat, patrocinada per l'Ajuntament d'Argenton i el Grup Tercer Món de la parròquia de la mateixa localitat, una exposició de fotografies fetes per ell sobre la vida dels nadius del nord del Camerun. Aquesta exposició de fotografies és a disposició de les entitats que ho desitgin, com ho ha fet, per exemple, l'Escola de la Poble de Claramunt, a través de la professora Trinitat Riba Aguilera i del rector de la parròquia. Cal telefonar al número 932 461 997 (Sra. Maria Jesús, a la tarda).

Mn. Jordi Mas ha estat l'ànima des del primer moment d'una gran obra al nord del Camerun. Ell ha portat sempre, en el cap i en el cor, la il·lusió de fer de Blangowa un centre de desenvolupament on homes i do-

nes, totes les creences unides, treballassin per a la promoció humana. Mn. Mas i els seus col·laboradors al Camerun i Catalunya porten a terme una tasca ben meritòria, uneixen promoció humana i evangelització, amb un esperit obert fent el bé a tothom qui poden sense cap discriminació.

Com tants missioners i missioneres d'arreu del món, Mn. Jordi Mas també ha hagut de patir persecucions i dificultats i fa uns quants anys fou objecte d'un atemptat contra la seva integritat física. Hagué de venir temporalment a Barcelona per cuidar-se de les seqüeles d'aquella agressió que li podia haver arribat a impedir la mobilitat dels braços. Amb motiu de la seva arribada a Barcelona, i quan encara no sabia el resultat del tractament mèdic a què s'hagué de sotmetre, anà a visitar el cardenal Ricard M. Carles. Aquest, en un escrit pastoral posterior, confessà que el primer detall que l'impressionà de Mn. Jordi Mas fou que, malgrat la dura prova que estava patint, entrà somrient al seu despatx, com qui no donava importància a l'agressió que havia sofert.

La societat civil ha volgut, amb aquest reconeixement, honorar el treball d'un gran missioner català. Donem les gràcies al rei Joan Carles I, a l'ambaixador d'Espanya al

Mn. Jordi Mas.

Camerun, J. Javier Nagore, i a totes les altres institucions i persones que han promogut aquest acte d'honorar la tasca del nostre estimat Mn. Jordi Mas. Ell, amb el seu somriure una mica murri, segur que diria als seus amics de Catalunya: «Molt bé, molt bé..., però a veure si m'ajudeu una mica més, perquè necessito construir 73 pous, en tres anys, al Nord del Camerun.» Allí, a l'anomenat Nord Extrem, com qui diu a l'extrem del món econòmicament subdesenvolupat, treballa aquest testimoni del Crist en el nostre temps, aquest incansable missioner, que és a la vegada l'ànima i cor de tot un grup de col·laboradors generosos, camerunesos i catalans.

Delegació de Missions
de l'arquebisbat de Barcelona

AFGANISTAN

Pena de mort per als missioners

KABUL.— Qui converteixi al cristianisme, evangelitzi o faci proselitisme a l'Afganistan serà condemnat a mort. Ho estableix un decret de Nohammad Omar, líder del moviment taliban, que des de fa quatre anys ha imposat a gairebé tot el territori afganès la xara, els preceptes de l'integritisme islàmic aplicats a les normes de la societat civil. La mesura preveu a més un altre tipus de penes. Els propietaris de llibreries en les quals es venguin llibres considerats com a ofensius o propagadors de «falses creences» seran castigats amb cinc anys de presó. Les duríssimes posicions del líder dels talibans tenen com a objectiu defensar el país de maniobres d'«enemics» de l'islam, que volen «corrompre els musulmans oferint-los incentius econòmics perquè es converteixin al cristianisme o al judaisme». (Zenit)

HONDURES

Premiat el P. Marchetti

TEGUCIGALPA.— El missioner Pedro Marchetti, director de Càritas Trujillo, ha estat guardonat amb el Premi Nacional Hondures 2000 a la Defensa dels Drets Humans. El P. Marchetti ha estat responsable en les tasques de reconstrucció de les zones devastades per l'huracà Mitch. Viu a Centreamèrica des de fa més de 20 anys. (C.C.)

ARGENTINA

Pàgina web per als missioners

BUENOS AIRES.— Gràcies al treball de l'equip d'animació missionera de l'arxidiòcesi de Salta, els missioners argentins tenen un espai a Internet, en la pàgina www.misioneros.tsx.org, que ofereix tot tipus de material informatiu, formatiu i d'espiritualitat. Perquè aquest lloc sigui representatiu de tots els missioners a Argentina, «necessitem la col·laboració de tots els que hem descobert en les nostres vides la crida de Jesucrist a ser els seus testimonis», afirmen els responsables de la iniciativa. Per això, qui formi part d'algun grup o treballi en algun equip diocesà de missions, pot escriure per a qualsevol informació a l'adreça lopezmena@lycos.com (ACI)

Dia d'Hispanoamèrica

ROMA.— El 4 de març se celebra el Dia d'Hispanoamèrica amb el lema «Aneu... a l'encontre dels nostres germans a Amèrica». Des de Roma, la Pontifícia Comissió per a Amèrica Llatina ha enviat un missatge a l'Església espanyola on es fa ressò del manament missioner que Jesús va donar als seus apòstols, «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat» (Mc 16,15). El missatge recorda que aquesta proclama va ressonar especialment per a l'Església espanyola amb especial èmfasi quan, després del descobriment d'Amèrica, va realitzar la «vocació d'evangelitzar aquelles terres enviant missioners. (...) Aquesta missió s'ha anat desenvolupant durant més de 500 anys, amb una generosa entrega i eficaç tasca per part de milers i milers d'evangelitzadors que allà van gastar les millors energies per plantar l'Església: una Església que ara, en començar el tercer mil·lenni cristià, es mostra molt viva i plena d'esperança». N'és un signe que actualment a Amèrica Llatina hi ha la meitat del catòlics de tot el món. La Pontifícia Comissió per a Amèrica Llatina recorda la crida del Papa a la nova evangelització per arribar a la «trobadura amb Jesucrist viu». El text acaba amb el desig que «el Dia d'Hispanoamèrica desperti en els sacerdots i en els fidels espanyols l'afany per evangelitzar, pensant en Amèrica, "Continent de l'Esperança" que, després d'haver estat evangelitzat durant els últims 500 anys, hagi d'esdevenir cada cop més un continent evangelitzador, mirant a Europa, a Àfrica, a Àsia». (C.C.)

Suport a l'educació especial

■ L'entitat AMPAVILA treballa en l'àmbit de la disminució

L'Associació de Mares i Pares de l'Escola d'Educació Especial Can Vila de Mollet del Vallès (AMPAVILA) té molt clar que és una entitat de servei i d'ajuda als disminuïts i a les seves famílies. Per això, dedica molts esforços a potenciar totes les activitats de l'escola, a col·laborar amb l'Institut

Municipal del Disminuït Psíquic de l'Ajuntament de Mollet i a sensibilitzar, juntament amb altres entitats pro disminuïts, pel que fa a la supressió de les barreres arquitectòniques, al transport adaptat, a la integració i a la creació de centres adequats.

Antoni Petit és el president d'AMPAVILA i opina que el que caracteritza l'associació és «el servei a l'Escola d'Educació Especial de Can Vila i a tots els pares i les mares els fills dels quals van a l'escola, ajudant i organitzant activitats pròpies de les associacions de pares i mares d'alumnes». Enguany s'ha començat amb la formació dels progenitors: un curs de pintura, de ioga, grups de suport que disposen de l'ajuda d'un dinamitzador on es parla sobre un tema determinat, etc. També s'ha organitzat, juntament amb ADISMAR (Associació pro Persones amb Disminució de Martorelles i Comarca) un servei de cangurs, atès per professionals.

A la zona del Vallès, i pel fet que el tipus de disminució de cada alumne és diferent, cal tenir uns equipaments adequats si volem complir els objectius educatius que permetrien els alumnes millorar en la mesura de les seves possibilitats. Per això, l'associació organitza activitats per promoure la participació dels pares en l'entorn escolar dels seus fills i compartir experiències entre les famílies amb fills amb disminució. La dita de «la unió fa la força» és una cosa que l'entitat té molt assumida. Per això participa en una coordinadora d'entitats de disminuïts del Vallès, formada per més de 20 associacions i més de 1.000 persones representades, on hi ha diverses comissions de treball: integració, vida adulta, transport adaptat, supressió de barreres arquitectòniques, informació...

Les dificultats

«La falta de recursos i les mancances

«L'associació participa en una coordinadora d'entitats de disminuïts del Vallès, formada per més de 20 associacions i més de 1.000 persones representades»

del món de la disminució (calen moltes places per als centres de dia i residències a la nostra zona), la minsa participació, a vegades, dels mateixos interessats...» són alguns dels problemes als quals ha de fer front l'entitat, segons Antoni Petit. Al

Escola d'Educació Especial Can Vila de Mollet.

marge d'aquestes dificultats, l'entitat subratlla els objectius que han aconseguit com són el fet de donar-se a conèixer en el municipi i la comarca, poder tirar endavant una escola d'estiu (que es fa al juliol i que cobreix l'espai de lleure que necessiten aquestes persones en el període de vacances escolars) i organitzar activitats per als pares...

La despesa que representa tota la tasca de control i d'administració l'assumeixen de manera voluntària els pares que componen la junta directiva. Ells es fan càrrec de les despeses dels desplaçaments i del telèfon particular que moltes vegades es fan servir per a la convocatòria de reunions o aclariments de dubtes que manifesten els pares. L'associació rep subvencions del Departament d'Ensenyament i de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, i de l'Ajuntament de Mollet, però aquestes ajudes són insuficients per portar a terme tots els projectes.

Per al president d'AMPAVILA, «en el fons intentem cercar un grup de persones sensibles a les necessitats de les per-

sones amb disminució i poder reflexionar i buscar recursos». Pel que fa a l'educació especial, Antoni Petit pensa que cada dia hi ha més sensibilitat, «però encara estem a disposició dels polítics que hem votat i això és un condicionant molt important, ja que sempre hi ha persones bones i sensibles, però quan parlem de cercar serveis, d'invertir... quan parlem de diners tothom s'ho planteja dues vegades i aleshores, els disminuïts, encara malauradament en aquest país som ciutadans de segona. La disminució no és un empresa rentable. Calen molts centres de dia, pisos tutelats, residències, destinar més recursos a les associacions i escoles d'educació especial». Amb tot, Petit reconeix que s'ha avançat en aquest aspecte «però sempre perquè darrere hi ha pares que empenyen i lluiten».

El president de l'entitat es mostra optimista de cara al futur, «encara hi ha molta feina a fer amb l'ajuda de tots els pares i les mares», i assenyalava que continuaran treballant en la mateixa línia de buscar recursos i fer un servei des de l'escola en col·laboració amb els professionals: «El primer repte que tenim és el servei i la formació per als pares, i el segon seria la coordinació amb altres entitats perquè junts vencerem, en el sentit de cercar més serveis a la zona i també col·laborar amb els ajuntaments dels diferents pobles i altres associacions.»

Rosa María Jané Chueca

AMPAVILA
CAN VILA, S/N
08100 MOLLET DEL VALLÈS
TEL. 935 705 620
FAX 935 706 697
a/e: apetit@pie.xtec.es

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Fer realitat projectes sociohumanitaris

TARRAGONA.— El 6 de febrer passat la Fundació "la Caixa" va signar a la delegació general que l'entitat té a Tarragona un conveni de col·laboració amb sis institucions de les comarques meridionals que treballen amb malalts mentals i crònics. Mitjançant aquests convenis l'entitat financera aportarà 20,2 milions de pessetes per ajudar a tirar endavant diversos projectes i equipaments.

Dins de la II i III Convocatòria d'Iniciatives Socials 2000 de la Fundació "la Caixa", d'àmbit estatal, sis projectes han estat seleccionats a les comarques tarragonines per la institució financera que, tal com va assenyalar el seu delegat general a Tarragona, Robert Leporace, «rebran un ajut gràcies al fet que "la Caixa" destina un 30% dels seus guanys a les activitats de la Fundació».

Són projectes per als Germans Franciscans de Creu Blanca-Casa Montserrat Cuadrada de Valls, Associació Provincial de Paràlisi Cerebral, Apasa, Fundació Privada Santa Teresa del Vendrell, Associació Comarcal Vallenca de Deficients Psíquics Ginesta i Aprodisca. Per la seva banda, Alejandro Plasencia, vicepresident de la Fundació "la Caixa", va dir que «aquesta és la vessant amable de la nostra institució. Es tracta, en certa manera, que reverteixin a la ciutadania els beneficis que no es capitalitzen».

Ajudes per a sis entitats

• **Germans Franciscans de Creu Blanca-Casa Montserrat Cuadrada de Valls.** Rebran 1,7 milions de pessetes de subvenció per substituir la seva antiga rentadora per una de nova de tipus industrial. Aquesta casa està dedicada a la cura i atenció integral de persones que pateixen malalties cròniques i sense recursos econòmics. Actualment acullen

trenta-sis malalts incurables que necessiten una atenció individualitzada i un servei d'higiene adequat.

- **Associació Provincial de Paràlisi Cerebral.** Se li atorguen dos milions de pessetes per ajudar en la construcció d'una residència i centre ocupacional a Tarragona per a vint-i-quatre places. L'objectiu d'aquesta nova obra, com el de tota acció d'aquesta entitat, és educar, protegir, integrar i tutelar persones afectades per paràlisi cerebral per tal de facilitar-ne al màxim la integració social.
- **Apasa.** L'Associació de Famílies amb Disminuïts Psíquics de la Comarca del Montsià, a Amposta, també rebrà dos milions de pessetes per posar en marxa una sala d'estimulació multisensorial i relaxació per a ús de les setanta-cinc persones que actualment utilitzen altres serveis d'aquesta mateixa entitat.
- **Fundació Privada Santa Teresa del Vendrell.** Se l'ha dotat amb sis milions de pessetes per a un projecte que preveu la construcció d'un edifici on ubicar equipaments actuals, com ara el centre especial de treball, el centre ocupacional, el centre d'atenció especialitzada, el centre de formació ocupacional i el servei de suport a la integració laboral. Aquesta fundació té com a finalitat donar respostes als discapacitats psíquics adults de la comarca del Baix Penedès.
- **Associació Comarcal Vallenca de Deficients Psíquics**

Foto: R. Torrents

Imatge de la signatura del conveni de col·laboració.

Ginesta. Aquesta associació de Valls és l'única que ofereix atenció als discapacitats psíquics adults de la comarca de l'Alt Camp. Rebrà una subvenció de quatre milions de pessetes per a l'adequació d'una nau industrial situada al polígon industrial de Valls, on ubicarà un centre especial de treball, un centre ocupacional, un centre de formació ocupacional i un servei de suport a la integració laboral.

• **Aprodisca.** L'Associació Pro-Persones amb Disminució Psíquica de la Conca de Barberà té una assignació de 4,5 milions de pessetes, ja que promou la construcció de dos pisos tutelats per a catorze persones amb discapacitat psíquica. A través d'aquestes iniciatives pensa acollir no tan sols aquelles persones de la comarca que no tenen família, sinó també aquelles que desitgin independitzar-se de la llar materna.

Alejandro Plasencia va informar de les convocatòries de subvencions de la Fundació "la Caixa" d'enguany per atendre les necessitats originades per la massiva arribada d'immigrants a l'Estat. «Per aquest motiu la primera convocatòria destinarà dos-cents milions de pessetes per afavorir la integració dels immigrants i la defensa de la seva qualitat de vida», va afirmar el representant de la Fundació "la Caixa".

Joan Boronat

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **BISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

104.4 FM Solsonès **BISBAT DE SOLSONA**

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) **BISBAT D'URGELL**

Salut i dietes

Dietes emocionals (IV)

La Maria comença avui una dieta que ha llegit a la seva revista preferida. Aquesta dieta promet que sense esforç podrà perdre cinc quilos en una setmana. Funcionará aquest cop?, es pregunta. Perdré aquests quilos de més que fa tant de temps que vull perdre sense èxit?

Actualment la societat exerceix una gran pressió pel que fa al culte al cos, i individus de totes les edats amb sobrepès o no, tracten d'estar primis i segueixen infinitat de dietes que troben en publicacions i revistes. A conseqüència d'aquest fenomen, el nombre de persones que segueix règims s'ha incrementat, i ha esdevingut més gran que el nombre d'individus que pateixen realment sobrepès o obesitat.

A algunes persones perdre pes els pot generar trastorns psicològics i emocionals, com ara episodis de depressió, ansietat, nerviosisme, feblesa i irritabilitat. Com més tensos se senten davant de la necessitat de perdre pes, més propensos són a «morir» un dia de gana i «afartar-se» l'endemà, ja que aquests cicles els fan guanyar de vegades uns quants quilos de més. Aquestes variacions en el pes els influeixen negativament. Se senten bé quan perden pes, però tenen por del malestar, de la censura i de la sensació de ridícul que experimentaran a mesura que el recuperin, atès que creuen que seran criticats pels seus familiars, amics i a la feina. Això fa que augmenti el seu desànim i de vegades la seva autoestima. També els dejunis prolongats i les dietes baixes en calories ajuden a augmentar aquests trastorns psicològics. Aquestes persones podrien produir un seguiment crònic de règims que els podria provocar problemes en la seva salut i benestar psicosocial.

Abans de fer una dieta, cal consultar-la amb el metge o dietista, que ens indica-

Una líquació de fruita és un bon aliment contra l'ansietat pel dolç.

ra si és l'adient i ens ajudarà en el seguiment.

Consells dietètics

Canviar emocionalment la dieta, evitar els aliments addictius i fer servir aliments contra l'ansietat. El secret d'una bona dieta podria consistir a evitar els anomenats «aliments que creen addicció»: són aquells que intenten dominar el nostre pensament, que ens alleugen en els moments dolents i que ens calmen davant de la sensació de gana. No s'hi ha de recórrer quan un se sent feble, trist o bé com si fossin una vàlvula d'escapament perquè podrien originar un precedent que pot portar la persona a dependre'n en moments de feblesa.

Els aliments addictius són els següents:

- *Els aperitius.* El perill dels aperitius resideix en el fet que poden crear conductes compulsives: «picar» de manera incontrolada no alimenta ni deixa tip i a més no contribueix a perdre pes de manera saludable.
- *La rebosteria i els dolços.* Per «matar la gana» de manera més efectiva a mig matí es poden substituir les pastes (croissants, ensaïmades, donuts, pastissos...) per petits entrepans de pa integral o una o dues peces de fruita, que contenen

menys calories i són més saludables.

- *La xocolata.* És alta en calories, per tant se n'ha de prendre poca quantitat.

- *Les begudes ensucrades.* Constitueixen un piscolabis habitual per l'efecte saciador del gas i el sucre que contenen, però tenen més calories, de vegades, que altres aliments com el iogurt, els cereals o la fruita fresca.

Els aliments contra l'ansietat són:

- *Amanida d'hortalisses.* Condimentades amb sal, vinagre o suc de llimona.

Aporten poques calories, aigua, fibra, vitamines i minerals. Es recomanen, de la mateixa manera que amb la fruita, les de consistència més dura, com l'api, el fonoll o la pastanaga crua.

- *Caldo.* Els líquids calents proporcionen sacietat i treuen l'ansietat que moltes vegades apareix abans dels menjars principals. Aporten bàsicament aigua.

- *Llavors de lli, sèsam i gira-sol.* Uns deu grams aporten una mitjana de seixanta calories, fibra, proteïnes i greixos vegetals, vitamines i minerals. És important mastegar-les bé, no tan sols per donar-nos sensació de plenitud, sinó també per aprofitar-ne els nutrients.

- *Líquació de fruites.* Es pot preparar una

líquació amb aigua o llet descremada, fruites fresques o enllaunades dietètiques, edulcorant i gel granissat. Aquesta proposta és nutritiva, refrescant, baixa en calories i si es prepara una mica espessa, aporta més sacietat i ajuda a calmar l'ansietat pel dolç.

- *Iogurt descremat amb fruita.* Contenen fibra, proteïnes de bona qualitat, calci i vitamines. A més de nutritius, són refrescants i també calmen l'ansietat per menjar algun aliment dolç.

- *Orellanes de préssec.* Tenen força calories però aporten a l'organisme fibres, vitamines i minerals; provoquen una sensació més gran de sacietat perquè cal mastegar-les força. És important beure abundant quantitat de líquid per aconseguir aquest efecte. Amb una o dues unitats n'hi ha prou, són ideals per consumir a la feina, per exemple, quan apareixen aquests «atacs d'ansietat» per ingerir alguna cosa dolça.

- *Caramels dietètics.* Un caramel sense sucre en moments d'ansietat contribueix a minvar-la. Feu la prova deu o quinze minuts abans dels àpats.

- *Gelat dietètic.* Aporten aproximadament la meitat de calories que els gelats convencionals. Davant de la temptació per un gelat, es pot optar pels dietètics o per algun sorbet a base d'aigua.

Per perdre pes i portar una dieta equilibrada no cal fer grans renúncies. Hem de vigilar la nostra alimentació i no prendre aliments no desitjables per a la nostra salut emocional.

M. José Camps

(22324fta@comb.es) Amb l'assessorament mèdic del Dr. Ferran L. Tognetta

Nou director de l'Abat Oliba CEU

BARCELONA.— José Andrés Rozas (Madrid, 1965) és el nou director del centre universitari Abat Oliba CEU de Barcelona. Doctor en Dret per la Universitat Complutense de Madrid i postgrau d'Economia i Medi Ambient per la Universitat de Harvard, Rozas ha desenvolupat principalment la seva trajectòria professional en l'àmbit acadèmic. Així, ha passat pel Departament de Dret financer i tributari de la Universitat Complutense i des del 1995 era professor titular de la mateixa disciplina a la Universitat de Barcelona. (C.C.)

Curset de gerontologia

En aquesta fotografia hi ha alguns dels alumnes que van assistir a un curset sobre gerontologia (trenta hores de teoria i trenta de pràctica) impartit a la seu de l'associació sociocultural cristiana Conesti amb l'objectiu d'estar ben preparats per tenir

cura de persones grans. El final del curset va acabar amb una eucaristia d'acció de gràcies. L'infant que es veu a la imatge va ser l'escolà. Sortosament tots ja han trobat feina. Per al proper curset ja hi ha trenta nous apuntats. (C.C.)

La Mare de Déu del Sagrat Cor

Hola, amics! Hi ha a Burgos un convent on es venera la Mare de Déu del Sagrat Cor, advocada de les causes difícils i desesperades. Existeix el costum de portar-la en capella uns dies a casa dels fidels que ho desitgen. Doncs bé, tinc una amiga molt estimada que es diu Felisa, molt devota de la Mare de Déu del Sagrat Cor. A finals d'estiu ella i el seu marit van patir un accident gravíssim. Un camió va xocar frontalment amb el seu cotxe i aquest va donar diverses voltes de campana, i va passar a l'altre costat de la carretera on va ser envestit per un altre camió. El resultat: trencament de pelvis, maluc, genolls, turmells i costelles. En fi, un accident que podria haver estat mortal. En aquests moments el marit ja té l'alta i ella està en avançada fase de recuperació, sense que els hagi quedat cap seqüela. Estan convençuts de la intervenció de la Mare de Déu, i Felisa em va demanar que fes públic aquest fet i, així, propagar la devoció a la Mare de Déu del Sagrat Cor. Beneïda i lloada sigui!

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

cultura

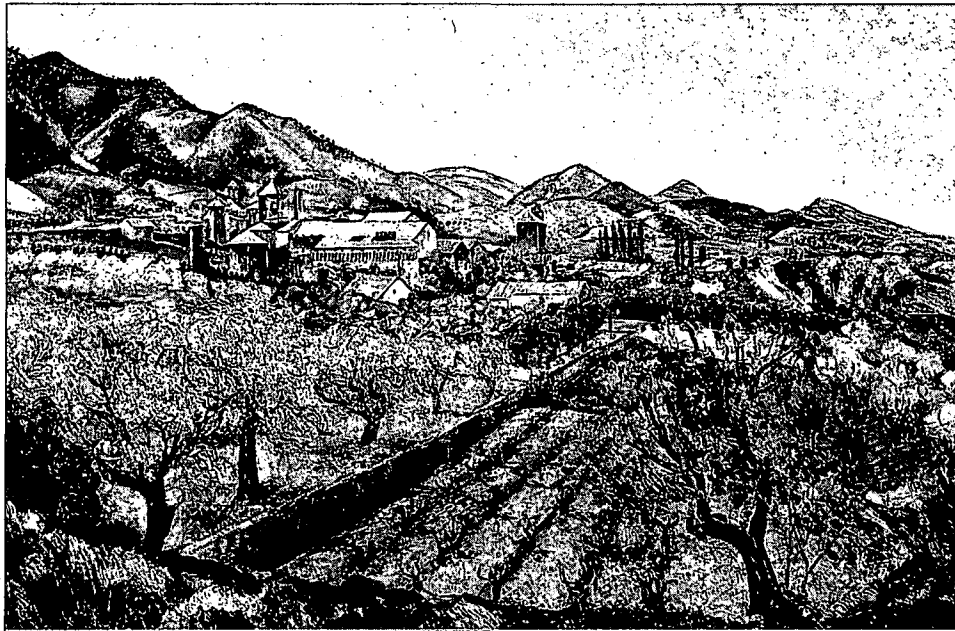
L'art com a emoció estètica

■ Jaume Mercadé, una figura cabdal de la pintura moderna catalana

BARCELONA.— Fins al 31 de març es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona una exposició antològica sobre l'obra del pintor i orfebre català Jaume Mercadé i Queralt, patrocinada per la Fundació Banc Sabadell. S'hi exhibeixen setanta-quatre pintures i tretze peces d'orfebreria cedides per diversos centres d'art, institucions i col·leccions privades.

La inauguració de la mostra va comptar amb la presència de Mn. Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona; José Corredor-Matheos, comissari de l'exposició; Joan Corominas Vila, president de la Fundació Banc Sabadell; i el nét i el besnét de l'artista, Jaume Mercadé i Albert Mercadé, respectivament.

«La seva creació pictòrica és perfecta. Pel que fa a les obres d'orfebreria, entre les quals hi ha unes quantes peces litúrgiques, són d'una gran bellesa», va afirmar Mn. Martí Bonet. El delegat episcopal del Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona va mostrar la seva satisfacció que les sales de la Pia Almoina acollissin aquesta mostra extraordinària. «Jaume Mercadé és una de les figures cabdals de la pintura moderna catalana», va afegir. Per la seva banda, Joan Corominas va manifestar que aquesta era la primera col·laboració entre el Museu Diocesà de

«El Gran Cenobi. Poblet» (1935).

Barcelona i la Fundació Banc Sabadell, «però de ben segur que no serà l'última».

José Corredor-Matheos, que va conèixer personalment Jaume Mercadé, va dir que es tracta d'un «artista constructiu, sòlid, que ens ensenya a descobrir la realitat; ens la revela». Un exemple paradigmàtic és *El zepell* (1930), de geometria molt fragmentada. També va ressaltar que en molts dels seus quadres va «donar plena llibertat al color», cosa que palesa una influència fauvista. Això es reflecteix a la perfecció en els quadres de la col·lecció *Signes del zodíac*.

Invitació a la reflexió artística i emocional

Jaume Mercadé i Queralt (Valls, 1887 - Barcelona 1967) ha aconseguit ser profeta a la seva terra. Un mèrit que l'ha aconseguit amb «un treball dur, constant i diari», tal com assenyala Albert Mercadé al catàleg de la mostra. Format en el fauvisme, va rebre després la influència noucentista i va saber evolucionar cap a una mesurada modernitat. A la seva producció pictòrica, caracteritzada per un inequívoc estil mediterrani i una gran sensibilitat

lírica, plasma fonamentalment els camps de Tarragona, on els garrofers, la terra llaurada i les pinedes que voregen la costa esdevenen protagonistes.

Hi ha en els seus quadres una profunda recerca del volum tangible del paisatge rural a través d'una estructuració constructiva, serena i equilibrada. Res en la seva obra no és improvisació, sinó que qualsevol línia o color estan sempre on han d'estar i dient-nos alguna cosa. Cadascuna de les seves creacions és una invitació a la reflexió artística i emocional. I és que «per a Jaume Mercadé la pintura era una realitat viva», com molt bé sintetitza el seu besnét.

Com a orfebre i mestre argenter, les seves joies demostren l'essència autèntica del seu gust, senzill i sobri, amb un orientalisme sensual ple de bellesa. Va aprendre l'ofici de joier a Barcelona i va assistir a les classes de l'Acadèmia Galí. Va fer la seva primera exposició individual a les Galeries Laietanes el 1916 i tres anys més tard va ser nomenat professor de joieria i orfebreria a l'Escola d'Arts i Oficis de la Mancomunitat. Amb la seva obra d'orfebre, decisiva per a la renovació d'aquest art, va obtenir, entre altres guardons, el diploma d'honor i la medalla d'argent a l'Exposition des Arts Décoratives de París (1924) i el gran premi i la medalla d'or a l'Exposició Internacional de Barcelona (1929).

Miquel Àngel Codina

Renovació de la Flama de la Llengua Catalana

MONTSERRAT.— El 18 de febrer passat va tenir lloc a Montserrat l'acte de renovació de la Flama de la Llengua Catalana, un fet que es duu a terme des del 1968 de forma ininterrompuda. Cada any és organitzat per una entitat excursionista diferent. Enguany va ser la Secció Excursionista del Centre de Lectura de Reus. La Flama va ser rebuda per l'abat de Montserrat, P Josep M. Soler. Després de la missa conventual es va encendre la llàntia, que crema permanentment a l'atri del monestir. (C.C.)

XVI Concurs de Piano

BERGA.— El Centre d'Estudis Musicals del Berguedà «L'Espill» ha convocat el XVI Concurs de Piano-Premi Zanuy Ciutat de Berga, adreçat a pianistes joves de qualsevol país. Hi ha quatre categories: A (fins a 28 anys), B (fins a 19 anys), C (fins a 15 anys) i D (fins a 11 anys). El període d'inscripció acaba el 31 de març del 2001. Sempre que el nombre d'inscrits ho permeti, el concurs se celebrarà els dies 28, 29, 30 d'abril, 1, 5 i 6 de maig. Per a més informació: Associació Catalana de Compositors, passeig de Colom, 6, Espai IV - 08002 Barcelona, tel. (34) 932 683 719, fax (34) 932 681 259, web: www.accompositors.com, a/e: acc@accompositors.com (C.C.)

Cinema i transcendència

MONTSERRAT.— Els propers 3 i 10 de març tindran lloc al monestir de Montserrat les Jornades de Cinema i Transcendència, organitzades per la revista *Qüestions de Vida Cristiana*. S'hi projectaran pel·lícules com *Il vangelo secondo Matteo* (1964), de Pier Paolo Pasolini; *Sacrificio* (1986), d'Andrei Tarkovski; *Delictes i faltes* (1989), de Woody Allen, i *Azul* (1993), de Krzysztof Kieslowski. Les quatre ponències aniran a càrrec de Francesc Vilallonga, Francesc Torralba, Jaume Radigales, tots tres professors de la Universitat Ramon Llull, i Anna Venancio, professora de l'Escola de Documentació dels Estudis Universitaris de Vic.

Qüestions de Vida Cristiana és una revista de pensament religiós, editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Tracta, de manera monogràfica, temes que preocupen l'ésser humà d'avui des

d'un punt de vista teològic, filosòfic, antropològic, artístic, literari, etc. Vol ser un fòrum de diàleg i de debat obert amb la cultura, la societat, la ciència i la religió. Les ponències de les Jornades de Cinema i Transcendència sortiran publicades en un proper volum de la revista.

El cinema, com a obra d'art dinàmica, extreu el seu llenguatge de les fibres més profundes i vitals de l'experiència humana. Per això expressa sovint a través de les imatges i de la trama narrativa dimensions del transcendent. Entendre un film reclama sempre una lectura seriosa dels seus simbolismes per captar-ne bé el contingut, que si és profund és perenne. En aquest àmbit d'aprofundiment de l'obra d'art cinematogràfica se situen aquestes jornades de cinema a Montserrat. Per a més informació: tel. 938 777 701 i fax 938 777 724. (C.C.)

XVII Premi Mn. Narcís Sagner

VALLGORGUINA.— L'Associació Cultural Vallgorguina ha convocat el XVII Premi Mn. Narcís Sagner. S'estructura en dos àmbits: poesia i difusió del patrimoni sociocultural de Vallgorguina o del parc Montnegre-Corredor. El termini de lliurament dels treballs és el 31 de maig del 2001. Per a més informació: Ajuntament de Vallgorguina, tel. 938 679 125 i Sr. Jaume Mora, tel. 938 679 162. (C.C.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Les esglésies de Sant Pere de Terrassa, un patrimoni emblemàtic de fe i art

■ El 1994 es va iniciar un projecte per a la integració urbana d'aquest conjunt monumental

TERRASSA.— El conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa constitueix un element excepcional del patrimoni històric i artístic català. Els tres edificis —Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria, i el ric patrimoni arqueològic que contenen— abasten un període cronològic ininterromput des de l'època ibèrica fins ara, i se'n destaquen l'arquitectura i els elements artístics medievals.

El substrat arqueològic permet suposar l'existència en aquesta zona d'uns primers pobladors ibèrics. La primera construcció romana a l'indret ens ve testimoniada sobretot per dos pedestals epigràfics encastats al creuer de Santa Maria, on s'esmenta el nom d'un municipi, *municipium flavium Egara*, datat l'any 139.

Amb els primers focus de cristianització del Vallès al final del baix imperi, i sobretot a mitjan segle I, quan Nundinari, bisbe de Barcelona, va separar de la seva diòcesi la part més occidental, creant així el bisbat d'Egara, trobem per primera vegada un aflorament important del conjunt de caire religiós, inclòs en l'aparell d'administració visigòtic. Fins al segle VIII Egara constitueix un bisbat independent, amb bisbes propis i amb la celebració el 13 de gener de l'any 615 d'un concili provincial. A partir del segle VIII, en el període de les invasions musulmanes, es perd tota notícia d'aquest centre episcopal.

Alguns elements fan pensar en una revifalla del conjunt en època carolíngia, però no és fins a l'època romànica (segle XI), en què es constata clarament una revifalla arquitectònica. L'església de Santa Maria va ser convertida en priorat de canonges, mentre que l'església de Sant Pere continuava complint la funció de parroquialitat de la vila de Terrassa. El conjunt en època moderna s'inclou dins de la universitat forana de Terrassa. Actualment són la parròquia del barri de Sant Pere.

Paradigma de l'evolució arquitectònica

Les esglésies de Terrassa representen una fita fonamental en la història de l'art del nostre país. Són un exemple paradigmàtic de l'evolució de l'arquitectura des del període baix imperial romà fins al romànic. Es tracta, però, d'un conjunt

Foto: (Tovisa - J. Todó) Fundació Enciclopèdia Catalana

atípic que ha generat que la historiografia discrepés en les seues intencions de definició estilística i cronològica. Des del segle XIX els més destacats investigadors del país i de fora han exposat les seves teories i criteris. El 1991 es va celebrar un simposi internacional on es va establir un estat de la qüestió, com a punt de sortida científic per al futur de la investigació.

El 1994 es va iniciar el projecte per al desenvolupament cultural i la integració urbana del conjunt monumental, on es lligava per primera vegada la relació del monument amb el seu entorn i la ciutat, i a l'inrevés. D'aquest projecte, en què van participar el bisbat de Barcelona, la parròquia de Sant Pere de Terrassa, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Terrassa, se'n deriven el Pla Especial del conjunt monumental i el seu entorn i el Pla Director.

Per al desenvolupament d'aquest últim s'ha signat un conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Terrassa, el

bisbat de Barcelona i la parròquia de Sant Pere. Aquest document és el que dona les directrius a les actuacions al monument, on es delimita el seu àmbit d'actuació, s'estudien les etapes historicoconstructives de l'establiment i de la seva articulació territorial i urbana, s'analitza l'estat actual i es fan les propostes d'actuació que, en el període de cinc anys, presentaran de la forma més adequada el conjunt monumental tant des del punt de vista litúrgic com cultural per a la societat del segle XXI.

Avui dia s'ha iniciat un treball profund que, ordenant totes les aportacions bibliogràfiques, documentals, restauradores i arqueològiques i tenint com a element fonamental l'arqueologia, de segur que donarà llum a la incògnita més important de l'art medieval a Catalunya.

Domènec Ferran i Gómez
Director del Museu de Terrassa

Vista aèria del conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa.

Retable dels sants Abdó i Senén, obra de Jaume Huguet.

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Jo havia treballat...

Jo havia treballat, ja fa anys, amb un cap de cuina carregat de manies. Estava força gras i cada matí, en dejú, es bevia un gran got d'aigua molt calenta, tot dient que fonia els greixos del cos. També practicava la gimnàstica ocular dient que, així, no necessitaria mai ulleres. Avui he vist, fullejant una revista, que si piquem dos grans d'all en un morter, juntament amb suc de llimona i dues cullerades d'oli, s'aconsegueix un miraculós anticalvície, i arriba a convertir el cabell en una massa més espessa que els herbots que creixen als marges. I, mireu quina casualitat, el senyor Pelai, que així es deia, també practica aquest mètode.

Recordo que en un altre lloc on vaig treballar i mentre s'acariciava el bigoti, Salvador Dalí em mirava amb uns ulls grans i una expressió lúcida mentre m'ensenyava, amb la seva peculiar manera de ser, l'espina intacta d'un gran peix cuinat amb verdures a la Gelé que un pescador m'havia lliurat un parell d'hores abans perquè el cuinés, previ encàrrec de l'excèntric pintor. Tot un privilegi, per a mi, cuinar per a Dalí.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

Els textos hagiogràfics, expressió d'una necessitat espiritual

PAMPLONA.— L'hagiografia és la història de les vides dels sants. Les fonts hagiogràfiques, sovint menyspreades o oblidades pels historiadors, ajuden a comprendre l'estructura mental dels nostres avant-passats. A aquesta conclusió ha arribat Àngeles García de la Borbolla, professora de la Universitat de Navarra. Amb la seva tesi doctoral, dirigida per Martín Aurell, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Poitiers (França), Àngeles García de la Borbolla va obtenir la màxima qualificació, excel·lent *cum laude*.

Segons la professora, «al llarg de la història, les fonts hagiogràfiques, el subjecte i objecte de les quals és el sant, han aconseguit transformar unes existències efímeres en "fragments d'eternitat". Alhora, es poden considerar testimonis d'idees, creences i mentalitats d'una època determinada. Per exemple, gràcies a elles entenem l'actitud dels homes de l'edat mitjana davant de la seva existència, la seva salvació eterna i Déu». (C.C.)

Cristians i rebels

■ S'ha publicat un nou llibre sobre la història de l'obrerisme catòlic

BARCELONA.— El dimecres 14 de febrer al Centre d'Estudis Pastoral es va presentar el llibre *Cristians i rebels: Història de l'HOAC a Catalunya durant el franquisme (1946-1975)*, del Dr. Emili Ferrando Puig, doctor en Història i militant de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica). A l'acte de presentació, a més de l'autor, hi van intervenir el Dr. Joan Bada, la Sra. Francina Sans, presidenta de la GOAC, i Mons. Joan Carrera.

Aquest llibre pretén «omplir el buit historiogràfic actual sobre la GOAC i, en general, sobre l'obrerisme catòlic dels nostres temps». Amb aquestes paraules el Dr. Emili Ferrando justificava el motiu que l'ha dut a investigar la incidència d'aquest moviment a Catalunya durant el franquisme. L'autor, però, va matisar que no es tracta d'una mirada nostàlgica del passat, sinó d'un estímul per reprendre ara i aquí el compromís envers Crist i envers l'obrerisme. És a dir, el llibre s'orienta primordialment a l'evangelització.

Mn. Bada, director de la tesi doctoral de l'autor, de la qual el llibre n'és una part, va iniciar l'acte de presentació. Va destacar la dedicació i l'esforç del Dr. Emili en la seva investigació, i la superació de la dificultat, de cara a l'objectivitat

històrica, que suposa per a un militant fer l'estudi del seu moviment. Va subratllar que el veritable paper de l'Església durant el franquisme «s'entén molt més des del món obrer» i que el llibre pot servir per ajudar a reubicar l'Església en la nostra societat.

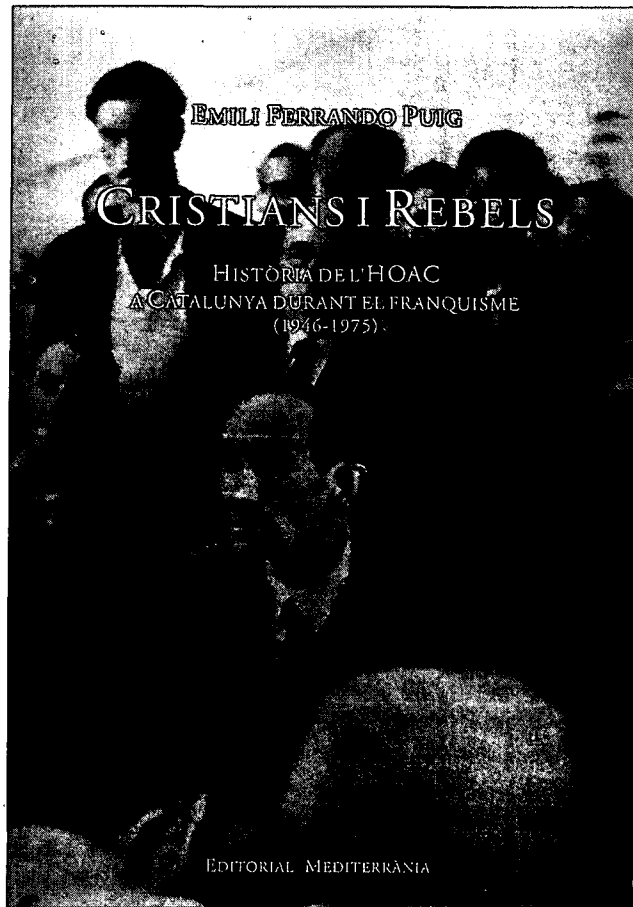
La Sra. Francina Sans, presidenta de la GOAC a Catalunya, va aplaudir el títol del llibre, atès que «no es pot ser cristià sense ser rebel, sense anar a contracorrent» i va posar de manifest la vigència de l'ideari de la GOAC, que va resumir en ser fidel a Crist i fidel a la classe obrera.

El Dr. Emili va agrair el testimoni i l'ajut de tants militants i de tants amics i familiars. No va voler-se atribuir cap mèrit, excepte un: el de les moltes hores de treball, ja que a la GOAC havia après que «tot comporta el seu treball, fins i tot les coses petites reclamen el seu treball i que sense treball no s'arriba enlloc». Va declarar que senzillament

volia amb aquest llibre «treure obstacles perquè algú es pugui apropar a Crist i a l'Església».

Finalment, el bisbe Carrera va lloar l'aportació de la GOAC a l'Església i al món obrer i en va accentuar l'intent de crear «una escola d'espiritualitat nova i haver volgut fer una cultura pròpia a partir de la cultura obrera».

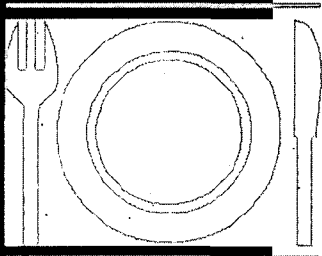
Toni Matons

Portada del llibre.

INGREDIENTS:

pebre en gra
tres fulles de llorer
fulles d'api
peix
sal

PREPARACIÓ:

Per fer aquest plat tan exquisit és necessari seguir aquest procediment: en un morter piqueu-hi una culleradeta de pebre en gra, tres fulles seques de llorer i finalment una culleradeta de fulles d'api, també seques.

Si es vol, es pot guardar aquesta combinació dins de pots de vidre tancats hermèticament, per tal que la mescla conservi tot l'aroma. És més, si s'escalfa, quan s'elabora aquest preparat se'n pot fer força quantitat, sempre amb la mateixa proporció. D'aquesta manera tindrem la combinació per a ocasions posteriors. Un secret: fins i tot serà millor, perquè un cop reposat dins els pots de vidre, encara resulta més bo.

Un cop tenim la mescla preparada ja podem anar cap al peix. Abans de rostir-lo o engrael·lar-lo, netegeu-lo adequadament, tal·leu-lo a rodanxes i seguidament afegiu-hi sal. Un cop tenim el peix a punt i, sense passar-nos, hi abocarem una mica —només una miqueta— del preparat per sobre. El plat és a punt de servir. Proveu-ho!

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Una joia de la dansa clàssica

TERRASSA.— El proper 18 de març del 2001, a les 18.00, tindrà lloc al Centre Cultural de Caixa Terrassa l'actuació de la companyia del Ballet Clàssic de Sant Petersburg, sota la direcció de V. Korlkov.

Posarà en escena *La bella dorment*, un ballet en tres actes amb música de P. I. Txai·kovski, llibret de M. Petipa i I. Vsevolozhsky, basat en el conte de Charles Perrault. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Els Papes i els Anys Sants: Joan Pau II

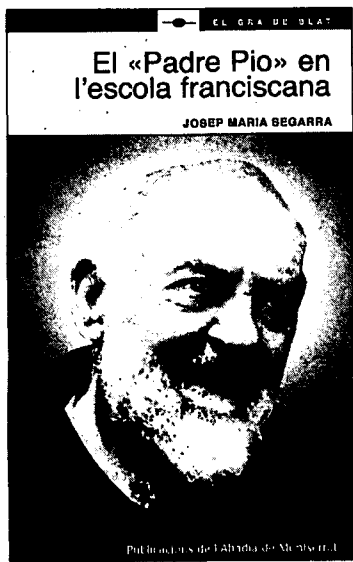

Aquest és l'últim segell d'aquesta sèrie filatèlica. Károl Wojtyła va néixer el 18 de maig del 1920 a Wadowice, un poble del sud de Polònia. A causa de la guerra va haver de deixar els estudis. En la clandestinitat es va fer seminarista i l'1 de novembre del 1946 va ser ordenat sacerdot. El 1958 fou nomenat auxiliar de l'arxidiòcesi de Cracòvia i el 1964 se'n va convertir en el titular. Tres anys més tard Pau VI el va crear cardenal. El 16 d'octubre del 1978 va ser elegit Sant Pare i va triar el nom de Joan Pau II, en memòria dels papes Pau VI i Joan Pau I. El 13 de maig del 1981 va patir un greu atemptat. Joan Pau II va promulgar el 1983 un Any Sant extraordinari, sota el signe de la renovació. El crític jubilar va ser: «Obriu les portes al Redemptor.» L'any passat es va celebrar l'Any Jubilar, que es va encetar el 25 de desembre del 1999 amb l'obertura de la Porta Santa i es va clausurar el 6 de gener del 2001, dia de l'Epifania.

LLIBRES

Un gran servent de Déu

El pare Pio de Pietrelcina, italià i religiós caputxí, és el servent de Déu més popular del segle xx. Als seus funerals van assistir-hi més de cent mil persones i en la seva beatificació, que va tenir lloc el 2 de maig del 1999, la plaça de Sant Pere de Roma va resultar insuficient per acollir el mig milió de fidels que van arribar d'arreu del món. Va ser venerat ja en vida com a sant per milers de persones que acudien a ell per escoltar la seva veu i els seus consells, i per rebre el sagrament del perdó. Cardenals, bisbes i capellans es disputaven l'honor d'ajudar-lo en les seves misses, malgrat que per a altres prelatos del Vaticà va ser un incomprens. El P. Josep M. Segarra ha escrit una suggestiva vida del pare Pio. Després d'un esbós biogràfic, l'autor hi exposa els trets més rellevants de l'espiritualitat del nou beat. També recull unes exhortacions i textos del mateix biografiat i acaba mostrant els moments més significatius de la seva vida. (Francesc Gamissans)

Josep Maria Segarra, *El «padre Pio» en l'escola franciscana*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, Barcelona 2000, 85 pàg.

Per una educació en la tolerància

És la tolerància una virtut? El cristianisme pot ser tolerant? A aquestes preguntes i al que amaguen darrere mira de respondre aquest llibre de Benoît Lobet, un jove teòleg moralista. És una qüestió urgent: en molts àmbits s'acusa avui les religions de fanatisme o intolerància, i no sempre es tracta d'acusacions infundades. A la societat pluralista en la qual vivim és de vital importància que els cristians reflexionem sobre la nostra manera d'actuar en el passat i la nostra actitud avui dia sobre les idees que hem expressat i expressem i sobre com ens veuen els que no són cristians. D'això depèn tant la possibilitat de diàleg amb aquests com la promoció comuna de la justícia i de la veritat. Està en joc, en definitiva, el futur de la societat occidental i la credibilitat dels seus valors espirituals. (C.C.)

Benoît Lobet, *La «verdad» ¿puede ser tolerante?* Editorial Ciudad Nueva, Madrid 1999, 116 pàg.

Manual de saviesa cristiana

Aquest llibre ha nascut de la llarga experiència contemplativa del seu autor, el sacerdot secular José Sánchez Ramos, així com de la seva intensa tasca d'acompanyament espiritual a persones i grups de molt variada índole durant molts anys. Conjuma la inesgotable veta de la mística de sant Joan de la Creu amb el carisma del germà Charles de Foucauld, i ens condueix a redescobrir la fragància de l'Evangeli de Jesús, i amb ell la urgència d'un cristianisme encarnat i testimonial en el cor del nostre món. Es tracta d'un manual de saviesa cristiana. «Pepe Sánchez Ramos no és un escriptor que compongui els textos a base de fitxes bibliogràfiques acumulades, ni utilitzant la facilitat de la seva erudició acadèmica. En ell, l'escriptura sempre ha estat —i això ho podrà comprovar el lector— emanació natural de la seva ànima amarada de l'experiència de fe en el seguiment de Jesús», escriu Antonio López Baza en la introducció. (C.C.)

José Sánchez Ramos, *Contemplación y presencia. Testigos en el corazón del mundo*. Editorial Narcea, Madrid 2000, 252 pàg.

Devoció a la Mare de Déu

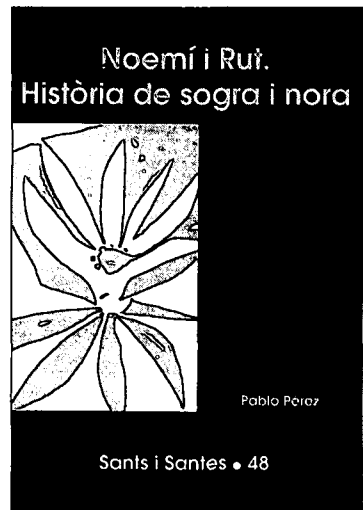
Aquest volum conté les devocions marianes més populars. Vol respondre a les paraules del Catecisme de l'Església catòlica: «El sentit religiós del poble cristià sempre ha trobat la seva expressió en formes variades de pietat que envolten la vida sacramental de l'Església, com la veneració de les relíquies, les visites als santuaris, els pelegrinatges, les processons, el viacrucis, les danses religioses, el rosari, les medalles, etc.» (número 1.674). Abans de cada devoció hi ha una breu introducció en forma d'història, comentari o exemples. De vegades també hi consten les indulgències que l'Església ha concedit a la corresponent pràctica de pietat. La mare Teresa de Calcuta deia: «Perquè és Mare, jo no he tingut mai cap dificultat a parlar amb Maria i a sentir-me molt a prop d'Ella.» (C.C.)

Joan Marqués i Suriñach, *Devocions marianes*. Editorial Albada, Col·lecció Papers d'Espiritualitat, Barcelona 1998, 91 pàg.

Un al·legat contra la intolerància

La història de Noemí (significa «la meua dolçor», «la meua gràcia») i Rut («l'amiga», «la que acompanya») conté ensenyaments i valors permanents que superen el temps. Aquest relat de lleialtat familiar, en el marc d'una societat jueva exclusivista i amb una legislació rigorosa, constitueix un al·legat contra tot tipus de racisme i intoleràncies. La seva lectura ens transmet un profund i deliciós sabor universalista en el qual es posen de manifest importants valors humans, com la bondat, l'amistat, l'honestat, la tendresa i la capacitat de renúncia. En la història de Noemí i Rut hi és reflectida l'espiritualitat més autèntica del poble d'Israel, de l'Antic Testament. També pot ser vista com una magnífica expressió de pregària. (C.C.)

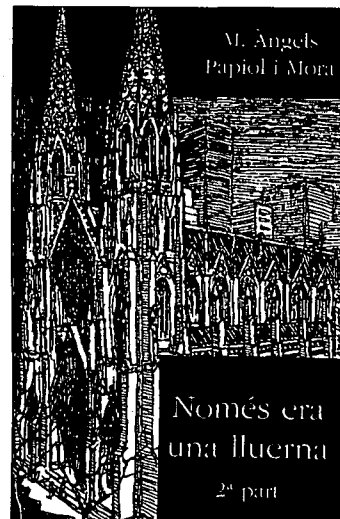

Pablo Pérez, *Noemí i Rut. Història de sogra i nora*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Sants i Santes, Barcelona 2000, 20 pàg.

Emocionant despertar espiritual

M. Àngels Papiol escriu en el pròleg que després d'acabar la segona part de la novel·la *Només era una lluernia* va sentir «un gran goig a la meua ànima. A la fi ha de triomfar el Bé, i sobretot la Font de tota Bondat que és Déu». La protagonista es diu Pat, una jove que ha estat durant quatre mesos a Europa. Al seu retorn a Nova York, la seva amiga Margaret li comenta que hi ha un nou professor d'Història, Paul Lemonde. Des del primer dia que el professor Lemonde va parlar als seus alumnes del carrer número 100, Pat va sentir una enorme curiositat per conèixer el barri de Harlem on es troba emplaçada. Recordava les recomanacions del seu pare, però totes aquestes circumstàncies en lloc d'atemorir-la incitaven en ella el desig d'aventura. A Harlem va conèixer persones caritatives que van marcar la seva vida. Allà va tenir lloc el despertar espiritual de Pat. (C.C.)

M. Àngels Papiol i Mora, *Només era una lluernia* (2a part). Editorial Esin, Barcelona 2000, 72 pàg.

El llibre de la setmana

Creure és comprometre's...

L'antologia que acaba de publicar Mensajero, de la mà de María Luisa Brey, no és una antologia qualsevol. No és gens fàcil acostar-se a un grup de creients, perquè ens parlin sincerament de la seva fe, en el seu contingut i en les seves conseqüències, en l'ambient d'indiferència religiosa col·lectiva que envaïx la nostra cultura i el nostre pensament. Repeteixo, no és gens fàcil, perquè hi ha una mena de por al descrèdit i a la ironia, per part dels que sistemàticament necessiten repetir els llocs comuns del desprestigi de la creença.

Però, cal atrevir-se, i donar una visió seriosa de la vivència cristiana per part dels homes i de les dones que ocupen un lloc destacat en la nostra societat. I no com a fruit d'una dialèctica apologetica, sinó com l'expressió normal del pensament que s'ocupa de la Transcendència i de totes les conseqüències en la vida dels homes d'avui.

L'espectre de reflexions és ampli. María Luisa Brey ha parlat sobretot amb teòlegs, amb pensadors i amb gent de gran nivell cultural. I les seves respostes

María Luisa BREY,
La Iglesia del siglo xx. Nombres, hechos, libros.
Mensajero, Bilbao 2000, 312 pàg.

són molt profitoses, perquè van a les arrels més profundes de la seva preocupació, i de les motivacions de la seva actitud compromesa com a conseqüència de la seva adhesió a la dimensió sobrenatural de l'home, des de la realitat concreta de l'avui de cada dia.

Calia la presentació d'aquest conjunt d'entrevistes, on es parla amb una gran seriositat i amb un gran respecte del que representa el fet de creure. No hi ha gens ni mica de superficialitat ni cap ombra de frivolitat en aquestes respostes del teòleg, del filòsof, del literat, de l'economista... Catorze protagonistes de la vida es-

panyola dels últims temps, alguns ben coneguts per la seva aportació personal a la vida col·lectiva del país des de llocs oficials, i d'altres seriosament lliurats al pensament o a la inserció social.

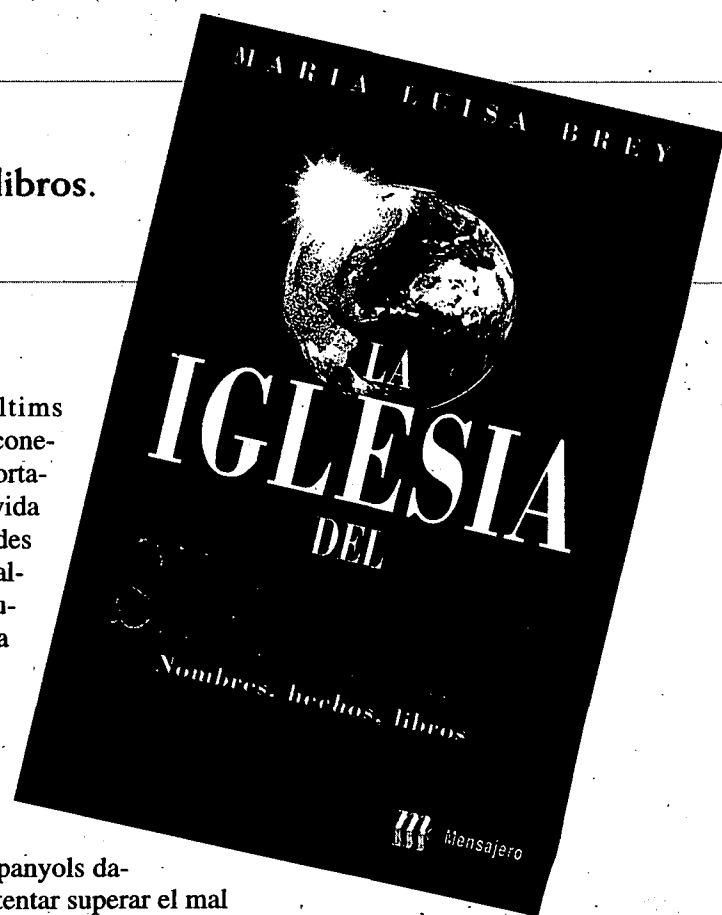
Pensem que aquest llibre el podríem col·locar al costat d'altres que ens parlen de la reacció de molts espanyols davant de Déu, per intentar superar el mal efecte que deixen moltes afirmacions precipitades i sorprenentment superficials.

Però, a més, en aquestes entrevistes, totes molt importants, deixen entreveure la lluita personal profunda de cadascun dels protagonistes, que han volgut donar una dimensió d'autenticitat i de compromís al fet de la seva fe. Estils de vida sustentats en una reflexió madura, adulta, fonamentada a més en el Crist cercat a través d'un treball intel·lectual molt

seriós o en un contacte a vegades sagnant amb la realitat del pobre, del marginat i del menyspreat per tothom.

És un volum excel·lent, on cadascun dels catorze capítols és un impuls a creure i a comprometre's, perquè els que han parlat amb sinceritat conviden a fer dels nostres itineraris humans un testimoni de fe en Jesucrist en l'Església del segle XXI.

Cristóbal Sàrrias

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 6.240 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

La sardana i la dansa

Sa Majestat, l'aplec

Potser el tractament no sigui prou correcte, però sí que ho és si amb ell volem indicar la primacia de l'aplec en l'àmbit sardanista. És l'activitat més multitudinària que podem trobar cada setmana, gairebé tot l'any, amb tres o més convocatòries setmanals.

Per donar realitat a la nostra exposició i centrant-nos només en els aplecs de les comarques barcelonines, direm que el calendari publicat enguany reuneix un total de 70 aplecs, que es van iniciar pel febrer a Navarres i acabaran a Barcelona, al desembre, amb l'aplec nadalenc.

A part fem menció de la continuïtat d'aquestes celebracions. Cardedeu aquest any celebrarà l'aplec número 50; Santa Perpètua de Mogoda, el número 65; i Calella, el 74.

Però, no tan sols hem de valorar aques-

tes xifres de continuïtat, també hem de celebrar les poblacions que s'adhereixen a aquesta mena de festa sardanista i anuncien el seu primer aplec. Enguany hi ha tres localitats, Vic, que el dia 13 de maig convocarà el primer aplec de còbles de la comarca; Sant Sadurn d'Anoia, que celebrarà el primer aplec el dia 14 de juliol, i Sant Pere de Ribes, que anunciarà el seu primer aplec nocturn, independent del que celebren actualment el dia 27 de juliol.

Si a aquestes dades afegim el moviment d'aplec que presenten les comarques gironines, les lleidatanes i les tarraconines queda ben entès el sentit de preponderància que amb el títular hem volgut adjudicar als aplecs de sardanes.

Josep Ventura

Pastoral catequètica: catequesi d'adults (V)

De l'acció missionera a la catequesi

Acció MISSIONERA

Primer, desitjo agrair-vos una altra vegada els vostres correus electrònics. Gràcies per la vostra col·laboració i per oferir-me els vostres testimonis per publicar a la nostra secció de pastoral. Avui també en publicarem uns quants.

El tema de l'acció missionera el podem situar en el desvetllar del procés de la fe. Ho centrem en el món del no creients: ateus, agnòstics, indiferents... Aquests són els destinataris:

1. Els que se situen contra l'existència de Déu (ateus).
2. Els que se situen contra la possibilitat d'autenticar l'existència de Déu (agnòstics).
3. Els que encara que hagin estat batejats, i rebut una formació religiosa, viuen com si Déu no existís (indiferents).
4. Els que no han sentit mai parlar de Déu i no tenen cap formació religiosa.

En efecte, ens trobem davant de l'acció típicament evangelitzadora. Es tracta d'iniciar una nova comunitat cristiana, amb nous deixebles de Jesús, adults en edat, però no en canvi en el camí de la fe.

Aquesta acció missionera neix de la manera de viure l'Església l'Evangeli: testimoniatge i vivència de la persona de Jesús de Natzaret, que ha baixat a les nostres vides. Es tracta, doncs, de l'anunci

Suscitar l'interès i la simpatia per la figura de Crist en l'adult no creient pot desvetllar el procés de la fe.

explícit de l'Evangeli, de donar a conèixer el mateix Jesús.

Per això, hem de tenir en compte dos factors essencials:

1. Es tracta de suscitar l'interès i la simpatia per la figura de Crist vers l'adult no creient, probablement amb molts més prejudicis vers la seva Persona que qualsevol jove.
2. Es tracta d'una precathequesi. A partir de l'interrogant sobre la figura de Crist, s'intenta aconseguir, per mitjà de la pregària i la gràcia, que l'adult no creient abraçi el camí autèntic de la felicitat: el de la fe cristiana.

El primer anunci que el cristià fa al no creient és el de l'existència de Crist al món, acompanyat de signes que donen testimoni d'aquest missatge. Es tracta de donar testimoni a l'adult d'una forma de vida marcada pels valors de l'Evangeli, les benaurances...

Tots els creients som responsables a l'hora d'emetre aquest primer anunci. No poden només fer-se'n càrrec els capellans, religiosos i religioses. És fonamental la col·laboració de tot el laïcat.

Acció CATEQUÈTICA

Ens trobem en l'etapa següent. És la que s'encarrega de conduir la fe fins a la seva maduresa, als adults que han optat voluntàriament per l'Evangeli. Iniciats en la vida cristiana, cerquen aprofundir-hi.

És l'etapa per la qual tot cristià, jove o adult, ha de passar. La catequesi, on s'explica el contingut de la fe cristiana, suscita i fa madurar la fe de cadascú. Sense catequesi permanent no hi ha adob que doni vitamines a l'arbre de la nostra fe, i per tant, morirà desnudit.

Per això, avui més que mai aquesta catequesi té dues funcions bàsiques:

1. La recerca dels valors de l'Evangeli i de la figura de Crist, per aconseguir l'adhesió total a l'Evangeli.
2. Que la conversió inicial produïda en l'adult, vagi madurant, fins a aconseguir la conversió adulta de la fe.

Però aquesta catequesi d'adults és impossible si no es fa sobre la base d'una evangelització missionera profunda i autèntica. Si a la comunitat cristiana no hi ha interès per evangelitzar, la catequesi esdevé un club social o un passatemps, destinat al fracàs.

En el proper article veurem el tema de l'autèntica acció pastoral de cara a l'adult.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista, (stein@mixmail.com)

Testimonis:

ALBERTO DOMINGO HERNÁNDEZ
36 ANYS, PARE DE FAMÍLIA

A les trobades d'adults de la meua parròquia, miro de donar testimoni del que Crist significa per a mi i com m'ajuden els altres a retrobar-lo dia a dia. No és fàcil compaginar la meua feina i el meu temps amb la catequesi d'adults, però continuo fent xerrades i temes per continuar formant els membres del meu grup, quan em toca. He descobert que cada adult pot aportar molt, i el que aporta és necessari per continuar evangelitzant, cadascú des de la seva parròquia, vida familiar i feina.

JOSEFA DÍAZ LÓPEZ
48 ANYS, FUNCIONÀRIA

Gràcies al grup de matrimonis no he perdut la fe que vaig rebre quan era petita i que vaig anar construint durant la meua joventut. El meu marit i jo assistim amb assiduitat a les xerrades que fan per a adults a la parròquia, i al grup de matrimonis. Ens ajuda a comprendre'ns millor, a acceptar les vicissituds de cada dia, cercant solucions als nostres problemes, des d'una òptica cristiana, com diu Joan Manuel Gutiérrez als seus articles de *Catalunya Cristiana*. El més important a la catequesi no és tant allò que pots aprendre intel·lectualment com allò que pots aprendre testimonialment, que ens ajudi a créixer a la nostra vida cristiana.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Sense catequesi no hi ha adob que doni vitamines a l'arbre de la nostra fe.

Augmenten les aplicacions del làser

Quan es va inventar la *light amplification by stimulated emission of radiation*, o sigui el làser (amplificació de la llum per mitjà de l'emissió estimulada de radiació) algú va dir que s'acabava de trobar una solució abans de tenir el problema. I és que, de moment, no se li veia que tingués aplicació per resoldre cap necessitat de la tècnica; només una curiositat científica i prou. Però cercant problemes dels quals en fos la solució els tècnics n'han anat trobant cada vegada més. La llista és llarguíssima: talls de metalls per a soldadures, holografia, transformació de la llum en paraules per a transmissió ràpida (gràcies al làser es pot transmetre en 6 segons un text d'unes 3.000 pàgines), defensa contra míssils, amidament de distàncies astronòmiques (un mirall deixat per Neil Armstrong a la Lluna, en la missió Apollo XII, va permetre calcular per làser la distància del nostre satèl·lit natural amb un error inferior al decímetre), lectura del codi de barres en els comerços, reproducció de discs compactes, aplicacions a la cirurgia... (no ho podem de dir tot!). Però tot això encara s'ha anat millorant. La novetat científica que volem explicar avui és la del làser de pulsacions ultracurtes, de només pocs femtosegons de durada.

Que sabeu què és un femtosegon? Costa d'imaginar. És un milbilionèsim de

Theodore Maiman, constructor del primer làser el 1960.

segon (10^{-15}). Aquesta durada és tan curta que hom no se'n pot fer càrrec. És respecte del segon el que és un segon respecte de 32 milions d'anys. O, si voleu, és el temps que triga la llum, que va a uns 300.000 km per segon, per recórrer un terç de mil·límetre. Doncs bé, els tècnics han aconseguit pulsacions de làser de durada inferior als 10 femtosegons. Una de les aplicacions més interessants ha estat per a la cirurgia ocular. Fins ara per aixecar la capa superficial de l'estroma que recobreix la còrnia es feia servir el mètode LASIK (queratomileusi *in situ* per làser). Aquesta operació ara es podrà fer més regular i precisa si el làser és d'impulsos ultracurts. Aquests esclats tan curtíssims tenen una potència descomunal, de milions de watts, però l'energia és transferida amb tanta rapidesa que la calor de l'impacte del làser no té temps d'afectar les zones del voltant, de manera que es poden garantir uns resultats òptims. Els que s'hagin d'operar dels ulls es poden alegrar de la millora. Però no cal dir que, a més d'aquestes operacions oculars, el làser ultracurt tindrà (i ja comença a tenir) moltes altres aplicacions. Per a la majoria de cirurgies, per a la indústria, per a la física... Esperem, doncs, que aquesta tècnica proporcioni més seguretat a les utilitzacions d'aquest gran invent que va ser el làser.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

60 Felix Klein i el Programa d'Erlangen

Encara hem de continuar a Alemanya. El contemporani alemany de Cantor que ens ocuparà aquest capítol creiem que es mereix la nostra atenció. La sistematització que va fer de la geometria ha passat a la història. El seu nom es troba als llibres de text dels estudiants de matemàtiques en un lloc ben destacat. Curiosament no va ser fruit d'una vocació matemàtica clara. La dedicació que Klein hi tingué va ser causada per un conjunt de circumstàncies més aviat externes. S'hi va trobar i s'hi va adequar. És interessant conèixer com va anar la cosa:

Deixeble i ajudant de Plücker

En la selecció que fem en aquestes pàgines dels matemàtics famosos no hem fet esment del catedràtic de Bonn, Julius Plücker (1801-1868), encara que potser algú ens podria dir que també s'ho mereixia. Va ser un físic i matemàtic que deixà una obra no menyspreable. A més de bon físic (va estudiar als gasos enrarits i els raigs catòdics, entre altres coses), es pot dir que fou el primer especialista en geometria analítica de la seva època (ben conegudes que són dels estudiants les coordenades *plückerianes* de la recta). Però potser encara hi ha un mèrit més notable a la seva vida: haver descobert Klein i haver-lo orientat cap a la ciència de la geometria.

Christian Felix Klein (1849-1925) va néixer a Düsseldorf. Després dels estudis elementals, als 9 anys ingressava a l'Institut d'Humanitats de la seva ciutat natal. Hi cursà durant vuit anys el Batxillerat que s'hi donava, que no era pas de ciències i, per això, no hi pogué aprendre gaires matemàtiques. En acabat anà a la universitat de Bonn amb la intenció d'estudiar-hi ciències naturals. Començà amb estudis de botà-

nica. Però com que també hagué de cursar coneixements de matemàtiques i física i ell era bon estudiant en tot, a la classe de física el professor Plücker el trià per a ajudant encarregat de preparar les pràctiques de laboratori, i es creà entre ells una certa amistat. Plücker també el féu participant dels seus treballs matemàtics sobre *geometria de línies* (així es deia), cosa que entusiasma l'estudiant. El 1868 Plücker moria inesperadament als 67 anys i deixava incompleta la seva *Nova Geometria de l'Espai* i la universitat de Bonn encarregà a Klein, que tenia 19 anys, que es fes ell càrrec de l'edició després de completar el que hi fes falta.

El nostre estudiant es graduava aquell mateix any en l'especialitat de Filosofia (amb un treball que era d'índole matemàtica) i es veié obligat a aprofundir en els seus coneixements de geometria per poder portar a cap l'obra encomanada. I anà a cercar ajut. Primer a Göttingen, on consultà el ja cèlebre professor Alfred Clebsch (1833-1872) fundador dels *Mathematische Annalen*, que el rebé molt bé i li féu suggeriments importants i després a Berlín, on obtingué la col·laboració de l'austríac Otto Stolz (1842-1905) i del noruec Sophus Lie (1842-1899). El primer l'informà sobre les geometries no euclídiades i el segon l'introduí en l'estudi dels grups. Amb Lie se n'anà a París el 1870 i estudiaren junts el llibre que acabava de publicar Camille Jordan (1838-1922), *Traité des substitutions et des équations algébriques*, en el qual es veia com era d'important i fecund el concepte de grup.

No cal dir que tot això fa que Klein es decideixi a dedicar-se ara a les matemàtiques, si bé tampoc no vol deixar de banda la física. Havent tornat a Göttingen es presenta a oposicions de professor docent a primers del 1871 que guanya amb una

dissertació sobre models de superfícies complexes. I comença a donar classes i publicar treballs. El primer que publica a *Mathematische Annalen* és *Sobre la geometria dita no euclídia* i el seu nom ja sona en la comunitat científica europea. I segueixen altres treballs.

Acreditat ja com a bon matemàtic, el 1872, és nomenat, a instàncies de Clebsch, catedràtic numerari de matemàtiques a la universitat d'Erlangen. Havia de presentar-hi simplement un text programàtic del que tingués previst d'ensenyar-hi i explicar-ho en un discurs d'ingrés.

El famós Programa d'Erlangen

I Klein s'hi va lluir. Amb un títol més aviat modest, *Consideracions comparatives sobre recents investigacions geomètriques*, presentava el conegudíssim *Programa d'Erlangen*, base de la moderna sistematització de tota la geometria.

La idea fonamental era classificar les diferents geometries segons les propietats que es mantenen invariants (en això comptava amb la teoria de Cayley) respecte d'un grup de transformacions. Per *grup*, ja ho sabem, s'entén un conjunt d'elements (que tant poden ser nombres com figures o transformacions o el que sigui) entre els quals s'ha definit una operació interna, amb element neutre, simètrica i associativa. Ara bé si definim *Geometria* com l'estudi de les propietats de les figures que es mantenen invariants en aplicar en elles un grup de transformacions, tindrem la *geometria euclídia* si les transformacions són els *moviments* (transformacions rígides), la *geometria afi* si les transformacions són les *afins* (ja estudiades per Möbius) i la *geometria projectiva* si són les que conserven la quaterna harmònica (dites també *projectives*). Però no tot s'acaba aquí. Les geometries no euclídiades també hi tenen lloc, i si anomenem *geometria hiperbòlica* la de Lobatchevskij, i el líptica la de Riemann, podem dir que la d'Euclides és la *parabòlica*. Carl Boyer dirà: «L'Erlanger Programm de Klein va ser un producte tan

clarament típic del segle XIX que no podria pas ser transferit, conservant el seu significat, a cap època anterior... La persistent influència del Programa d'Erlangen fins al dia d'avui pot veure's en gairebé totes les exposicions modernes de geometria elemental.»

Per molt famós que sigui el Programa d'Erlangen, no s'acabà aquí l'obra de Klein. El seu nom va unit també a problemes de topologia; és cèlebre la *botella de Klein*, d'una sola cara, com la banda de Möbius de què ja vam parlar. També va escriure una *Història del desenvolupament de la matemàtica al segle XIX*, que va publicar-se després de la seva mort.

El 1875 va acceptar un nomenament per a l'Escola Tècnica Superior de Munic i el 1880 el feren catedràtic numerari de geometria a la universitat de Leipzig. El 1882 cau malalt. Probablement víctima també d'un excés de treball. Aconsegueix refer-se però ha de restringir l'activitat. De totes maneres això no és obstacle perquè el 1886 sigui cridat a Göttingen, on professarà fins al 1913, any en què rebé la jubilació. Tenia 36 anys quan hi entrà de catedràtic i dels seus alumnes anteriors ja n'havien sortit quatre catedràtics numeraris, tres d'extraordinaris i sis de no titulars, a més de quinze col·laboradors a universitats estrangeres. Durant el temps de Göttingen dirigí quaranta-vuit tesis doctorals. Però encara tingué altres mèrits, com el d'haver exercit una labor molt eficaç per organitzar la ciència en diverses àrees, fer de director dels *Mathematische Annalen* una colla d'anys, portar la direcció d'una *Enciclopèdia de les Matemàtiques*, ser fundador d'una Comissió per a l'Ensenyament de les Matemàtiques, i altres fets que no cal mencionar.

El 1893 va anar en qualitat de comissari del Ministeri del Cultura de Prússia als Estats Units d'Amèrica.

Després de la jubilació que li concediren el 1913 encara va viure dotze anys, va ser en aquest període que va dedicar-se a escriure la història de la matemàtica del segle XIX. Va morir a Göttingen mateix el 1925.

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Dani Vilaró.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 21.15-22.00 *L'altra lluna* (reflexió d'actualitat). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Natàlia Torrent.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Barufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Roca.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.
 02.10 *Evangeli*

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Montse Girbau.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Úbeda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dissabte

21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Àlex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Diumenge

09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari, lectures i Evangeli del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 el Temps
 Agenda
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 13.15, 19.15 *Temps*
 14.00-14.15 *Inf. migdia*
 Recomanació
 20.00-20.15 *Inf. vespre*
 el Temps

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimarts

00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

09.00-09.30 *Una setmana més*
 Recomanació
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Jacinto Peraire, autor del llibre *La otra cara de la Iglesia*; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

Diumenge 4

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant)
 Realitzador: Javier Santamaria.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 26)
 «Los misterios del arte.» La ciutat de Segovia conserva una col·lecció de monuments religiosos sorprenent. Fa tres anys, la diòcesi va engegar un projecte per formar guies que expliquin als turistes el significat profund dels monuments.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Inmigrantes con derechos.» Els problemes que pateixen alguns immigrants per regularitzar la seva situació serveixen per abordar aquest tema amb el secretari general de Justícia i Pau.
 10.25 *Testimonio*
 «Madre de los pobres.» La maternitat de Maria es fa present en els moments de necessitat de Jesús, i per això en els dels homes, és a dir, en els pobres.
 10.30 *Santa Misa*
 Amb la participació de la Cor Parroquial de Taradell (Osona), sota la direcció de Santi Prat. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
 11.20 *Esglésies de Catalunya*
 Sèrie documental.

Dilluns 5

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 3

09.30 *Signes dels Temps*

«Viure al port de Tarragona.» Reportatge sobre els pescadors i els mariners estrangers que per diversos motius han de viure al port. Conversa amb els responsables de Stella Maris que s'encarreguen d'atendre aquestes persones.

Altres temes:

- Entrevista al bisbe emèrit de Chiapas, Samuel Ruiz.
- Presentació del document *Deu tesis sobre Euskadi*, de Cristianisme i Justícia.
- Conversa sobre la beatificació de Francesc Castelló i Aleu.
- Comentari de llibres amb Jaume Reixach.
- Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Presentat per Teresa Pou i dirigit per Francesc Rosaura.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 12.35 h de la tarda pel Canal TVC Sat.

Divendres 2

20.30 *Creure avui*: entrevista Fòrum Vida i Evangeli; presentacions, temps de reflexió i crèdits. Presenta: Stefi Leonardi. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

a partir de les 21.30, *Paraula i vida*; gloses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

a partir de les 22.00, *Aquí, tots*
 Magazin de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres

23.00 *Camí de vida*
 Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

Internet

• **AULA VIRTUAL BALMESIANA.**— Per Internet, www.balmesiana.org/avcur.htm, es pot accedir al curs *Creixer en la virtut, según santo Tomás*.

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos convida l'11 de març a participar en una trobada de reflexió-meditació-pregària. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

Barcelona

• **DIMECRES DE CENDRA.**— El 28 de febrer, a les 19.00, cant de vespres; a les 19.30, celebració de l'eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles, en la qual beneirà i imposarà la cendra. Lloc: catedral de Barcelona.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els dies 1, 8, 15, 22, 29 de març i 5 d'abril, de 19.00 a 21.00, els professors Antoni Comín i Josep Mària, professors de Filosofia Social a ESADE impartiran el seminari *La nova economia: viable, inhumana?* Els dies 5, 12, 19 de març, i 23 i 30 d'abril, de 19.30 a 21.30, els professors Jordi Cuadros (químic) i Benjamí Bastida (catedràtic d'Economia de la UB) dirigeixen el seminari *Economia i ecologia*. Els dies 8, 15, 22, 29 de març i 5 d'abril, Josep Vives, s.j., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya impartirà el seminari *En quin Déu creiem?* Més informació: c/ Roger de Llúria, 13, 1r - Barcelona, tel.

933 172 338, fax 933 171 094, a/e: espinal@redestb.es, Internet: www.fespinal.com

• **FE I CULTURA.**— El 2 de març la sessió començarà a les 19.30 amb una pregària a càrrec del cardenal Carles. Ponent: Mons. Manuel Ureña Pastor, bisbe de Cartagena, sobre *El problema de la comunió en la Iglesia católica hoy*. Col·legi Pare Manyanet, Trav. de les Corts, 331 - Barcelona

• **TIBIDABO.**— El 2 de març, missa mensual de l'obra expiatòria. A les 17.30, sortida de l'autocar de la plaça de Lesseps (cantonada Pérez Galdós). A les 18.00, rosari, vespres, benedicció i eucaristia. El 3 de març, a les 10.45, recés de Quaresma per a tots els adoradors nocturns i diürns. Tema, reflexió, eucaristia. Dinar de germanor. Visita a les exposicions permanents, vespres i benedicció eucarística.

• **CENTRE DE VIDA RELIGIOSA I ESPIRITUALITAT.**— El 3 de març, de 10.00 a 13.00, jornada de formació permanent sobre *Déu, necessari o superflu?*, a càrrec de Ferran Manresa, s.j. C/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DEL GORNAL.**— Dins dels actes celebratius del seu 25è aniversari el 3 de març, a les 17.00, tindrà lloc una taula rodona sobre *Presente y futuro de las parroquias populares de la periferia, en el marco del papel de la Iglesia hoy*. El 4 de març, a les 12.00, missa preparada pel consell pastoral. Av. Carmen Amaya, 31-33 - L'Hospitalet de Llobregat, tel. 933 351 738.

• **AUDICIÓ DE CANT GREGORIÀ.**— A càrrec de la Schola Gregoriana de Vilafranca del Penedès. El 4 de març, a les 19.15. Acte enquadrat en l'any raimondí, en commemoració del 400 aniversari de la

canonització de sant Ramon de Penyafort, il·lustre patró de Vilafranca. Monestir del Carme de Vilafranca del Penedès.

• **50 ANYS DE SACERDOCI DE MN. JARQUE.**— La missa jubilar d'acció de gràcies la celebrarà el 4 de març a la capella de la casa de la Santa Creu, (pl. Marx, 1 - Barcelona, tel. 934 275 000 y 934 278 033), a les 12.00. Després compartirà un dinar senzill amb tots els assistents que hagin anunciat la seva participació.

• **LA VEU DE L'EVANGELI.**— Celebra els seus deu anys i per commemorar aquesta efemèride es comptarà amb la presència de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, el 4 de març. La Veu de l'Evangeli depèn del Servei Catòlic d'Informació. Més informació: rambla de Catalunya, 115 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 4 de març, a les 19.00, conferència quaresmal a càrrec del bisbe Joan Carrera, sobre *Coneixeu el goig de la salvació?* A les 20.00, vespres cantades, i a les 20.30, missa. El 13 de març, a les 20.00, Mn. Josep Urdeix, delegat episcopal de Litúrgia, explicarà la *Novo millennio ineunte*. Parròquia de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza l'Aula d'Extensió Universitària CIC de la Gent Gran. La propera sessió serà el 5 de març, a les 17.00, sobre *Verdi: les obres de joventut. Les obres de maduresa*, a càrrec de Roger Aliet, professor titular d'Història de la Música de la Universitat de Barcelona. A les 18.30, celebració de l'eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575.

• **SEMINARI DEL POBLE DE DÉU.**— Organitza un curs sobre «Els cristians en el tercer mil·lenni» amb reunions quinzenals. La propera sessió serà el 5 de març, a les 20.30, sobre *La humanitat de Jesús: encarnació i corporalitat humana*. Informació i inscripcions: 933 021 421, 932 077 159 i 934 126 897.

• **CASA NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT.**— Del 5 al 10 de març, exercicis espirituals per a homes i joves a partir de 17 anys. Plaça Font del Lleó, 21

- Caldes de Montbui, tel. i fax 938 654 496.

• **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Organitza el seminari *Jesucrist, imatge de Déu*, a càrrec d'Enric Capó i Puig. Serà els dies 5, 12 i 19 de març. Més informació: tel. 934 216 527, Internet: www.arquebisbatbcn.es/orgtrr

• **ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE BARCELONA.**— El 7 de març, a les 19.30, organitza una sessió de diapositives sobre la regió de Baviera, a càrrec de Francesc Periu. C/ Paradís, 3, pral. 2a - Barcelona.

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— La Delegació diocesana de Pastoral de la Salut organitza un curs els dies 7, 14, 21 i 28 de març, i 2 d'abril, de 19.15 a 20.45, sobre *Els infants malalts*. L'objectiu és conèixer el món dels nens malalts. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 9è - Barcelona, tel. 933 171 597.

• **TROBADES BÍBLIQUES.**— Sobre *El evangelio de Lucas: buena noticia para los pobres*, per Justino Martínez, missioner combonià. Dies 7, 14, 21 i 28 de març, i 4 i 11 d'abril, de 18.00 a 19.00. C/Salses, 12 - Barcelona. Més informació: tel. 934 278 577.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— El 9 de març, a les 19.00, tindrà lloc l'última sessió del curs de formació permanent per a religiosos i religioses. El tema serà *El seguimiento de Jesús, camino de la Pascua desde la cruz*, a càrrec de Fr. Evelio José Ferreras Galende, o.p., llicenciat en Filosofia i Teologia. Expert en Teologia de la Vida Consagrada. És director del Centre de Sant Tomàs d'Aquino de Buenos Aires (Argentina). D'altra banda, els dies 14, 15 i 16 de març, a les 19.30, dins del curs de teologia, sessions sobre *El misterio del hombre... y de la mujer*, a càrrec de Martín Gelabert, o.p. Més informació: tel. 932 463 300.

• **CONVIVÈNCIA CLARETIANA.**— Del 10 al 11 de març, al casal Claret de Montgat. Oberta a nois i noies de 1r i 2n d'ESO. Més informació: c/ Nàpols, 346, 2n esquerra - Barcelona, tel. 934 766 830.

• **FÒRUM VIDA I EVANGELI.**— Tindrà lloc els dies 10 i 11 de març, al col·legi Joan XXIII de Bellvitge, sobre *Persones i*

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

per a grans persones grans

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781. Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

"la Caixa" c/c 2100 0681 09 0100029142

Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).

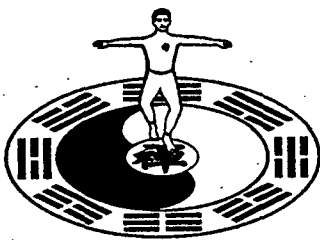
LES TRES SAVIESES (SANCAI)

三才者 天地人
三光者 日月星

Són tres les savieses:
el Cel, la Terra i l'Ésser
humà. Són tres les llums:
el sol, la lluna i les
estrelles.

CONVIVÈNCIES
AMB
PETER YANG

Del 26 de febrer al
4 de març a
Batschuns, Àustria

太極

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B, - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpny@telefonos.es

Des del carrer

El 14 de febrer passat, convidat per la Fundació Pere Tarrés, el Dr. Lair Ribeiro, cardióleg, neurolingüista i expert en autoajuda, va fer la conferència «La comunicació, fonament per al desenvolupament personal». A través de la xerrada, la Fundació Pere Tarrés va donar a conèixer la seva nova àrea de formació de creixement personal dirigida a totes aquelles persones que vulguin millorar les seves habilitats socials. I és precisament en el tema de l'autoajuda i el desenvolupament personal que el Dr. Ribeiro, un brasiler que viu als Estats Units des del 1976, és una celebritat. No endebades és autor de dotze «best-seller» sobre desenvolupament personal i professional com «El éxito no llega por casualidad» (1993), «Aumente su autoestima» (1997) o «Ayúdese, haciendo su parte» (2000).

El Dr. Lair Ribeiro és expert en autoajuda i desenvolupament personal

«La Bíblia està plena de conceptes de prosperitat i d'autoajuda»

—Podem considerar la Bíblia com el primer llibre d'autoajuda?

—Sí, la Bíblia es pot considerar no tan sols com un llibre d'autoajuda, sinó que hi ha més de 600 citacions de prosperitat. És el llibre més pròsper que conec. El primer miracle de Jesucrist, transformar l'aigua en vi, ja és una manifestació d'abundància. La Bíblia, doncs, està plena de conceptes de prosperitat i d'autoajuda i, en aquest sentit, la meua feina s'hi fonamenta.

—Esculli: aliment corporal o aliment espiritual?

—Tots dos. Un teòleg jesuïta francès deia que nosaltres no som éssers humans tenint una experiència espiritual, sinó que som éssers espirituals tenint una experiència humana.

—«Perdonar, més que un acte d'amor, és un senyal d'intel·ligència.» Per què?

—En el meu llibre dic que perdonar és un acte d'intel·ligència perquè carregar amb un ressentiment del passat

porta problemes en el futur. Perdonar significa que hom es perdona a si mateix per després poder perdonar els altres. Aquesta és per tant una pràctica molt important durant la nostra vida. Les persones que estan en pau amb elles mateixes tenen la possibilitat d'aconseguir amb més facilitat tot el que vulguin en la vida. En aquest sentit, faig una distinció entre l'èxit i la felicitat: l'èxit és aconseguir tot el que vols; la felicitat és voler el que has aconseguit, acceptar el que tens.

—Els errors de comunicació es donen a l'empresa i a tots els nivells. Quins conflictes provoquen?

—Els errors de comunicació són els responsables dels divorcis, de les desavinences entre pares i fills, entre germans... Els errors de comunicació són els responsables de les guerres. De fet, què és una guerra? Doncs, és una manca de comunicació entre els líders de dues nacions. Arreu i en tot moment es produeixen situacions no desitjables per manca de comunicació, moltes

vegades per manca d'escoltar el que l'altra persona ens diu.

—Com és que va emigrar de la medicina a la psicologia?

—Howard Gardner, un famós psicòleg de Harvard, va ser qui em va estimular a interessar-me una altra vegada per l'àrea de la psicologia com a psiquiatra. Em va ensenyar que hi ha diferents tipus d'intel·ligència: la verbal, la matemàtica, l'espacial, la musical, la corporal, la inter i la intrapersonal...

—...l'emocional?

—La intel·ligència emocional és la combinació de la intel·ligència inter i la intrapersonal. La intel·ligència intra és la intel·ligència de la intuïció, de la percepció, de l'avaluació personal; la intel·ligència inter és la intel·ligència de la relació, de la comunicació. Des del punt de vista de la intel·ligència emocional, les dones estan per davant dels homes (però això és un secret!).

Carme Munté

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Una història en dos llibres

Amb només tres mesos de diferència, han aparegut dos llibres dedicats a la història de l'acció catòlica obrera. El primer va ser *La JOC a Catalunya*, de Francisco Martínez Hoyos. Ara acaba de ser presentat *Cristians i rebels: història de l'HOAC a Catalunya durant el franquisme, 1946-1975*, d'Emili Ferrando Puig.

Què ens aporten, aquests dos autors joves, amb el seu exercici d'actualització de la memòria històrica, de cara a la pastoral d'aquest començament de segle?

Potser, sobretot, una ajuda a la lucidesa i a l'esperança. A la lucidesa, perquè l'ordit complex de persones i d'esdeveniments, d'encerts i d'errors, d'hores engrescades i d'hores de decepció que ens presenten, és un bon mirador per discernir què fa avançar l'Evangeli, a la llarga, i què l'entrebanca. Esperança, perquè la capacitat d'obrir camí en moments difícils, que va caracteritzar el naixement de tots dos moviments, ens anima a assumir les dificultats d'avui.

Hi ha dues cites significatives que fan veure el clima eclesial dels anys de la postguerra espanyola. Martínez Hoyos reproduïx aquestes frases d'un informe confidencial d'Huylenbrock, col·laborador de Cardijn: «Sovint he tingut la impressió, parlant amb sacerdots, que ells viuen amb la idea que tot va bé.» Segons Emili Ferrando, a principis del 1946, en una visita *ad limina* a la qual va assistir Pla i Deniel, Pius XII va dir: «Tinc la convicció que no tot va bé a Espanya. Els preveres i els bisbes han de fer alguna cosa més pel poble. A Espanya, l'Església no s'ha fet amb el poble, d'aquí que moltes ideologies tinguin les portes obertes.»

Pel maig del mateix 1946 ja apuntava la Germandat Obrera d'Acció Catòlica. Les normes d'especialització, introduïdes en l'acció catòlica per la jerarquia, li mig obrien la porta. I un primer grup de militants, liderat per l'admirable Guillem Rovirosa, la convertia en una realitat dinàmica. La seva vocació ben definida seria un moviment evangelitzador profundament encarnat en el medi treballador. Tindria clar, superant antigues ambigüitats d'abans de la guerra civil, el seu posicionament a l'interior —no al marge— del moviment obrer, i la seva missió apostòlica —no sindical—. El 1948, el setmanari *Tú!*, dirigit per Esteve Busquets Molas, donava a la GOAC una dimensió popular i molt compromesa, enmig d'una situació de manca absoluta de llibertat de premsa.

La Joventut Obrera Cristiana (JOC), sorgida de la base com a fruit d'iniciatives diverses, aflorà oficialment amb el nom de JOAC (Joventut Obrera d'Acció Catòlica). Un nom amb el qual Zacarias de Vizcarra volia contrarestar l'existència de «grups dispersos y autòctols con nombre belga...». Però aviat aquesta prevenció es mostrà absurda, i la JOC inicià la seva expansió. El seu eix serà la revisió de vida. La GOAC hi afegirà, a més, un pla cíclic de formació.

Moltes coses han canviat. I encara en canviaran més... Però, en l'essencial, la història que narren aquests dos llibres ens assenyala la bona direcció.

Ara mateix

No només a l'Afganistan

Darrerament les denúncies contra el govern fonamentalista islàmic de l'Afganistan s'han incrementat. Entre moltes altres crueltats, el règim d'aquell país ha fet de les dones uns éssers sense drets per una aplicació més que discutible de l'Alcorà. Però de tant fixar-nos en l'Afganistan podem oblidar que situacions calcades a aquestes es donen en molts altres països, encara que no surtin a la televisió. En el règim de l'Aràbia Saudita, per exemple, tan integrista com l'altre, les dones no estan pas gaire més ben considerades. Però d'Aràbia, se'n parla molt poc, amb prou feines ens n'arriben imatges. I no pas perquè sigui un país amb poc pes polític o econòmic, al contrari; és un dels primers venedors de petroli a tot el món ric. I aquesta és la gran diferència.

L'Afganistan té la poca fortuna de ser un país pobre, i no pot oferir res a Occident. Per això el nostre món ric, això sí, sempre des de lluny, l'ataca amb més insistència, perquè hi té poc a perdre. Però quan es tracta d'aplicar aquest esperit humanitari a Aràbia, les crítiques emmudeixen sobtadament. Aràbia no té menys dones negligides que l'Afganistan, però té molt més petroli.

Eduard Brufau

Rauxa